

BELÇİKA

TEKSTİL VE HAZIR GİYİM SEKTÖRLERİ PAZAR ARAŞTIRMASI

Tarih : **Ekim 2025**

Raporu Hazırlayan : **Brüksel Ticaret Müşavirliği**

1. İçindekiler

1. İçindekiler	2
2. Tablo Listesi.....	5
3. Belçika Tekstil ve Hazır Giyim Sanayisi Sektörleri Genel Görünüm.....	7
3.1. Temel Ekonomik Göstergeler	7
3.1.1. Ciro ve Sermaye Yatırımları.....	8
3.1.2. Üretim Endeksindeki Gelişmeler	9
3.1.3. İstihdam Dinamikleri ve Ücret Gelişimi	9
3.1.4. Şirket Demografisi	10
3.1.5. Dış Ticaret Performansı.....	11
4. Belçika Tekstil ve Hazır Giyim Dış Ticareti (Fasıl 50-63)	13
4.1. Alt Sektörlerin Dış Ticaret Performansı.....	19
4.1.1. İpek Ürünleri.....	19
4.1.2. Yün Ürünleri	20
4.1.3. Pamuk Ürünleri.....	21
4.1.4. Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri.....	22
4.1.5. Sentetik Filament İplik Ürünleri	23
4.1.6. Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri	24
4.1.7. Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri.....	25
4.1.8. Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri	26
4.1.9. Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri.....	27
4.1.10. Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri.....	28
4.1.11. Örmeye Mensucat Ürünleri	29
4.1.12. Örmeye Giyim Eşyaları Ürünleri	30
4.1.13. Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri.....	31
4.1.14. Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri.....	32
5. Belçika'nın Türkiye İle Tekstil ve Hazır Giyim Dış Ticareti (Fasıl 50-63).....	33
5.1. Belçika – Türkiye Alt Sektörlerin Dış Ticaret Performansı	35
5.1.1. İpek Ürünleri.....	35
5.1.2. Yün Ürünleri	36
5.1.3. Pamuk Ürünleri.....	37
5.1.4. Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri.....	38

5.1.5.	Sentetik Filament İplik Ürünleri	39
5.1.6.	Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri	40
5.1.7.	Vatka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri.....	41
5.1.8.	Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri.	42
5.1.9.	Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri.....	43
5.1.10.	Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri.....	44
5.1.11.	Örme Mensucat Ürünleri	45
5.1.12.	Örme Giyim Eşyaları Ürünleri	46
5.1.13.	Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri.....	47
5.1.14.	Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri.....	48
6.	Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş	48
6.1.	Bölgesel ve Kültürel Özellikler.....	48
6.2.	Perakende ve Toptan Satış Analizi.....	49
6.2.1.	Perakende Satış Dağılımı ve Genel Yapı	49
6.2.2.	Büyük Zincirler ve Pazar Payları	49
6.2.3.	Toptan Satış ve Dağıtım Kanalları.....	51
6.2.4.	Geleneksel Pazarlar ve Ürün Dağılımı	53
6.3.	İlgili Oda/Birlik/Derneğ/STK'lar ve İletişim Bilgileri.....	53
6.4.	Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler	54
6.5.	Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri.....	56
6.6.	Brüksel Deklarasyonu	57
6.7.	Sektörde Etiketleme	58
6.8.	Sektörde Ambalajlama	58
6.9.	Sektörde Lojistik	60
6.10.	Avrupa Birliği Regülasyonları ve Sürdürülebilirlik Hedefleri.....	61
6.10.1.	Sürdürülebilir Tekstil Stratejisi	61
6.10.2.	Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil İçin Somut Politikalar.....	61
6.10.2.1.	Zorunlu Eko-Tasarım Kuralları	61
6.10.2.2.	Satılmayan veya iade eden ürünlerin imhasının engellenmesi	62
6.10.2.3.	Mikroplastik salınımı ile mücadele	63
6.10.2.4.	Dijital Ürün Pasaportu (DÜP).....	63
6.10.2.5.	Yeşil Beyanların Güvenilirliği.....	64
6.10.2.6.	Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS) (Extended Producer Responsibility-EPR)	65

6.11.	Sektörde Karşılaşılan Sorunlar	67
7.	Belçika E-Ticaret Pazarına Genel Bakış	68
7.1.	Pazar Büyüklüğü ve Büyüme Trendleri	68
7.2.	İnternet Penetrasyonu ve Çevrimiçi Alışverişçi Davranışları.....	69
7.3.	Ürün Kategorileri	70
7.4.	Ödeme Yöntemi Tercihleri	70
7.5.	Belçika’da Çevrimiçi Pazaryerleri	70
7.5.1.	Lider Platformlar	70
7.5.2.	Pazaryerleri Pazar Payı Analizi.....	71
7.5.3.	Kategorilere Göre E-Ticaret Platformlarının Pazar Payları.....	71
7.5.4.	Pazardaki Yoğunlaşma Durumu	72
7.6.	E-ticareti Etkileyen Önemli Tarihleri.....	73
7.6.1.	Ulusal Resmi Tatiller.....	73
7.6.2.	Bölgesel Tatiller ve Özel Günler.....	73
7.6.3.	Önemli Ticari Satış Etkinlikleri	74
7.7.	Sosyal Medya Ortamı ve Etkisi	74
7.7.1.	En Sık Kullanılan Platformlar ve Kullanıcı İstatistikleri	74
7.7.2.	Demografi	74
7.7.3.	E-Ticaret ve Sosyal Ticaret Trendleri Üzerindeki Etki.....	75
7.8.	Gümrük Vergileri ve KDV Düzenlemeleri.....	75
7.8.1.	AB Dışı Ülkelerden İthalatlar	75
7.8.2.	AB İçi Gönderiler (Mesafeli Satış)	76
7.9.	E-Ticaret Regülasyonu	77
7.9.1.	Temel Mevzuat	77
7.9.2.	Tüketici Hakları (Ekonomik Hukuk Kanunu)	77
7.9.3.	Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) Uyumu	78
7.10.	E-Ticaret Lojistik Hizmetleri	79
7.10.1.	Başlıca Sağlayıcılar ve Hizmetler.....	79
7.10.2.	Sunulan Temel Hizmetler	80
8.	Sektörde Vergiler	80
9.	Genel Değerlendirme.....	81

2. Tablo Listesi

Tablo 1 Tekstil Sanayi Sektörü Temel Ekonomik Göstergeler (C13)	7
Tablo 2 Hazır Giyim Sanayi Sektörü Temel Ekonomik Göstergeler (C14).....	7
Tablo 3 Tekstil ve Hazır Giyim (C13-C14) Sanayileri Alt Sektörleri İstihdam Dağılımı	10
Tablo 4 Tekstil Ve Hazır Giyim Sanayilerinde (C13-C14) İşletmelerin İşçi Sınıfına Göre Dağılımı	10
Tablo 5 Tekstil ve Hazır Giyim (C13-C14) Sanayileri Ağırlıklarına İlişkin Özet Tablo.....	11
Tablo 6 Tekstil ve Hazır Giyim (C13-C14) Sanayileri Dış Ticareti Özet Tablo	12
Tablo 7 : Belçika'nın Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63).....	13
Tablo 8 : Belçika'nın Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63).....	14
Tablo 9 Belçika'nın Ülkeler İtibariyle Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63)	17
Tablo 10 Belçika'nın Ülkeler İtibariyle Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63)	18
Tablo 11 Belçika'nın İpek Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 50)	19
Tablo 12 : Belçika'nın Yün Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 51).....	20
Tablo 13 Belçika'nın Pamuk Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 52).....	21
Tablo 14 Belçika'nın Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 53)	22
Tablo 15 Belçika'nın Sentetik Filament İplik Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 54).....	23
Tablo 16 Belçika'nın Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Dış Ticareti (Fasıl 55)	24
Tablo 17 Belçika'nın Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Dış Ticareti (Fasıl 56)	25
Tablo 18 Belçika'nın Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Dış Ticareti (Fasıl 57)	26
Tablo 19 Belçika'nın Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Dış Ticareti (Fasıl 58)	27
Tablo 20 Belçika'nın Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Dış Ticareti (Fasıl 59)	28
Tablo 21 Belçika'nın Örmeye Mensucat Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 60).....	29
Tablo 22 Belçika'nın Örmeye Giyim Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 61).....	30
Tablo 23 Belçika'nın Dokuma Giyim Eşyaları Dış Ticareti (Fasıl 62).....	31
Tablo 24 Belçika'nın Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 63).....	32
Tablo 25 Belçika'nın Türkiye'ye Tekstil Ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63)	33
Tablo 26: Belçika'nın Türkiye'den Tekstil Ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63)	34
Tablo 27: Belçika-Türkiye Arası İpek Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 50).....	35
Tablo 28 Belçika-Türkiye Arası Yün Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 51).....	36
Tablo 29 Belçika-Türkiye Arası Pamuk Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 52).....	37
Tablo 30 Belçika-Türkiye Arası Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 53)	38
Tablo 31 Belçika-Türkiye Arası Sentetik Filament İplik Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 54)	39
Tablo 32 Belçika-Türkiye Arası Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 55).....	40
Tablo 33 Belçika-Türkiye Arası Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 56)	41

Tablo 34 Belçika-Türkiye Arası Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 57).....	42
Tablo 35 Belçika-Türkiye Arası Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 58).....	43
Tablo 36 Belçika-Türkiye Arası Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 59).....	44
Tablo 37 Belçika-Türkiye Arası Örne Mensucat Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 60).....	45
Tablo 38 Belçika-Türkiye Arası Örne Giyim Eşyaları Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 61).....	46
Tablo 39 Belçika-Türkiye Arası Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 62)	47
Tablo 40 Belçika-Türkiye Arası Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 63)	48
Tablo 41 Belçika'da Faaliyet Gösteren Belli Başlı Hazır Giyim Zincir Mağazaları.....	50
Tablo 42 Belçika'da Faaliyet Gösteren Belli Başlı Teknik Tekstil Firmaları.....	51
Tablo 43 Belçika'da Tekstil ve Hazır Giyim Sektörlerinde Düzenlenecek olan Etkinlikler	57

3. Belçika Tekstil ve Hazır Giyim Sanayisi Sektörleri Genel Görünüm

3.1. Temel Ekonomik Göstergeler

Tablo 1 Tekstil Sanayi Sektörü Temel Ekonomik Göstergeler (C13)

		2020	2021	2022	2023	2024
Faaliyet göstergeleri	Ciro (milyon Avro)	3.641,7	4.203,5	4.563,8	4.487,5	4.421,2
			15,4%	8,6%	-1,7%	-1,5%
	Yatırım (milyon Avro)	126,7	141,2	160,9	160,6	156,3
			11,5%	13,9%	-0,2%	-2,7%
	Sanayi Üretim Endeksi	89,4	100,0	92,5	80,6	76,1
			11,9%	-7,5%	-12,8%	-5,7%
Şirket göstergeleri	İstihdam	17.684	17.379	17.417	16.246	15.023
			-1,7%	0,2%	-6,7%	-7,5
	Yeni kurulan şirket sayısı	271	257	216	219	-
			-5,2%	-16,0	1,4%	
	Kapanan şirket sayısı	96	137	172	190	-
			42,7%	25,5%	10,5%	
Dış Ticaret (ulusal konsept)	KDV'ye tabi şirket sayısı	2.042	2.168	2.192	2.208	-
			6,2%	1,1%	0,7%	
	İflas eden şirket sayısı	13	5	6	8	9
			-61,5%	20,0%	33,3%	12,5%
	İflas nedeniyle kaybedilen işçi sayısı	6	11	29	17	416
			83,3%	163,6%	-41,4%	2347,1%
	Toplam ihracat (milyon Avro)	3.638,3	3.883,1	4.040,0	3.827,4	3.599,4
			6,7%	4,0%	-5,3%	-6,0%
	İhracat-AB27 içi (milyon Avro)	2.387,1	2.515,4	2.568,2	2.441,7	2.259,9
			5,4%	2,1%	-4,9%	-7,4%
	İhracat-AB27 dışı (milyon Avro)	1.251,2	1.367,7	1.471,7	1.385,7	1.339,6
			9,3%	7,6%	-5,8%	-3,3%
	Toplam ithalat (milyon Avro)	2.812,1	2.445,5	2.803,9	2.603,2	2.526,2
			-13,0%	14,7%	-7,2%	-3,0%
	İthalat-AB27 içi (milyon Avro)	1.428,5	1.517,0	1.674,6	1.671,1	1.609,3
			6,2%	10,4%	-0,2%	-3,7%
	İthalat-AB27 dışı (milyon Avro)	1.383,6	928,4	1.129,3	932,1	917,0
			-32,9%	21,6%	-17,5%	-1,6%
	Denge (milyon Avro)	826,2	1.437,6	1.236,1	1.224,2	1.073,2

Kaynak: Institut des Comptes Nationaux (ICN), ONSS, BNB, Statbel.

Tablo 2 Hazır Giyim Sanayi Sektörü Temel Ekonomik Göstergeler (C14)

		2020	2021	2022	2023	2024
Faaliyet göstergeleri	Ciro (milyon Avro)	602,0	656,3	715,8	-	-
			9,0%	9,1%		
	Yatırım (milyon Avro)	12,8	-	-	-	-
	Sanayi Üretim Endeksi	110,5	100,0	114,9	122,5	110,4
			-9,5%	14,9%	6,7%	-9,9%
Şirket göstergeleri	İstihdam	2.751	2.574	2.617	2.563	2.507
			-6,4%	1,6%	-2,1%	-2,2%
	Yeni kurulan şirket sayısı	264	271	219	191	-
			2,7%	-19,2	-12,8	
	Kapanan şirket sayısı	133	151	209	223	-
			13,5%	38,4%	6,7%	
Dış Ticaret	KDV'ye tabi şirket sayısı	2.030	2.144	2.140	2.106	-
			5,6%	-0,2%	-1,6%	
	İflas eden şirket sayısı	4	11	7	7	6
			175,0%	-36,4%	0,0%	-14,3%
	İflas nedeniyle kaybedilen işçi sayısı	23	11	6	18	27
			-52,2%	-45,5%	200,0%	50,0%
Dış Ticaret	Toplam ihracat (milyon Avro)	1.480,3	1.835,0	2.236,9	2.313,4	2.035,5
			24,0%	21,9%	3,4%	-12,0%
	İhracat-AB27 içi (milyon Avro)	1.157,6	1.440,1	1.784,1	1.886,8	1.587,0

		24,4%	23,9%	5,8%	-15,9%
İhracat-AB27 dışı (milyon Avro)	322,7	394,9	452,7	426,6	448,5
		22,4%	14,7%	-5,8%	5,1%
Toplam ithalat (milyon Avro)	3.799,9	3.813,6	4.690,3	4.246,6	4.194,1
		0,4%	23,0	-9,5%	-1,2%
İthalat-AB27 içi (milyon Avro)	2.240,0	2.511,1	3.056,7	2.965,6	2.762,7
		12,1%	21,7%	-3,0%	-6,8%
İthalat-AB27 dışı (milyon Avro)	1.559,9	1.302,6	1.633,6	1.281,0	1.431,4
		-16,5%	25,4%	-21,6%	11,7%
Denge (milyon Avro)	-2.319,6	-1.978,6	-2.453,4	-1.933,2	-2.158,6

Kaynak: Institut des Comptes Nationaux (ICN), ONSS, BNB, Statbel.

Belçika tekstil ve hazır giyim sanayisi (NACE C13–C14), ülke imalat sanayisi içinde küçük ama stratejik öneme sahip bir yer tutmaktadır. 2023 yılı itibarıyla bu sektörlerin toplam katma değeri, Belçika ekonomisinin yüzde 0,2'sini ve imalat sanayisinin yüzde 1,9'unu oluşturmuştur.

Tekstil sanayisi (C13) daha çok sermaye yoğun ve dış ticaret odaklı bir yapıya sahipken, hazır giyim sanayisi (C14) emek yoğun, küçük ölçekli işletmelerin hakim olduğu ve büyük ölçüde ithalata bağımlı bir yapı sergilemektedir. 2024 yılında tekstil sanayisinin toplam cirosu yaklaşık 4,4 milyar Avro'ya ulaşmıştır. Ancak üretim endeksi bir önceki yıla göre yüzde 5,7 gerilemiş, 2019 yılına kıyasla ise yüzde 20'nin üzerinde kayıp yaşamıştır. Sektörde istihdam 15 bin kişi düzeyine düşmüş ve 2019 yılına göre yüzde 16,9 azalmıştır. Buna rağmen tekstil sanayisi, 2024 yılında 1,1 milyar Avro dış ticaret fazlası vererek net ihracatçı konumunu korumuştur. Özellikle teknik ve endüstriyel tekstillerin yoğunlaştığı C13.9 alt kolu, hem ciro hem istihdam hem de ihracatta belirleyici olmuştur.

Hazır giyim sanayisi (C14) ise 2024 yılında daha olumsuz bir tablo sergilemiştir. Üretim endeksi yüzde 9,9 gerilemiş ve 2019'a kıyasla yüzde 17,3 daha düşük seviyede kalmıştır. Ciro verileri büyük ölçüde gizli tutulmakla birlikte, Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı'nın Tekstil ve Hazır Giyim Sanayileri 2025 yılı raporunda 716 milyon Avro olarak kaydedilen 2022 yılı ciro bilgisine yer verilmiştir. İstihdam 2.500 kişi seviyesine gerileyerek 2019 yılına kıyasla yüzde 14,5 azalmıştır. Dış ticaret dengesi ise yaklaşık 2,2 milyar Avro açık vermiş, ithalat 4,2 milyar Avro'ya ulaşırken ihracat 2 milyar Avroda kalmıştır. Bu durum hazır giyim sektörünün net ithalatçı bir yapı gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Genel olarak bakıldığında, Belçika tekstil ve hazır giyim sanayisi iki farklı dinamik üzerine oturmaktadır. Tekstil sanayisi ihracat fazlası veren, daha sermaye yoğun ve teknik ürünlerde uzmanlaşan bir yapı sergilerken, hazır giyim sanayisi mikro işletmelerin baskın olduğu, ithalata bağımlı ve istihdamda erime yaşayan bir yapıdadır. Bu ikili yapı, sektörel politikaların da farklı öncelikler taşıması gerektiğini göstermektedir.

3.1.1. Ciro ve Sermaye Yatırımları

Belçika tekstil ve hazır giyim sanayisinin ciro performansı 2024 yılında genel bir gerileme eğilimi göstermiştir. Tekstil sanayisinde (C13) toplam ciro bir önceki yıla göre yüzde 1,5 oranında azalmış ve bu azalış üst üste ikinci yıl yaşanmıştır. Bu düşüşün temel nedeni dokuma (C13.2, -%8,0) ve terbiye işlemleri (C13.3, -%6,5) alt sektörlerindeki belirgin kayıplardır. Buna karşın, lif hazırlama ve iplik üretimi (C13.1, -%1,3) ile diğer tekstiller (C13.9, -%0,2) daha sınırlı daralmalar yaşamıştır. Orta vadeli eğilim incelendiğinde ise, 2019–2024 döneminde sektörün toplam cirosu yüzde 11,4 oranında artmıştır. Bu artış, özellikle iplik üretimindeki

yüzde 60'ı aşan büyümeden kaynaklanmış, dokuma ve terbiye işlemleri ise uzun vadede de ciro kaybı yaşamıştır.

Hazır giyim sanayisinde (C14) ciroya ilişkin veriler büyük ölçüde gizlilik kapsamında olmakla birlikte, en önemli alt kolu olan dış giyim üretiminde (C14.1) mevcut olan en son veri olan 2024 yılında yüzde 8,9'luk bir artış kaydedilerek 705,3 milyon Avro ciro gerçekleşmiştir.

Sermaye yatırımları açısından her iki sektör de zayıf bir tablo ortaya koymuştur. 2024 yılında küresel belirsizlikler, maliyet baskıları ve düşen üretim beklentileri, işletmelerin yatırım iştahını azaltmıştır. Tekstil sektöründe bazı alt kollar (örneğin teknik tekstiller) nispeten daha dirençli bir yatırım eğilimi sergilese de, genel olarak makine parkının yenilenmesi ve kapasite artırımı ertelenmiştir. Hazır giyim sanayisinde ise küçük ölçekli işletmelerin ağırlığı, yatırım yapabilmek kapasitesini sınırlamış ve sektördeki teknolojik dönüşümün yavaşlamasına yol açmıştır.

3.1.2. Üretim Endeksindeki Gelişmeler

Belçika tekstil ve hazır giyim sanayisi 2024 yılında üretim açısından zayıf bir performans sergilemiştir. Genel endeks, bir önceki yıla göre yüzde 6,2 oranında düşüş göstermiştir. Bu gerileme, 2022'den itibaren gözlenen aşağı yönlü eğilimin devam ettiğini teyit etmektedir.

Tekstil sanayisinde (C13) üretim 2024 yılında yüzde 5,7 daralmıştır. Alt sektörler incelendiğinde, en keskin düşüşün terbiye işlemlerinde (C13.3, -%15,7) yaşandığı görülmektedir. Lif hazırlama ve iplik üretimi (C13.1, -%1,8) daha sınırlı bir kayıp yaşarken, dokuma (C13.2, -%5,5) ve diğer tekstiller (C13.9, -%5,5) de küçülme göstermiştir. 2019 yılıyla karşılaştırıldığında, sektör toplam üretimi yüzde 20,3 daha düşük seviyededir. Sadece iplik üretimi (C13.1) bu dönemde sınırlı bir artış (%2,1) gösterebilmiş, diğer tüm alt kollar ise kriz öncesi seviyelerinin gerisinde kalmıştır.

Hazır giyim sanayisinde (C14) ise 2024 yılında üretim kaybı daha belirgin olmuştur. Sektör genelinde üretim yüzde 9,9 oranında gerilerken, dış giyim alt kolu (C14.1) da benzer şekilde yüzde 9,8'lik bir düşüş yaşamıştır. 2019'a göre değerlendirildiğinde, sektörün toplam üretimi yüzde 17,3 oranında azalmıştır. Bu sonuç, hazır giyim sektörünün küresel rekabet ve ithalat baskısı altında daha kırılgan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Özetle, 2024 yılında hem tekstil hem de hazır giyim sanayilerinde üretim endeksi düşüş eğilimini sürdürmüştür. Tekstil sanayisi dış ticaret fazlası ve teknik ürünlerdeki uzmanlaşma sayesinde nispeten dirençli kalırken, hazır giyim sanayisi daha sert kayıplar yaşamış ve yapısal zayıflıklarını ortaya koymuştur.

3.1.3. İstihdam Dinamikleri ve Ücret Gelişimi

Belçika tekstil ve hazır giyim sanayisinde istihdam, 2024 yılında gerilemeye devam ederek her iki sektörde toplam istihdam 17.529 kişiye düşmüş, bu da bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 6,8'lik bir azalışa işaret etmiştir. 2019 yılıyla karşılaştırıldığında ise istihdam kaybı daha çarpıcı olup, tekstil sanayisinde (C13) yüzde 16,9, hazır giyim sanayisinde (C14) ise yüzde 14,5 düzeyinde düşüş yaşanmıştır.

Tablo 3 Tekstil ve Hazır Giyim (C13-C14) Sanayileri Alt Sektörleri İstihdam Dağılımı

2024	İstihdam	
Nace Kodu	İşçi Sayısı	Pay
C13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	15.023	85,7
C13.1 - Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi	769	4,4
C13.2 - Dokuma	2.705	15,4
C13.3 - Tekstil ürünlerinin bitirilmesi	660	3,8
C13.9 - Diğer tekstil ürünlerinin imalatı	10.888	62,1
C14 - Giyim eşyalarının imalatı	2.507	14,3
C14.1 - Kürk hariç, giyim eşyası imalatı	2.337	13,3
C14.2 - Kürkten eşya imalatı	6	0,0
C14.3 - Örmeye (trikotaj) ve tığ işi (kroşe) ürünlerin imalatı	164	0,9
C13-C14	17.529	100,0

Kaynak: ONSS.

Tekstil sanayisinde istihdam kaybı özellikle “diğer tekstiller” alt kolunda (C13.9, -%8,2) yoğunlaşmıştır. Bu alt sektör, aynı zamanda sektörün en büyük işvereni olması nedeniyle toplam istihdam üzerindeki etkisi daha belirgin olmuştur. Dokuma (C13.2, -%5,1), iplik üretimi (C13.1, -%6,1) ve terbiye işlemleri (C13.3, -%7,6) alt kollarında da düşüş kaydedilmiştir.

Hazır giyim sanayisinde (C14) istihdam 2024 yılında 2.507 kişiye gerilemiştir. Dış giyim (C14.1) yüzde 1,8, kürk ürünleri (C14.2) yüzde 10,0 ve örme ürünler (C14.3) yüzde 6,6 oranında istihdam kaybı yaşamıştır. Bu sonuçlar, özellikle küçük ölçekli işletmelerin istihdam yaratma kapasitesinin sınırlı kaldığını ve sektörün genel olarak iş gücü açısından daraldığını ortaya koymaktadır.

3.1.4. Şirket Demografisi

Tablo 4 Tekstil Ve Hazır Giyim Sanayilerinde (C13-C14) İşletmelerin İşçi Sınıfına Göre Dağılımı

Nace Kodu	İşçi Sayısı Dilimi	2019	2020	2021	2022	2023	Pay 2019 (%)	Pay 2023 (%)
13	5 işçiden az	1.594	1.784	1.906	1.925	1.949	85,6	88,3
	5-9 işçi arası	80	78	87	89	88	4,3	4,0
	10-19 işçi arası	69	63	59	56	57	3,7	2,6
	20-49 işçi arası	57	58	52	58	56	3,1	2,5
	50-249 işçi arası	54	51	56	55	49	2,9	2,2
	250 işçi ve üstü	8	8	8	9	9	0,4	0,4
	Toplam	1.862	2.042	2.168	2.192	2.208	100,0	100,0
14	5 işçiden az	1.814	1.948	2.067	2.067	2.038	95,4	96,8
	5-9 işçi arası	28	26	29	29	26	1,5	1,2
	10-19 işçi arası	35	30	25	23	20	1,8	0,9
	20-49 işçi arası	18	20	17	13	14	0,9	0,7
	50-249 işçi arası	5	5	5	7	7	0,3	0,3
	250 işçi ve üstü	1	1	1	1	1	0,1	0,0
	Toplam	1.901	2.030	2.144	2.140	2.106	100,0	100,0
13-14	5 işçiden az	3.408	3.732	3.973	3.992	3.987	90,6	92,4
	5-9 işçi arası	108	104	116	118	114	2,9	2,6
	10-19 işçi arası	104	93	84	79	77	2,8	1,8
	20-49 işçi arası	75	78	69	71	70	2,0	1,6
	50-249 işçi arası	59	56	61	62	56	1,6	1,3
	250 işçi ve üstü	9	9	9	10	10	0,2	0,2
	Toplam	3.763	4.072	4.312	4.332	4.314	100,0	100,0

Kaynak: Statbel.

Belçika tekstil ve hazır giyim sanayisinin şirket yapısı, büyük ölçüde küçük ve orta ölçekli işletmelerin hakimiyetinde şekillenmektedir. 2023 yılı itibarıyla her iki sektörde toplam 4.314 işletme vergiye tabi olarak faaliyet göstermektedir. Bu işletmelerin yüzde 99,8'i 250'den az çalışana sahip olup, sektörün neredeyse tamamen KOBİ ağırlıklı bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 5 Tekstil ve Hazır Giyim (C13-C14) Sanayileri Ağırlıklarına İlişkin Özet Tablo

2024	İstihdam		KDV'ye Tabii Şirket (2023)	
Nace Kodu	İşçi Sayısı	Pay	Sayı	Pay
C13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	15.023	85,7	2.208	51,2
C13.1 - Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi	769	4,4	162	3,8
C13.2 - Dokuma	2.705	15,4	124	2,9
C13.3 - Tekstil ürünlerinin bitirilmesi	660	3,8	663	15,4
C13.9 - Diğer tekstil ürünlerinin imalatı	10.888	62,1	1.259	29,2
C14 - Giyim eşyalarının imalatı	2.507	14,3	2.106	48,8
C14.1 - Kürk hariç, giyim eşyası imalatı	2.337	13,3	2.014	46,7
C14.2 - Kürkten eşya imalatı	6	0,0	12	0,3
C14.3 - Örmeye (trikotaj) ve tığ işi (kroşe) ürünlerin imalatı	164	0,9	80	1,9
C13-C14	17.529	100,0	4.314	100,0

Kaynak: Statbel.

Tekstil sanayisinde (C13) 2.208 işletme faaliyet göstermektedir. Bunların yüzde 88,3'ü beşten az çalışanı olan mikro işletmelerden oluşmaktadır. Büyük ölçekli firmaların payı oldukça sınırlı olup, 250'den fazla çalışana sahip şirketlerin oranı yalnızca yüzde 0,4'tür. Bu yapı, sektördeki üretim kapasitesinin birkaç büyük firma etrafında yoğunlaştığını, geri kalan işletmelerin ise daha çok niş pazarlarda veya alt yüklenici konumunda faaliyet gösterdiğini göstermektedir.

Hazır giyim sanayisinde (C14) 2.106 işletme bulunmaktadır. Bu sektörde mikro işletmelerin payı daha da yüksek olup, firmaların yüzde 96,8'i beşten az çalışanla faaliyet göstermektedir. Hazır giyim sanayisinde ölçek ekonomilerinden yararlanabilecek orta ve büyük ölçekli işletmelerin bulunmaması, sektörü hem verimlilik hem de uluslararası rekabet açısından daha kırılgan hale getirmektedir.

3.1.5. Dış Ticaret Performansı

Belçika tekstil ve hazır giyim sanayisinin dış ticaret dengesi, 2024 yılında alt sektörler arasındaki yapısal farklılıkları net bir biçimde yansıtmıştır. Tekstil sanayisi (C13) net ihracatçı, hazır giyim sanayisi (C14) ise belirgin biçimde net ithalatçı konumunda yer almıştır.

Tablo 6 Tekstil ve Hazır Giyim (C13-C14) Sanayileri Dış Ticareti Özet Tablo

2024	İhracat		İthalat		Denge
Nace Kodu	Milyon Avro	Pay	Milyon Avro	Pay	
C13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	3.599,4	63,9	2.526,2	37,6	İhracatçı
C13.1 - Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi	645,5	11,5	433,6	6,5	İhracatçı
C13.2 - Dokuma	680,9	12,1	445,8	6,6	İhracatçı
C13.3 - Tekstil ürünlerinin bitirilmesi	-	-	-	-	-
C13.9 - Diğer tekstil ürünlerinin imalatı	2.273,1	40,3	1.646,8	24,5	İhracatçı
C14 - Giyim eşyalarının imalatı	2.035,5	36,1	4.194,1	62,4	İthalatçı
C14.1 - Kürk hariç, giyim eşyası imalatı	1.714,8	30,4	3.433,1	51,1	İthalatçı
C14.2 - Kürkten eşya imalatı	0,8	0,0	1,2	0,0	İthalatçı
C14.3 - Örmeye (trikotaj) ve tığ işi (kroşe) ürünlerin imalatı	319,9	5,7	759,7	11,3	İthalatçı
C13-C14	5.634,9	100,0	6.720,3	100,0	İthalatçı

Kaynak: ONSS, BNB (ulusal konsept)

Tekstil sanayisinde 2024 yılında yaklaşık 3,6 milyar Avro ihracat ve 2,5 milyar Avro ithalat gerçekleşerek 1,1 milyar Avro düzeyinde dış ticaret fazlası verilmiştir. En yüksek dış ticaret fazlası, katma değeri yüksek ürünler üreten “diğer tekstiller” alt kolunda (C13.9) oluşmuş ve bu alt kol tek başına 626 milyon Avroluk fazla yaratmıştır. Ayrıca iplik üretimi (C13.1) ihracatında AB dışı pazarlara yönelim dikkat çekici olup, bu alt sektörde ihracatın yüzde 71,5’i Avrupa Birliği dışına yapılmıştır. Genel olarak tekstil ürünlerinde ihracatın yüzde 68’i, ithalatın ise yüzde 65’i AB ülkeleriyle yapılmış olup, Belçika’nın bu alandaki ticareti büyük ölçüde Avrupa içi ticarete dayanmaktadır.

Hazır giyim sanayisinde ise 2024 yılında dış ticaret açığı 2,2 milyar Avro’ya ulaşmıştır. İthalat 4,2 milyar Avro seviyesinde gerçekleşirken, ihracat yalnızca 2 milyar Avroda kalmıştır. Bu açık, hazır giyim ürünlerinde Belçika’nın küresel değer zincirinde daha çok tüketici pazarı rolünde olduğunu göstermektedir. Özellikle düşük maliyetli üretim merkezlerinden yapılan ithalat, yerli üretimin rekabet gücünü zayıflatmaktadır.

Sonuç olarak, Belçika’nın tekstil ve hazır giyim sektörlerinde dış ticaret performansı çift yönlü bir tablo sergilemektedir. Tekstil sanayisi, özellikle teknik ve endüstriyel tekstillerde uzmanlaşarak ülkeye ihracat fazlası sağlamakta; buna karşılık hazır giyim sanayisi ithalata bağımlı yapısıyla ticaret açığı vermektedir. Bu yapı, sektörel stratejilerin farklılaşmasını gerekli kılmakta; tekstilde yüksek katma değerli üretimin sürdürülmesi, hazır giyimde ise ölçek büyütme ve tasarım odaklı markalaşma gibi politikaların önemini ortaya koymaktadır.

4. Belçika Tekstil ve Hazır Giyim Dış Ticareti (Fasıl 50-63)

Tablo 7 : Belçika'nın Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63)

Belçika'nın Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63)							
GTİP	Ürün	Hacim (Ton)		Değer (Bin Avro)		Değişim 23/24 (%)	Pay 2024 (%)
		2023	2024	2023	2024		
610910	Tişört, atlet, vb. giyim eşyası; pamuktan	75.695,4	38.153,8	825.581,0	777.707,1	-5,8	5,8
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb.; pamuktan	36.824,0	21.921,5	922.520,3	697.341,4	-24,4	5,2
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden	33.775,4	9.007,1	501.839,4	544.453,6	8,5	4,1
610342	Erkek/erkek çocuk için pantolon, askılı tulum, kısa pantolon ve şort; pamuktan	12.182,1	8.768,6	445.484,8	373.882,3	-16,1	2,8
620140	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, vb. eşya; sentetik veya suni liflerden	8.509,5	5.595,2	345.028,1	357.838,6	3,7	2,7
611595	Diğer çoraplar; pamuktan	15.851,1	19.729,7	259.067,6	330.271,5	27,5	2,5
530121	Keten; kırılmış/kabukları çıkarılmış	76.251,2	46.471,5	482.737,9	328.983,9	-31,9	2,5
610463	Kadın/kız çocuk için pantolon, askılı tulum, kısa pantolon ve şort; sentetik liflerden	48.421,5	5.949,8	275.008,3	321.861,2	17,0	2,4
570329	Halılar ve diğer yer kaplamaları; naylon veya diğer poliamidlerden, tuftedilmiş	58.333,1	60.495,1	294.534,7	296.786,6	0,8	2,2

620343	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; sentetik liflerden	36.605,7	13.543,4	294.837,3	294.556,0	-0,1	2,2
Toplam		2.295.072,5	1.783.164,3	14.528.870,1	13.387.903,1	-7,9	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika Dış Ticaret Ajansı verilerine göre, 2024 yılında Belçika'nın tekstil ürünleri (Fasıl 50-63) ihracatı toplamda yaklaşık 1,8 milyon ton hacminde ve 13,4 milyar Avro değerinde gerçekleşmiştir. Bu, bir önceki yıla göre değer bazında yaklaşık %7,9 oranında bir düşüşe işaret etmektedir. Hacim olarak bakıldığında en çok ihraç edilen ürün grubu, GTİP 610910 kodlu pamuktan tişört, atlet vb. giyim eşyaları olarak kaydedilmiş; bu grup 75,7 bin ton hacimle 777,7 milyon Avro değer yaratmıştır. Diğer dikkat çeken gruplar arasında GTİP 530121 kodlu kırılmış veya kabukları çıkarılmış keten yer almakta olup, bu ürün kalemi 76,3 bin ton ile en yüksek hacmi üretmiş; 329 milyon Avro değerine ulaşmıştır. Ayrıca GTİP 611020 (kazak, süveter, hırka vb.) 36,8 bin ton hacim ve 697,3 milyon Avro değerle önemli bir kalem olmuştur. Değer bazında düşüş gösteren bazı ürünlerde (örneğin keten ürünlerde %31,8 düşüş) birim fiyatlarda ciddi gerilemeler dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, GTİP 611595 kodlu pamuktan çoraplar hem hacim hem de değer açısından artış göstererek (%27,5 değer artışı) olumlu ayrılan kalemlerden biri olmuştur.

Tablo 8 : Belçika'nın Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63)

Belçika'nın Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63)							
GTİP	Ürün	Hacim (Ton)		Değer (Bin Avro)		Değişim 23/24 (%)	Pay 2024 (%)
		2023	2024	2023	2024		
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	51.500,5	40.195,5	731.344,0	648.593,7	-11,3	5,8
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	50.548,5	44.335,3	616.397,9	566.992,7	-8,0	5,2
620342	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa	32.388,9	29.812,4	388.816,1	385.668,2	-0,8	4,1

	pantolonlar, tulumlar ve şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)						
611030	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; sentetik veya suni liflerden (örme veya kroşe)	37.631,6	25.542,6	327.691,1	325.972,8	-0,5	2,8
620140	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak, rüzgarlık, vb. eşya (örme veya kroşe olmayan); sentetik veya suni liflerden	11.953,1	9.838,7	326.759,5	285.009,4	-12,8	2,7
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)	27.110,8	7.925,8	284.491,3	269.658,6	-5,2	2,5
620240	Kadın ve kız çocuklar için manto, kaban, kolsuz ceket, vb. eşya (örme ve kroşe olmayan); sentetik veya suni liflerden	22.543,7	9.855,5	303.184,9	263.456,7	-13,1	2,5
620343	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; sentetik	17.728,5	8.341,7	254.370,8	240.185,4	-5,6	2,4

	liflerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)						
611595	Diğer çoraplar; pamuktan (örme veya kroşe)	34.165,0	32.966,1	178.292,5	191.678,6	7,5	2,2
620462	Kadın/kız çocuk için pantolon, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar, şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	7.865,2	7.427,2	190.032,5	184.812,5	-2,7	2,2
Toplam		1.926.562 ,5	1.675.103 ,5	11.940.178, 5	11.120.276, 1	-6,9	100, 0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılı itibarıyla Belçika'nın tekstil ürünleri (Fasıl 50-63) ithalatı toplamda yaklaşık 1,7 milyon ton hacim ve 11,1 milyar Avro değerle gerçekleşmiştir. Bu veriler, bir önceki yıla göre değer bazında yaklaşık %6,9'luk bir azalma yaşandığını göstermektedir. En fazla ithal edilen ürün grubu, GTİP 610910 kodlu pamuktan üretilmiş tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. örme giyim eşyaları olmuştur. Bu kalemde 2024 yılında 40,2 bin ton ürün ithal edilirken, toplam ithalat değeri 648,6 milyon Avro seviyesine ulaşmıştır. Bu ürün grubu hem hacim hem de değer bakımından ithalat kalemleri içinde en yüksek payı oluşturmaktadır. Diğer önemli ithalat kalemleri arasında pamuklu kazaklar, pantolonlar, çoraplar ve ev tekstili ürünleri yer almaktadır. Örneğin bazı ürün gruplarında (örneğin örme kazak veya pantolon gibi) ithalat miktarı artarken, değer bazında düşüş görülmektedir. Bu durum, ürünlerin birim fiyatlarında gerilemeye ya da daha düşük kaliteli ürünlerin tercih edilmesine işaret edebilir. Özellikle bazı alt gruplarda görülen %10'un üzerindeki değer kayıpları, ithalat politikasında yeniden yapılanma veya dış tedarik zincirindeki fiyat avantajlarının etkisiyle açıklanabilir.

Tablo 9 Belçika'nın Ülkeler İtibariyle Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63)

Belçika'nın Ülkeler İtibariyle Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63)						
Ülke	Hacim (Ton)		Değer (Bin Avro)		Değişim 23/24 (%)	Pay 2024 (%)
	2023	2024	2023	2024		
Fransa	712.805	317.463	3.014.738	2.551.031	-15,4	19,1
Almanya	330.527	331.376	2.676.535	2.439.365	-8,9	18,2
Hollanda	279.245	277.827	1.335.577	1.484.304	11,1	11,1
İtalya	84.485	65.181	1.110.867	908.648	-18,2	6,8
İspanya	56.648	46.738	837.245	737.146	-12,0	5,5
Polonya	59.693	62.035	708.984	688.240	-2,9	5,1
Birleşik Krallık	91.770	71.525	517.579	504.932	-2,4	3,8
Çin	100.173	67.547	535.576	417.966	-22,0	3,1
Türkiye	51.143	45.192	287.559	269.329	-6,3	2,0
ABD	25.733	22.206	264.324	262.443	-0,7	2,0
Toplam	2.295.073	1.783.164	14.528.870	13.387.903	-7,9	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika Dış Ticaret Ajansı verilerine göre, Belçika'nın 2024 yılı ülkeler bazında tekstil ve hazır giyim ihracatı incelendiğinde, en büyük pazarlar olan Fransa ve Almanya'ya yönelik ihracatlarda düşüş gerçekleştiği görülmektedir. Buna göre, Fransa'ya yönelik ihracat 2,5 milyar Avro'ya (%-15,4), Almanya'ya yönelik ihracat ise 2,4 milyar Avro'ya (%-8,9) gerilemiştir. Hollanda'ya yönelik ihracat ise %11,1 oranında artışla 1,5 milyar Avro olarak kaydedilmiştir. Öte yandan, İtalya, İspanya ve Çin gibi önemli pazarlarda çift haneli düşüşler yaşanırken, ABD ve Polonya'da daha sınırlı gerilemeler görülmüştür. Belçika'nın ülkemize yönelik ihracatı ise 2024 yılında %6,3 düşüşle 269 milyon Avro seviyesine düştüğü anlaşılmaktadır.

Tablo 10 Belçika'nın Ülkeler İtibariyle Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63)

Belçika'nın Ülkeler İtibariyle Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63)						
Ülke	Hacim (Ton)		Değer (Bin Avro)		Değişim 23/24 (%)	Pay 2024 (%)
	2023	2024	2023	2024		
Almanya	171.681	145.979	1.671.112	1.466.781	-12,2	13,2
Çin	157.949	163.333	1.402.164	1.266.125	-9,7	11,4
Hollanda	231.255	260.708	1.123.160	1.159.815	3,3	10,4
Fransa	541.030	293.316	1.137.076	1.159.602	2,0	10,4
Bangladeş	49.398	46.440	640.452	606.133	-5,4	5,5
İspanya	54.048	69.461	537.414	540.766	0,6	4,9
Türkiye	104.206	99.976	517.970	444.230	-14,2	4,0
Vietnam	39.134	35.031	482.839	438.791	-9,1	3,9
İtalya	37.179	44.599	486.532	436.333	-10,3	3,9
Kamboçya	19.385	16.666	426.218	345.174	-19,0	3,1
Toplam	1.926.563	1.675.103	11.940.178	11.120.276	-6,9	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika'nın 2024 yılı tekstil ve hazır giyim sektörlerinde en büyük tedarikçi ülkeler arasında yer alan Almanya'dan yapılan ithalat %12,2 düşüşle 1,5 milyar Avro'ya, Çin'den yapılan ithalat ise %9,7 gerilemeyle 1,3 milyar Avro'ya gerilemiştir. Buna karşın Hollanda'dan ithalat %3,3 artışla 1,2 milyar Avro'ya, Fransa'dan ithalat ise %2 artışla yine 1,2 milyar Avro'ya yükselmiştir. Öte yandan Türkiye, Vietnam, İtalya ve Kamboçya gibi pazarlardan yapılan ithalatta çift haneli gerilemeler dikkat çekerken, Bangladeş ve İspanya'da sınırlı düşüş ve artışlar kaydedilmiştir. Belçika'nın ülkemizden ithalatı ise 2024 yılında %14,2 oranında düşüşle 444 milyon Avro'ya gerilediği görülmektedir.

4.1. Alt Sektörlerin Dış Ticaret Performansı

4.1.1. İpek Ürünleri

Tablo 11 Belçika'nın İpek Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 50)

Belçika'nın İpek Ürünleri İhracatı (Fasıl 50) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
500720	Diğer mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı $\geq$ %85, buret hariç	1.779,6	1.496,2	-15,9	79,2
500790	Diğer ipekli mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı $<$ %85	251,9	264,1	4,9	14,0
500710	Bureten mensucat	65,4	86,3	32,0	4,6
500400	İpek ipliği (ipek döküntülerinden elde edilen iplikler hariç) (perakende satılacak hale getirilmemiş)	57,4	27,3	-52,4	1,4
500500	İpek döküntülerden elde edilen iplikler; perakende satılacak hale getirilmemiş	6,0	11,9	98,0	0,6
Toplam		2.168,9	1.889,5	-12,9	100,0

Belçika'nın İpek Ürünleri İthalatı (Fasıl 50) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
500720	Diğer mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı $\geq$ %85, buret hariç	3.551,8	2.719,0	-23,4	77,9
500790	Diğer ipekli mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı $<$ %85	550,8	498,0	-9,6	14,3
500200	İpek; ham (bükülmemiş)	15,0	87,4	482,9	2,5
500400	İpek ipliği (ipek döküntülerinden elde edilen iplikler hariç) (perakende satılacak hale getirilmemiş)	66,5	61,7	-7,2	1,8
500710	Bureten mensucat	31,9	55,7	74,7	1,6
Toplam		4.291,4	3.490,9	-18,7	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın ipek ürünleri ihracatı yaklaşık 1,9 milyon Avro düzeyinde gerçekleşmiş, bu da bir önceki yıla göre %12,9'luk bir düşüşe işaret etmektedir. İhracatın büyük kısmını GTİP 500720 kodlu yüksek oranda ipek içeren mensucat oluşturmuştur (1,50 milyon Avro, %79 pay). Diğer kalemler daha düşük değerlerde seyretmiş, bazı ürünlerde (örneğin ipek iplikleri) ciddi gerilemeler yaşanmıştır.

Belçika'nın ipek ithalatı 2024'te 3,5 milyon Avro seviyesinde gerçekleşmiş olup %18,7 oranında azalmıştır. En büyük ithalat kalemi yine GTİP 500720 kodlu yüksek oranda ipek içeren mensucat olarak kaydedilmiştir (2,72 milyon Avro, %78 pay). Dikkat çeken artış ise GTİP 500200 kodlu ham ipekte görülmüş; ithalat değeri beş katına çıkarak 87.430 Avro'ya ulaşmıştır.

4.1.2. Yün Ürünleri

Tablo 12 : Belçika'nın Yün Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 51)

Belçika'nın Yün Ürünleri İhracatı (Fasıl 51) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
511211	Dokunmuş mensucat; taranmış (kamgarn) yün veya ince hayvan kılı $\geq$ %85, m2 $\leq$ 200gr	11.811,8	11.570,0	-2,0	20,3
511219	Dokunmuş mensucat; taranmış (kamgarn) yün veya ince hayvan kılı $\geq$ %85, m2 $>$ 200gr	10.770,1	10.164,7	-5,6	17,8
510121	Yün; kırkma, yıkanmış, karbonize edilmemiş, karde edilmemiş veya taranmamış	7.113,6	7.131,7	0,3	12,5
511230	Dokunmuş mensucat; ağırlıklı taranmış (kamgarn) yün veya ince hayvan kılı fakat $<$ %85, sentetik ve suni devamsız liflerle karışık	4.605,3	5.109,6	11,0	8,9
510219	İnce diğer hayvan kılları; karde edilmemiş veya taranmamış	5.790,2	4.267,6	-26,3	7,5
Toplam		63.398,9	57.100,0	-9,9	100,0

Belçika'nın Yün Ürünleri İthalatı (Fasıl 51) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
510620	Yün iplikler; karde edilmiş (strayhgarn), yün $<$ %85, perakende satılacak hale getirilmemiş	7.945,2	6.510,0	-18,1	15,8
510720	Yün iplikler (kamgarn); yün $<$ %85, perakende satılacak hale getirilmemiş	4.993,7	6.019,0	20,5	14,6
511211	Dokunmuş mensucat; taranmış (kamgarn) yün veya ince hayvan kılı $\geq$ %85, m2 $\leq$ 200gr	7.822,7	4.356,0	-44,3	10,6
510121	Yün; kırkma, yıkanmış, karbonize edilmemiş, karde edilmemiş veya taranmamış	3.612,9	3.254,4	-9,9	7,9
510610	Yün iplikler; karde edilmiş (strayhgarn), yün $\geq$ %85, perakende satılacak hale getirilmemiş	5.155,2	2.615,5	-49,3	6,3
Toplam		51.261,7	41.264,3	-19,5	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın yün ürünleri ihracatı 57,1 milyon Avro olarak gerçekleşmiş ve geçen yıla göre %9,9 oranında azalmıştır. En yüksek ihracat kalemleri arasında taranmış yün mensucatları (GTİP 511211 ve 511219) öne çıkmakta olup, bu iki kalem toplam ihracatın yaklaşık %38'ini oluşturmuştur. Az da olsa artış görülen nadir kalemlerden biri ise GTİP 511230 kodlu mensucat olmuştur.

Yün ithalatı ise 2024 yılında 41,26 milyon Avro ile önceki yıla kıyasla %19,5 oranında düşmüştür. En çok ithal edilen ürün GTİP 510620 kodlu karde yün ipliği olurken (6,5 milyon Avro), onu kamgarn iplikler ve dokunmuş mensucat takip etmektedir. Bazı ürün gruplarında ciddi değer kayıpları (%40-50 arası) gözlemlenmiş, sadece kamgarn ipliklerde (%20 artış) dikkat çekici bir yükseliş yaşanmıştır.

4.1.3. Pamuk Ürünleri

Tablo 13 Belçika'nın Pamuk Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 52)

Belçika'nın Pamuk Ürünleri İhracatı (Fasıl 52) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
520299	Diğer pamuk döküntüleri	39.677,2	24.212,1	-39,0	16,6
520812	Bez ayağı; ağartılmamış, pamuk $\geq$ %85, 100gr < m2 $\leq$ 200gr	11.720,6	10.218,5	-12,8	7,0
520852	Bez ayağı; baskılı, pamuk $\geq$ %85, 100gr < m2 $\leq$ 200gr	6.913,1	7.049,5	2,0	4,8
521132	Dokunmuş mens.; boyanmış, 3'lü/4'lü dimi (kırık dimi dahil), ağırlıklı olarak pamuk fakat < %85, sentetik/suni liflerle karıştırılmış, m2 > 200gr	10.589,3	5.986,3	-43,5	4,1
521149	Dokunmuş diğer mensucat; farklı renkteki ipliklerden, ağırlıklı olarak pamuk fakat < %85, sentetik/suni liflerle karıştırılmış, m2 > 200gr	8.876,0	5.971,0	-32,7	4,1
Toplam		221.308,9	145.969,5	-34,0	100,0

Belçika'nın Pamuk Ürünleri İthalatı (Fasıl 52) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
520299	Diğer pamuk döküntüleri	38.683,9	24.446,3	-36,8	18,0
520812	Bez ayağı; ağartılmamış, pamuk $\geq$ %85, 100gr < m2 $\leq$ 200gr	15.064,5	12.438,9	-17,4	9,2
520912	Pamuktan dokunmuş mensucat; ağartılmamış, 3'lü veya 4'lü dimi (kırık dimi dahil), pamuk $\geq$ %85, m2 > 200gr	4.790,9	6.181,5	29,0	4,6
520100	Pamuk; karde edilmemiş veya penyelenmemiş	8.140,4	4.859,5	-40,3	3,6
520852	Bez ayağı; baskılı, pamuk $\geq$ %85, 100gr < m2 $\leq$ 200gr	6.315,2	4.423,9	-29,9	3,3
Toplam		184.560,0	135.637,4	-26,5	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika'nın 2024 yılı pamuk ürünleri ihracatı 146,0 milyon Avro olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre %34,0 oranında düşüş göstermiştir. En yüksek ihracat kalemi GTİP 520299 kodlu pamuk döküntüleri (24,2 milyon Avro, %16,6 pay) olarak kaydedilmiş olup, bu kalemi bez ayağı türü pamuklu mensucatlar ve boyalı/baskılı dokumalar takip etmiştir. Ancak tüm kalemlerde ciddi değer kayıpları göze çarpmaktadır.

İthalat tarafında da benzer bir düşüş söz konusu: 2024 yılında pamuk ürünleri ithalatı 135,6 milyon Avro seviyesinde gerçekleşmiş ve %26,5 oranında azalmıştır. En büyük ithalat kalemi yine GTİP 520299 kodlu pamuk döküntüleri olarak kaydedilmiştir (24,4 milyon Avro, %18 pay). Tek artış gösteren kalem olan GTİP 520912 kodlu ağartılmamış pamuk mensucat (%29 artış) hariç geri kalan tüm ürünlerde düşüş izlenmiştir.

4.1.4. Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri

Tablo 14 Belçika'nın Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 53)

Belçika'nın Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri İhracatı (Fasıl 53) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
530121	Keten; kırılmış/kabukları çıkarılmış	482.737,9	328.983,9	-31,9	44,8
530129	Keten; taranmış veya başka şekilde işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş	112.355,7	185.329,4	64,9	25,2
530130	Keten kırıntı ve döküntüleri	77.491,1	118.011,4	52,3	16,1
530919	Ketenden dokunmuş diğer mensucat; keten => %85	29.858,1	26.605,7	-10,9	3,6
530911	Ketenden dokunmuş mensucat; ağartılmamış veya ağartılmış, keten => %85	24.850,7	23.488,9	-5,5	3,2
Toplam		777.349,0	734.652,4	-5,5	100,0

Belçika'nın Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri İthalatı (Fasıl 53) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
530121	Keten; kırılmış/kabukları çıkarılmış	134.334,1	124.808,6	-7,1	38,6
530130	Keten kırıntı ve döküntüleri	51.375,5	78.233,6	52,3	24,2
530129	Keten; taranmış veya başka şekilde işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş	24.403,4	46.532,9	90,7	14,4
530110	Keten; ham/suda ıslatılmış	19.951,8	17.947,4	-10,0	5,6
530610	Keten iplikleri; tek kat	22.516,2	17.629,8	-21,7	5,5
Toplam		290.659,0	323.221,6	11,2	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın keten ve diğer bitkisel lif ihracatı 734,7 milyon Avro olarak gerçekleşmiş, 2023 yılına göre hafif bir düşüşle %5,5 oranında azalmıştır. En büyük ihracat kalemi GTİP 530121 kodlu kırılmış/kabukları çıkarılmış keten olup, yaklaşık 329,0 milyon Avro ile toplamın yaklaşık %45'ini oluşturmuştur. Buna karşılık, 530129 ve 530130 kodlu taranmış keten ve döküntülerinde %50'yi aşan değer artışları görülmesi dikkat çekmiştir.

Keten ithalatı 2024'te 323,2 milyon Avro ile bir önceki yıla kıyasla %11,2 oranında artmıştır. En yüksek ithalat kalemi yine GTİP 530121 kodlu keten olmuş (124,8 milyon Avro, %38,6 pay). Özellikle 530129 ve 530130 kalemlerinde sırasıyla %90 ve %52'lik artışlar, bu ürün grubuna yönelik talebin ithalat tarafında da güçlendiğini göstermektedir. Genel görünüm, keten bazlı ürünlerde ihracat hafif azalırken ithalatın ivme kazandığını ortaya koymaktadır.

4.1.5. Sentetik Filament İplik Ürünleri

Tablo 15 Belçika'nın Sentetik Filament İplik Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 54)

Belçika'nın Sentetik Filament İplik Ürünleri İhracatı (Fasıl 54) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
540211	Aramidlerden iplikler (dikiş ipliği hariç); yüksek mukavemetli, perakende satılacak hale getirilmemiş	242.469,7	203.250,0	-16,2	30,3
540720	Sentetik filament şerit ve benzerlerinden dokunmuş mensucat	62.466,0	63.072,6	1,0	9,4
540490	Şerit ve benzerleri; görünen genişliği <= 5mm dokumaya elverişli sentetik maddelerden	55.830,8	51.676,9	-7,4	7,7
540752	Dokunmuş mensucat; tekstüre polyester filament => %85, boyanmış	39.362,1	43.742,6	11,1	6,5
540333	Selüloz asetattan tek kat iplikler (dikiş ipliği hariç); metrede büküm > 120 tur, perakende satılacak hale getirilmemiş	16.322,5	34.981,2	114,3	5,2
Toplam		722.148,2	670.318,4	-7,2	100,0

Belçika'nın Sentetik Filament İplik Ürünleri İthalatı (Fasıl 54) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
540211	Aramidlerden iplikler (dikiş ipliği hariç); yüksek mukavemetli, perakende satılacak hale getirilmemiş	150.250,4	178.698,8	18,9	25,1
540490	Şerit ve benzerleri; görünen genişliği <= 5mm dokumaya elverişli sentetik maddelerden	56.268,9	64.532,4	14,7	9,1
540220	Polyesterden yüksek mukavemetli iplikler; dikiş ipliği hariç, perakende satılacak hale getirilmemiş	35.859,1	49.805,3	38,9	7,0
540233	Tekstüre iplik (dikiş ipliği hariç); polyesterden, perakende satılacak hale getirilmemiş	41.256,3	46.835,8	13,5	6,6
540232	Tekstüre iplik (dikiş ipliği hariç); naylon veya diğer poliamidlerden, tek katı > 50teks, perakende satılacak hale getirilmemiş	40.225,8	41.736,7	3,8%	5,9%
Toplam		727.081,5	711.249,8	-2,2	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın sentetik filament ürünleri ihracatı 670,3 milyon Avro ile 2023 yılına göre %7,2 oranında azalmıştır. En büyük ihracat kalemi, GTİP 540211 kodlu aramid iplikler (203,3 milyon Avro, %30 pay) olarak kaydedilmiştir. Dikkat çekici artış ise selüloz asetat ipliklerde görülmüş olup, bu kalemden ihracat değeri %114'lük artışla 34,9 milyon Avro'ya yükselmiştir.

Aynı dönemde ithalat 711,2 milyon Avro olarak gerçekleşmiş ve %2,2 oranında düşüş göstermiştir. En yüksek ithalat yine aramid ipliklerde olup (178,7 milyon Avro, %25 pay), bu

kalemde %19'luk bir artış gözlemlenmiştir. Diğer ürün gruplarında da genellikle artış eğilimi hâkim olup, ithalatın toplamda güçlü bir düzeyde devam ettiği görülmektedir.

4.1.6. Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri

Tablo 16 Belçika'nın Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Dış Ticareti (Fasıl 55)

Belçika'nın Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri İhracatı (Fasıl 55) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
550210	Suni filament demetleri; selüloz asetatdan olanlar	298.455,3	276.272,4	-7,4	30,3
550340	Polipropilenden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	170.855,7	165.262,2	-3,3	18,1
550311	Aramidlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	118.070,4	115.542,6	-2,1	12,7
550320	Poliesterlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	61.892,2	62.489,9	1,0	6,8
551599	Dokunmuş diğer mensucat; diğer sentetik devamsız lifler ağırlıklı fakat < %85	40.326,0	54.221,6	34,5	5,9
Toplam		951.554,8	912.734,2	-4,1	100,0

Belçika'nın Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri İthalatı (Fasıl 55) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
550311	Aramidlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	128.575,3	112.403,8	-12,6	19,5
550320	Poliesterlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	98.160,8	102.745,1	4,7	17,8
551599	Dokunmuş diğer mensucat; diğer sentetik devamsız lifler ağırlıklı fakat < %85	36.371,4	101.298,9	178,5	17,5
550210	Suni filament demetleri; selüloz asetatdan olanlar	37.823,5	46.080,9	21,8	8,0
550390	Diğer sentetik devamsız lifler, karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	16.624,4	21.664,0	30,3	3,8
Toplam		515.920,9	577.657,8	12,0	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın bu gruptaki ihracatı 912,7 milyon Avro olarak gerçekleşmiş, 2023'e göre %4 oranında azalmıştır. En büyük ihracat kalemi GTİP 550210 kodlu selüloz asetatlı yapılan lifler olup, 276,3 milyon Avro değerle toplamın %30'unu oluşturmuştur. Bazı alt gruplarda (örneğin GTİP 551599) %34'lük artış gibi pozitif sinyaller görülsede, genel eğilim hafif düşüş yönündedir.

Aynı yıl ithalat %12 oranında artış göstererek 577,7 milyon Avro seviyesine yükselmiştir. En fazla ithal edilen ürün GTİP 550311 kodlu aramid lifler (112,4 milyon Avro, %19,5 pay) olarak

kaydedilmiştir. Özellikle GTİP 551599 kodlu sentetik mensucat ithalatında yaklaşık %179 artış yaşanması, sektörde bu ürün grubuna yönelik artan talebe işaret etmektedir.

4.1.7. Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri

Tablo 17 Belçika'nın Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Dış Ticareti (Fasıl 56)

Belçika'nın Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri İhracatı (Fasıl 56) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
560392	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli diğer maddelerden, 25gr < m2 <= 70gr	104.613,0	106.170,5	1,5	20,3
560394	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli diğer maddelerden, m2 > 150gr	64.338,6	64.651,4	0,5	12,3
560313	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli sentetik ve suni filamentlerden, 70gr < m2 <= 150gr	52.296,0	51.499,9	-1,5	9,8
560314	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli sentetik ve suni filamentlerden, m2 >150gr	50.604,5	45.567,1	-10,0	8,7
560393	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli diğer maddelerden, 70gr < m2 <= 150gr	42.735,8	42.675,8	-0,1	8,1
Toplam		525.356,1	524.138,4	-0,2	100,0

Belçika'nın Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri İthalatı (Fasıl 56) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
560392	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli diğer maddelerden, 25gr < m2 <= 70gr	116.469,5	115.620,7	-0,7	22,1
560394	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli diğer maddelerden, m2 > 150gr	52.511,8	62.073,4	18,2	11,9
560312	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli sentetik ve suni filamentlerden, 25gr < m2 <= 70gr	59.929,8	56.198,3	-6,2	10,7
560313	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli sentetik ve suni filamentlerden, 70gr < m2 <= 150gr	60.336,0	53.721,0	-11,0	10,3
560393	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli diğer maddelerden, 70gr < m2 <= 150gr	36.936,6	37.873,1	2,5	7,2
Toplam		561.353,9	523.404,5	-6,8	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın bu gruptaki ihracatı 524,1 milyon Avro ile sabit kalmış, sadece %0,2'lik sınırlı bir düşüş yaşanmıştır. En büyük ihracat kalemi GTİP 560392 kodlu dokunmamış mensucat olurken, bu ürün 106,2 milyon Avro ile toplamın %20'sini oluşturmuştur. Genel olarak ihracat kalemleri yatay bir seyir izlerken, bazı alt gruplarda çok sınırlı artışlar veya düşüşler gözlemlenmiştir.

2024 yılı ithalatı %6,8 oranında gerileyerek 561,4 milyon Avro olarak gerçekleşmiştir. En büyük ithalat yine GTİP 560392 kodlu dokunmamış mensucat kaleminde gerçekleşmiştir (115,6 milyon Avro, %22 pay). Diğer yandan, GTİP 560394 ve 560393 kodlu mensucatlarda hafif artışlar (%1–18 arası) dikkat çekmektedir.

4.1.8. Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri

Tablo 18 Belçika'nın Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Dış Ticareti (Fasıl 57)

Belçika'nın Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri İhracatı (Fasıl 57) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
570329	Halılar ve diğer yer kaplamaları; naylon veya diğer poliamidlerden, tuftedilmiş	294.534,7	296.786,6	0,8	28,3
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufted/floke edilmemiş	209.488,0	192.454,3	-8,1	18,3
570339	Halılar ve diğer yer kaplamaları; sentetik veya suni dokumaya elverişli diğer maddelerden, tuftedilmiş	223.162,2	178.773,9	-19,9	17,0
570490	Keçeden diğer halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları; tufted veya floke edilmemiş	118.617,5	113.791,5	-4,1	10,8
570331	Sentetik veya suni diğer dokumaya elverişli maddelerden çim; naylon veya diğer poliamidlerden olanlar HARIÇ, tufted edilmiş	96.850,2	97.574,6	0,7	9,3
Toplam		1.116.229,2	1.049.077,8	-6,0	100,0

Belçika'nın Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri İthalatı (Fasıl 57) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufted/floke edilmemiş	57.159,1	64.718,7	13,2	26,6
570329	Halılar ve diğer yer kaplamaları; naylon veya diğer poliamidlerden, tufted edilmiş	45.422,6	51.918,9	14,3	21,3
570339	Halılar ve diğer yer kaplamaları; sentetik veya suni dokumaya elverişli diğer maddelerden, tufted edilmiş	27.108,1	29.857,6	10,1	12,3
570500	Diğer halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	17.623,3	19.667,0	11,6	8,1
570331	Sentetik veya suni diğer dokumaya elverişli maddelerden çim; naylon veya diğer poliamidlerden olanlar HARIÇ, tufted edilmiş	11.421,3	13.768,3	20,5	5,7
Toplam		222.951,7	243.557,9	9,2	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın bu gruptaki ihracatı 1,05 milyar Avro düzeyine gerileyerek, bir önceki yıla göre %6 oranında azalmıştır. En yüksek ihracat, GTİP 570329 kodlu naylon veya poliamidden yer kaplamalarında gerçekleşmiş (296,8 milyon Avro, %28 pay). Diğer halı gruplarında da (dokunmuş, keçeden, sentetik) genellikle düşüşler yaşanmış olup, en büyük azalma %20 ile GTİP 570339'da gözlenmiştir.

2024 yılı ithalatı ise 243,6 milyon Avro seviyesine ulaşarak, %9,2 oranında artış göstermiştir. En çok ithal edilen ürünler arasında yine GTİP 570242 ve 570329 öne çıkmakta olup, bu kalemlerde sırasıyla %13 ve %14 oranında artış kaydedilmiştir. Tüm ithalat kalemlerinde pozitif bir büyüme gözlemlenmiş ve güçlü bir görünüm sergilenmiştir.

4.1.9. Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri

Tablo 19 Belçika'nın Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Dış Ticareti (Fasıl 58)

Belçika'nın Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri İhracatı (Fasıl 58) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
580136	Tırtıl mensucat; sentetik ve suni liflerden	40.749,6	30.412,2	-25,4	22,1
580632	Kordelalar; sentetik ve suni liflerden	25.610,8	27.084,3	5,8	19,7
580137	Çözümlü iplikli kadife ve pelüş; sentetik ve suni liflerden	18.676,5	16.736,6	-10,4	12,2
580620	Kordela; ağırlık itibarıyla elastomerik veya kauçuk iplik $\geq$ %5	17.299,0	16.235,8	-6,1	11,8
580631	Kordelalar; pamuktan	6.858,3	6.358,1	-7,3	4,6
Toplam		154.175,0	137.549,9	-10,8	100,0

Belçika'nın Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri İthalatı (Fasıl 58) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
580136	Tırtıl mensucat; sentetik ve suni liflerden	14.960,8	13.675,4	-8,6	18,4
580632	Kordelalar; sentetik ve suni liflerden	10.013,8	11.806,5	17,9	15,9
580610	Kordela; kadife, pelüş ve tırtıl mensucattan	7.239,6	7.957,4	9,9	10,7
581092	Parça, şerit veya motif halinde diğer işlemler; suni ve sentetik liflerden	7.813,8	7.627,8	-2,4	10,3
580620	Kordela; ağırlık itibarıyla elastomerik veya kauçuk iplik $\geq$ %5	3.735,0	3.503,0	-6,2	4,7
Toplam		74.886,2	74.201,1	-0,9	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın özel dokunmuş mensucat, dantel, şerit vb. ürünleri grubundaki ihracatı 137,5 milyon Avro ile bir önceki yıla göre %10,8 oranında azalmıştır. En yüksek ihracat GTİP 580136 kodlu sentetik/suni tırtıl mensucatta gerçekleşmiştir (30,4 milyon Avro, %22 pay). Kordelalarda (%5,7 artış) ılımlı bir büyüme görülürken, diğer tüm ürün kalemlerinde hafif gerilemeler yaşanmıştır.

İthalat ise 2024 yılında 74,2 milyon Avro seviyesine gerileyerek önceki yıla göre %0,9 oranında düşmüştür. En yüksek ithalat kalemi yine GTİP 580136 olarak kaydedilmiştir (13,7 milyon Avro, %18,4 pay). Kordelalar ve kadife/tırtıl ürünlerinde %10–18 arası artışlar gözlemlenmiş olup, genel tablo ithalat tarafında dengeli bir seyir göstermektedir.

4.1.10. Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri

Tablo 20 Belçika'nın Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Dış Ticareti (Fasıl 59)

Belçika'nın Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri İhracatı (Fasıl 59) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
591190	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus diğer eşya	111.934,4	122.199,2	9,2%	23,3%
590320	Poliüretan emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	99.690,2	101.262,5	1,6%	19,3%
590310	Polivinil klorür emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	65.221,5	65.133,6	-0,1%	12,4%
590699	Kauçuklu diğer mensucat; 59.02 pozisyonundakiler HARİÇ	65.543,9	63.088,0	-3,7%	12,1%
590390	Diğer plastikler emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	46.239,6	43.330,0	-6,3%	8,3%
Toplam		520.774,4	523.461,9	0,5%	100,0%

Belçika'nın Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri İthalatı (Fasıl 59) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
591190	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus diğer eşya	60.202,9	55.612,9	-7,6	26,6
590310	Polivinil klorür emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	24.973,8	21.736,9	-13,0	10,4
590320	Poliüretan emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	19.362,7	21.118,2	9,1	10,1
590700	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; tiyatro dekorları, atölye fonları, vb. için boyanmış bezler "tualler"	12.636,0	16.641,0	31,7	8,0
591000	Dokumaya elverişli maddelerden taşıyıcı kolanlar ve transmisyon kolonları	9.511,4	13.436,7	41,3	6,4
Toplam		220.426,7	209.135,5	-5,1	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın bu gruptaki ihracatı 523,5 milyon Avro ile sabit kalarak sadece %0,5 oranında artış göstermiştir. En büyük kalem GTİP 591190 kodlu teknik amaçlı dokumalar olup, 122,2 milyon Avro ile toplamın %23'ünü oluşturmuştur. Poliüretan ve PVC kaplı mensucatlarda yüksek ihracat değerlerine sahiptir.

İthalat ise 2024 yılında 209,1 milyon Avro seviyesine gerileyerek %5,1 düşüş göstermiştir. En yüksek ithalat yine teknik amaçlı mensucatta gerçekleşmiş (55,6 milyon Avro, %26 pay). Buna karşın, GTİP 590700 ve 591000 gibi kalemlerde %31–41 arasında dikkat çekici artışlar yaşanmıştır.

4.1.11. Örme Mensucat Ürünleri

Tablo 21 Belçika'nın Örme Mensucat Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 60)

Belçika'nın Örme Mensucat Ürünleri İhracatı (Fasıl 60) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
600632	Diğer örme veya kroşe mensucat; sentetik liflerden, boyanmış	22.318,0	16.255,3	-27,2	17,8
600631	Diğer örme veya kroşe mensucat; sentetik liflerden, ağartılmamış veya ağartılmış	15.695,2	16.096,8	2,6	17,6
600633	Diğer örme veya kroşe mensucat; sentetik liflerden, farklı renkteki ipliklerden	15.585,6	14.490,8	-7,0	15,9
600410	Örme veya kroşe mensucat; en > 30cm, elastomerik iplik >= %5, kauçuk iplik içermeyen	11.400,2	12.757,7	11,9	14,0
600192	Örme veya kroşe tüylü diğer mensucat; sentetik veya suni liflerden	10.456,9	8.795,6	-15,9	9,6
Toplam		100.605,5	91.374,3	-9,2	100,0

Belçika'nın Örme Mensucat Ürünleri İthalatı (Fasıl 60) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
600632	Diğer örme veya kroşe mensucat; sentetik liflerden, boyanmış	18.745,7	17.427,7	-7,0	20,0
600410	Örme veya kroşe mensucat; en > 30cm, elastomerik iplik >= %5, kauçuk iplik içermeyen	10.938,6	14.403,2	31,7	16,5
600631	Diğer örme veya kroşe mensucat; sentetik liflerden, ağartılmamış veya ağartılmış	12.537,9	12.939,4	3,2	14,8
600536	Çözümlü tipi örgülü mensucat; sentetik liflerden, ağartılmamış veya ağartılmış	8.231,8	8.558,7	4,0	9,8
600192	Örme veya kroşe tüylü diğer mensucat; sentetik veya suni liflerden	7.033,5	6.207,2	-11,7	7,1
Toplam		87.821,9	87.243,8	-0,7	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika'nın örme mensucat ihracatı 2024 yılında 91,4 milyon Avro seviyesine gerileyerek, %9,2 oranında düşüş göstermiştir. En büyük ihracat kalemi GTİP 600632 kodlu sentetik liflerden örme mensucat olmuş (16,3 milyon Avro, %17,8 pay). Bu grup genelinde birçok kalemdede düşüş yaşanırken, 600410 kodlu elastomerik lif içeren mensucatta %11,9 artış dikkat çekmektedir. Aynı yıl ithalat 87,2 milyon Avro düzeyinde gerçekleşmiş ve %0,7'lik çok hafif bir düşüş yaşanmıştır. En büyük ithalat kalemleri yine 600632 ve 600410 kodlu mensucat olurken, elastomerik içerikli mensucat ithalatında %31 artış ile güçlü bir yükseliş görülmüştür.

4.1.12. Örmeye Giyim Eşyaları Ürünleri

Tablo 22 Belçika'nın Örmeye Giyim Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 61)

Belçika'nın Örmeye Giyim Eşyası Ve Aksesuarı Ürünleri İhracatı (Fasıl 61) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	825.581,0	777.707,1	-5,8	16,1
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	922.520,3	697.341,4	-24,4	14,4
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)	501.839,4	544.453,6	8,5	11,3
610342	Erkek/erkek çocuk için pantolon, askılı tulum, kısa pantolon ve şort; pamuktan (örme veya kroşe)	445.484,8	373.882,3	-16,1	7,7
611595	Diğer çoraplar; pamuktan (örme veya kroşe)	259.067,6	330.271,5	27,5	6,8
Toplam		5.324.736,7	4.830.067,9	-9,3	100,0

Belçika'nın Örmeye Giyim Eşyası Ve Aksesuarı Ürünleri İthalatı (Fasıl 61) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	731.344,0	648.593,7	-11,3	16,3
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	616.397,9	566.992,7	-8,0	14,3
611030	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; sentetik veya suni liflerden (örme veya kroşe)	327.691,1	325.972,8	-0,5	8,2
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)	284.491,3	269.658,6	-5,2	6,8
611595	Diğer çoraplar; pamuktan (örme veya kroşe)	178.292,5	191.678,6	7,5	4,8
Toplam		4.428.475,9	3.969.065,7	-10,4	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika'nın örmeye giyim ihracatı 2024 yılında 4,8 milyar Avro düzeyinde gerçekleşmiş ve 2023'e kıyasla %9,3 oranında düşmüştür. En büyük ihracat kalemleri tişörtler (GTİP 610910, 777,7 milyon Avro) ve kazaklar (GTİP 611020, 697,3 milyon Avro) olarak kaydedilmiştir. Bazı ürünlerde artış olsa da (örneğin pamuklu çoraplarda %27 artış), genel eğilim ihracat daralmasına işaret etmektedir.

İthalat aynı dönemde yaklaşık 4 milyar Avro olarak gerçekleşmiş ve %10,4 oranında azalmıştır. Tişörtler (GTİP 610910) ve kazaklar yine başı çekerken, değer kayıpları genel tabloya yayılmıştır. Ancak çorap grubunda %7,5'lik artış dikkat çekmektedir.

4.1.13. Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri

Tablo 23 Belçika'nın Dokuma Giyim Eşyaları Dış Ticareti (Fasıl 62)

Belçika'nın Örülmemiş Giyim Eşyası Ve Aksesuarı Ürünleri İhracatı (Fasıl 62) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
620140	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak, rüzgarlık, vb. eşya (örme veya kroşe olmayan); sentetik veya suni liflerden	345.028,1	357.838,6	3,7	12,7
620343	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; sentetik liflerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)	294.837,3	294.556,0	-0,1	10,5
620240	Kadın ve kız çocuklar için manto, kaban, kolsuz ceket, vb. eşya (örme ve kroşe olmayan); sentetik veya suni liflerden	338.456,2	278.791,8	-17,6	9,9
621210	Sütyenler (örülmüş veya kroşe olsun olmasın)	224.042,4	228.786,2	2,1	8,1
620342	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	223.809,0	198.216,0	-11,4	7,0
Toplam		3.042.035,7	2.811.669,0	-7,6	100,0

Belçika'nın Örülmemiş Giyim Eşyası Ve Aksesuarı Ürünleri İthalatı (Fasıl 62) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
620342	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	388.816,1	385.668,2	-0,8	12,0
620140	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak, rüzgarlık, vb. eşya (örme veya kroşe olmayan); sentetik veya suni liflerden	326.759,5	285.009,4	-12,8	8,8
620240	Kadın ve kız çocuklar için manto, kaban, kolsuz ceket, vb. eşya (örme ve kroşe olmayan); sentetik veya suni liflerden	303.184,9	263.456,7	-13,1	8,2
620343	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; sentetik liflerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)	254.370,8	240.185,4	-5,6	7,4
620462	Kadın/kız çocuk için pantolon, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar, şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	190.032,5	184.812,5	-2,7	5,7
Toplam		3.496.938,2	3.224.353,8	-7,8	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın dokuma giyim ihracatı 2,8 milyar Avro ile bir önceki yıla göre %7,6 oranında azalmıştır. En yüksek ihracat GTİP 620140 kodlu erkek palto/kabanlarında gerçekleşmiştir (357,8 milyon Avro, %12,7 pay). Kadın mont ve erkek pantolon gruplarında dikkat çeken düşüşler yaşanırken, sütyen ihracatında %2 civarında hafif bir artış kaydedilmiştir.

İthalat tarafında 2024 verisi 3,2 milyar Avro olarak kaydedilmiş olup %7,8 oranında gerilemiştir. Erkek ve kadın dış giyim ürünleri ithalatı başı çekmiştir. Özellikle erkek pantolon ve kadın kaban gruplarında %12–13 seviyelerinde düşüş görülmektedir.

4.1.14. Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri

Tablo 24 Belçika'nın Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 63)

Belçika'nın Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri İhracatı (Fasıl 63) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
630790	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	166.569,2	146.834,2	-11,8	16,4
630900	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	149.087,2	130.355,3	-12,6	14,5
630710	Yer, bulaşık, toz bezi ve benzeri temizlik bezleri	65.972,5	67.319,7	2,0	7,5
630532	Dökme maddeler için sentetik veya suni maddelerden esnek mahfazalar	65.341,3	62.841,5	-3,8	7,0
630231	Yatak çarşafı; baskılı olmayan, pamuktan	47.501,9	45.047,5	-5,2	5,0
Toplam		1.007.028,7	897.899,7	-10,8	100,0

Belçika'nın Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri İthalatı (Fasıl 63) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
630790	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	185.810,0	176.976,8	-4,8	17,8
630532	Dökme maddeler için sentetik veya suni maddelerden esnek mahfazalar	83.744,3	93.171,0	11,3	9,3
630231	Yatak çarşafı; baskılı olmayan, pamuktan	69.969,9	67.624,1	-3,4	6,8
630710	Yer, bulaşık, toz bezi ve benzeri temizlik bezleri	61.890,4	67.040,7	8,3	6,7
630392	Perde ve iç stor, perde ve yatak farbelaları; sentetik liflerden (örme veya kroşe olmayan)	68.043,2	59.842,9	-12,1	6,0
Toplam		1.073.799,0	996.792,1	-7,2	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın ev tekstili, diğer hazır eşya ürünleri grubundaki ihracatı 897,9 milyon Avro olarak gerçekleşmiş olup 2023 yılına göre %10,8 oranında azalmıştır. En büyük ihracat kalemi GTİP 630790 kodlu çeşitli hazır eşyalar olarak kaydedilmiştir (146,8 milyon Avro, %16,4 pay). Diğer büyük kalemler arasında kullanılmış giysiler ve temizlik bezleri yer almakta olup, sınırlı artış sadece temizlik bezi ihracatında görülmüştür.

İthalat ise aynı yıl 996,8 milyon Avro düzeyinde gerçekleşmiş olup %7,2 oranında düşüş göstermiştir. En büyük ithalat kalemleri yine hazır eşyalar (GTİP 630790) ve çarşaf, perde gibi ev tekstili ürünleri olarak kaydedilmiştir. Bazı alt gruplarda (örneğin dökme madde torbaları, temizlik bezleri) %8–11 civarında artış gözlenmiş, ancak genel ithalat hafif gerileme eğilimindedir.

5. Belçika'nın Türkiye İle Tekstil ve Hazır Giyim Dış Ticareti (Fasıl 50-63)

Tablo 25 Belçika'nın Türkiye'ye Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63)

Belçika'nın Türkiye'den Tekstil Ve Hazır Giyim Ürünleri İhracatı (Fasıl 50-63) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
550210	Suni filament demetleri; selüloz asetatdan olanlar	65.451,3	51.771,1	-20,9	19,2
540211	Aramidlerden iplikler (dikiş ipliği hariç); yüksek mukavemetli, perakende satılacak hale getirilmemiş	24.294,0	25.797,0	6,2	9,6
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden	13.789,4	16.251,3	17,9	6
550311	Aramidlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	9.826,5	15.195,6	54,6	5,6
530129	Keten; taranmış veya başka şekilde işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş	8.529,3	12.985,4	52,2	4,8
610342	Erkek/erkek çocuk için pantolon, askılı tulum, kısa pantolon ve şort; pamuktan (örme veya kroşe)	11.915,9	10.878,0	-8,7	4
540752	Dokunmuş mensucat; tekstüre polyester filament => %85, boyanmış	8.555,3	10.272,5	20,1	3,8
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	8.871,0	8.118,2	-8,5	3
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	6.158,2	7.857,3	27,6	2,9
550340	Polipropilenden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	5.503,8	7.245,7	31,7	2,7
Toplam		287.559,3	269.329,2	-6,3	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika'nın Türkiye'ye tekstil ve hazır giyim ihracatı 2024 yılında hem hacim hem de değer bazında düşüş göstermiştir. Toplam ihracat değeri %6,3 azalarak 269,3 milyon Avro'ya gerilerken, en büyük payı %19,2 ile suni filament demetleri almıştır. Buna karşın aramid lifleri ve keten ihracatında dikkat çekici artışlar kaydedilmiş, özellikle aramid devamsız liflerinde %54,6'lık bir değer artışı görülmüştür. Hazır giyim ürünlerinde tişört ve pamuklu örme eşyalar belirgin bir büyüme sergilerken, pantolon ve kazak kategorilerinde düşüş yaşanmıştır.

Tablo 26: Belçika'nın Türkiye'den Tekstil ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63)

Belçika'nın Türkiye'den Tekstil Ve Hazır Giyim Ürünleri İthalatı (Fasıl 50-63) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tuft/floke edilmemiş	39.880,1	48.816,3	22,4%	11,0%
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	56.510,3	45.160,3	-20,1%	10,2%
540263	Polipropilenden iplikler (dikiş ipliği hariç); çok katlı veya katlı bükülü, perakende satış için olmayan	41.424,5	38.239,5	-7,7%	8,6%
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	43.133,7	35.864,5	-16,9%	8,1%
520299	Diğer pamuk döküntüleri	16.375,4	16.529,4	0,9%	3,7%
611595	Diğer çoraplar; pamuktan (örme veya kroşe)	12.074,0	12.580,6	4,2%	2,8%
611596	Diğer çoraplar; sentetik liflerden (örme veya kroşe)	12.247,5	12.279,2	0,3%	2,8%
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)	10.359,7	9.421,5	-9,1%	2,1%
550320	Poliesterlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	14.261,1	9.047,1	-36,6%	2,0%
610342	Erkek/erkek çocuk için pantolon, askılı tulum, kısa pantolon ve şort; pamuktan (örme veya kroşe)	13.345,2	7.389,2	-44,6%	1,7%
Toplam		517.969,9	444.229,6	-14,2%	100,0%

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika'nın Türkiye'den tekstil ve hazır giyim ithalatı 2024 yılında %14,2 azalarak 444,2 milyon Avro'ya gerilemiştir. En büyük ithalat kalemini %11 pay ile sentetik ve suni maddelerden dokunmuş halılar oluştururken, pamuklu tişörtler ve kazaklar sırasıyla %10,2 ve %8,1 pay almıştır. Halı ihracatında %22,4'lük artış dikkat çekerken, hazır giyim ürünlerinde belirgin bir düşüş yaşanmış; özellikle pamuklu pantolonlarda %44,6, polyester devamsız liflerde ise %36,6 gerileme kaydedilmiştir. Buna karşın çorap ihracatı sınırlı da olsa artış göstermiştir.

5.1. Belçika – Türkiye Alt Sektörlerin Dış Ticaret Performansı

5.1.1. İpek Ürünleri

Tablo 27: Belçika-Türkiye Arası İpek Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 50)

Belçika-Türkiye Arası İpek Ürünleri İhracatı (Fasıl 50) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
500720	Diğer mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı =>%85, buret hariç	4.269	3.733	-12,6	90,0
500790	Diğer ipekli mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı <%85	4.923	405	-91,8	9,7
500200	İpek; ham (bükülmemiş)	68	4	-94,1	0,1
500500	İpek döküntülerden elde edilen iplikler; perakende satılacak hale getirilmemiş	-	3	-	0,1
500600	İpek ipliği ve ipek döküntülerinden bükülmüş iplikler (perakende satılacak halde), misina (ipek böceği guddesinden)	-	3	-	0,1
Toplam		9.260	4.148	-55,2	100,0

Belçika-Türkiye Arası İpek Ürünleri İthalatı (Fasıl 50) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
500790	Diğer ipekli mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı <%85	533	8.100	1.419,7	90,2
500720	Diğer mensucat; ipek veya ipek döküntüsü oranı =>%85, buret hariç	486	792	63,0	8,8
500710	Burettten mensucat	-	84	-	0,1
Toplam		1.019	8.976	780,9	100,0

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

Belçika ile Türkiye arasındaki ipek ürünleri ticareti çok cüzi miktarda gerçekleşmiştir. 2024 yılında, Belçika'nın Türkiye'ye ipek ihracatı %55,2 gerileyerek 4,1 bin Avro'ya düşerken, toplamın %90'ını yüksek oranda ipek içeren mensucat oluşturmuştur. Buna karşılık Türkiye'nin Belçika'ya ipek ihracatı 8,9 bin Avro'ya ulaşmış ve önceki yıla göre %780,9 gibi çok yüksek bir artış kaydetmiştir. Özellikle %85'in altında ipek oranına sahip mensucat kalemi ithalatın %90,2'sini oluşturarak başlıca ürün grubu haline gelmiştir.

5.1.2. Yün Ürünleri

Tablo 28 Belçika-Türkiye Arası Yün Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 51)

Belçika-Türkiye Arası Yün Ürünleri İhracatı (Fasıl 51) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
510121	Yün; kırkma, yıkanmış, karbonize edilmemiş, karde edilmemiş veya taranmamış	168,7	187,4	11,1	63,2
511211	Dokunmuş mensucat; taranmış (kamgarn) yün veya ince hayvan kılı $\geq$ %85, m2 $\leq$ 200gr	100,9	52,6	-47,9	17,7
511290	Dokunmuş diğer mensucat; ağırlıklı taranmış (kamgarn) yün veya ince hayvan kılı fakat $<$ %85	9,8	31,6	223	10,7
510820	İnce hayvan kılından iplikler; taranmış, perakende satılacak hale getirilmemiş	26,6	10,2	-61,9	3,4
510720	Yün iplikler (kamgarn); yün $<$ %85, perakende satılacak hale getirilmemiş	0,0	4,9	49340	1,7
Toplam		380,8	296,3	-22,2	100

Belçika-Türkiye Arası Yün Ürünleri İthalatı (Fasıl 51) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
510910	Yün veya ince hayvan kıllarından iplikler; yün veya ince hayvan kılı $\geq$ %85, perakende satılacak hale getirilmiş	60,4	188,1	211,7	40,2
510121	Yün; kırkma, yıkanmış, karbonize edilmemiş, karde edilmemiş veya taranmamış	214,0	134,4	-37,2	28,7
510610	Yün iplikler; karde edilmiş (strayhgarn), yün $\geq$ %85, perakende satılacak hale getirilmemiş	5,8	49,2	745,3	10,5
510620	Yün iplikler; karde edilmiş (strayhgarn), yün $<$ %85, perakende satılacak hale getirilmemiş	46,5	41,2	-11,5	8,8
511230	Dokunmuş mensucat; ağırlıklı taranmış (kamgarn) yün veya ince hayvan kılı fakat $<$ %85, sentetik ve suni devamsız liflerle karışık	29,9	14,6	-51,4	3,1
Toplam		408,6	467,8	14,5	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik yün ürünleri ihracatı %22,2 azalarak 296,3 bin Avro'ya düşmüştür. İhracatta en yüksek pay %63,2 ile “yıkanmış, karbonize edilmemiş ham yün” kaleminde olup bu ürün grubunda %11,1 oranında artış kaydedilmiştir. Buna karşılık, “taranmış yün veya ince hayvan kılından dokunmuş mensucat” ihracatı %47,9 oranında gerilemiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %14,5 artışla 467,8 bin Avro'ya yükselmiştir. İthalatta en yüksek pay %40,2 ile “perakende satılacak hale getirilmiş yün iplikleri”ne aittir.

5.1.3. Pamuk Ürünleri

Tablo 29 Belçika-Türkiye Arası Pamuk Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 52)

Belçika-Türkiye Arası Pamuk Ürünleri İhracatı (Fasıl 52) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
520942	Denim; farklı renkteki ipliklerden, pamuk $\geq$ %85, m2 > 200gr	154,6	65,8	-57,5	84,9
520939	Pamuktan dokunmuş diğer mensucat; boyanmış, pamuk $\geq$ %85, m2 > 200gr	16,5	50,1	203,7	10,2
520849	Pamuktan dokunmuş diğer mensucat; farklı renkteki ipliklerden, pamuk $\geq$ %85, m2 $\leq$ 200gr	24,7	20,8	-15,7	2,3
520829	Pamuktan dokunmuş diğer mensucat; ağartılmış, pamuk $\geq$ %85, m2 $\leq$ 200gr	37,8	13,5	-64,2	1,1
521131	Bez ayağı; boyanmış, ağırlıklı olarak pamuk fakat < %85, sentetik/suni liflerle karıştırılmış, m2 > 200gr	10,4	13,3	28	0,5
Toplam		301,8	227,7	-24,6	100

Belçika-Türkiye Arası Pamuk Ürünleri İthalatı (Fasıl 52) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
520299	Diğer pamuk döküntüleri	16.375,4	16.529,4	0,9	53,3
520812	Bez ayağı; ağartılmamış, pamuk $\geq$ %85, 100gr < m2 $\leq$ 200gr	6.221,2	6.592,0	6	21,3
520852	Bez ayağı; baskılı, pamuk $\geq$ %85, 100gr < m2 $\leq$ 200gr	1.299,3	1.614,7	24,3	5,2
520939	Pamuktan dokunmuş diğer mensucat; boyanmış, pamuk $\geq$ %85, m2 > 200gr	487,3	1.000,1	105,2	3,2
520832	Bez ayağı; boyanmış, pamuk $\geq$ %85, 100gr < m2 $\leq$ 200gr	903,0	923,7	2,3	3
Toplam		32.796,3	31.010,3	-5,4	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik pamuk ürünleri ihracatı %24,6 oranında azalarak 301,8 bin Avrodan 227,7 bin Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %28,9 ile “denim kumaşlar”a ait olup bu kalemden %57,5 oranında düşüş görülmüştür. Buna karşın, “boyanmış pamuk mensucat” grubunda %203,7 oranında artış kaydedilmiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı pamuk ürünleri ithalatı ise %5,4 azalarak 31,0 milyon Avro'ya gerilemiştir. İthalatta en yüksek pay %53,3 ile “diğer pamuk döküntüleri”ne aittir.

5.1.4. Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri

Tablo 30 Belçika-Türkiye Arası Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 53)

Belçika-Türkiye Arası Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri İhracatı (Fasıl 53) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
530129	Keten; taranmış veya başka şekilde işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş	8.529,3	12.985,4	52,2	84,9
530919	Ketenden dokunmuş diğer mensucat; keten => %85	2.123,4	1.557,3	-26,7	10,2
530121	Keten; kırılmış/kabukları çıkarılmış	-	344,5	-	2,3
530290	Kendir kıtık ve döküntüleri	36,8	165,6	350,6	1,1
530710	Jüt ipliği veya diğer bitki iç kabuklarının (53.03 pozisyonundaki) dokumaya elverişli liflerinden tek kat iplikler	45,6	83,2	82,6	0,5
Toplam		10.912,3	15.287,8	40,1	100

Belçika-Türkiye Arası Keten, Jüt vb. Bitkisel Lifler Ürünleri İthalatı (Fasıl 53) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
530919	Keten; taranmış veya başka şekilde işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş	1.075,9	1.240,4	15,3	88,2
530929	Ketenden dokunmuş diğer mensucat; keten ağırlıklı fakat < %85	330,7	139,4	-57,8	9,9
530390	Jüt, bitki iç kabuğu liflerinin kıtık, döküntüleri	16,1	20,1	25	1,4
530890	Dokumaya elverişli diğer bitkisel liflerden iplikler, kağıt iplikleri	16,5	4,8	-70,6	0,3
530911	Ketenden dokunmuş mensucat; ağartılmamış veya ağartılmış, keten => %85	-	1,6	-	0,1
Toplam		1.445,6	1.406,9	-2,7	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik keten, jüt ve benzeri bitkisel lif ürünleri ihracatı %40,1 artarak 10,9 milyon Avrodan 15,3 milyon Avro'ya yükselmiştir. İhracatta en yüksek pay %84,9 ile "taranmış veya işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş keten" ürün grubuna aittir. Bu kalemden %52,2 oranında artış kaydedilmiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %2,7 oranında azalarak 1,4 milyon Avro seviyesinde gerçekleşmiştir. İthalatta en yüksek pay %88,2 ile "taranmış veya işlem görmüş, iplik haline getirilmemiş keten" ürününde görülmüştür.

5.1.5. Sentetik Filament İplik Ürünleri

Tablo 31 Belçika-Türkiye Arası Sentetik Filament İplik Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 54)

Belçika-Türkiye Arası Sentetik Filament İplik Ürünleri İhracatı (Fasıl 54) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
540211	Aramidlerden iplikler (dikiş ipliği hariç); yüksek mukavemetli, perakende satılacak hale getirilmemiş	24.294,0	25.797,0	6,2	66,6
540752	Dokunmuş mensucat; tekstüre polyester filament => %85, boyanmış	8.555,3	10.272,5	20,1	19,5
540720	Sentetik filament şerit ve benzerlerinden dokunmuş mensucat	4.244,1	2.570,8	-39,4	9,3
540234	Tekstüre iplik (dikiş ipliği hariç); polipropilenden, perakende satılacak hale getirilmemiş	2.466,8	2.039,6	-17,3	1,7
540333	Selüloz asetattan tek kat iplikler (dikiş ipliği hariç); metrede büküm > 120 tur, perakende satılacak hale getirilmemiş	2.720,8	1.111,0	-59,2	0,7
Toplam		44.938,4	44.641,5	-0,7	100

Belçika-Türkiye Arası Sentetik Filament İplik Ürünleri İthalatı (Fasıl 54) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
540263	Polipropilenden iplikler (dikiş ipliği hariç); çok katlı veya katlı bükülü, perakende satış için olmayan	41.424,5	38.239,5	-7,7	66,6
540248	Polipropilenden iplik (dikiş ipliği hariç); tek kat bükülmemiş veya metrede ≤ 50 tur, perakende satılacak hale getirilmemiş	11.381,9	7.274,7	-36,1	19,5
540233	Tekstüre iplik (dikiş ipliği hariç); polyesterden, perakende satılacak hale getirilmemiş	5.800,2	7.149,7	23,3	9,3
540253	Polipropilenden tek kat iplikler (dikiş ipliği hariç); metrede 50 turdan fazla bükülmüş, perakende satış için olmayan	5.491,9	5.336,5	-2,8	1,7
540234	Tekstüre iplik (dikiş ipliği hariç); polipropilenden, perakende satılacak hale getirilmemiş	3.008,5	4.084,6	35,8	0,7
Toplam		89.300,0	79.356,6	-11,1	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik sentetik filament iplik ürünleri ihracatı %0,7 oranında azalarak 44,9 milyon Avrodan 44,6 milyon Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %57,8 ile "yüksek mukavemetli aramid iplikleri"ne aittir ve bu kalemden %6,2 oranında artış kaydedilmiştir. Buna karşılık, "selüloz asetat iplikleri" grubunda %59,2 oranında düşüş yaşanmıştır. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %11,1 azalarak 79,4 milyon Avro seviyesinde gerçekleşmiştir. İthalatta en yüksek pay %48,2 ile "çok katlı veya bükülü polipropilen iplikler"e aittir.

5.1.6. Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri

Tablo 32 Belçika-Türkiye Arası Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 55)

Belçika-Türkiye Arası Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri İhracatı (Fasıl 55) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
550210	Suni filament demetleri; selüloz asetatdan olanlar	65.451,3	51.771,1	-20,9	66,6
550311	Aramidlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	9.826,5	15.195,6	54,6	19,5
550340	Polipropilenden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	5.503,8	7.245,7	31,7	9,3
550320	Poliesterlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	1.188,2	1.322,1	11,3	1,7
551229	Dokunmuş diğer mensucat; devamsız akrilik veya modakrilik lifler >= %85	1.544,9	535,9	-65,3	0,7
Toplam		84.823,3	77.743,5	-8,3	100

Belçika-Türkiye Arası Sentetik ve Suni Devamsız Lifler Ürünleri İthalatı (Fasıl 55) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
550320	Poliesterlerden devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	14.261,1	9.047,1	-36,6	66,6
550510	Sentetik liflerden döküntüler	5.168,4	4.575,3	-11,5	19,5
551521	Dokunmuş mensucat; devamsız akrilik veya modakrilik lifler ağırlıklı fakat < %85, sentetik ve suni filamentlerle karışık	1.145,6	1.147,6	0,2	9,3
550330	Akrilik veya modakrilikten devamsız lifler; karde edilmemiş, taranmamış veya iplik imali için diğer surette hazırlanmamış	55,4	821,7	1383,6	1,7
551512	Dokunmuş mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat < %85, sentetik ve suni filamentlerle karışık	609,1	798,7	31,1	0,7
Toplam		26.384,0	21.320,1	-19,2	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik sentetik ve suni devamsız lif ürünleri ihracatı %8,3 azalarak 84,8 milyon Avrodan 77,7 milyon Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %66,6 ile "selüloz asetatlı suni filament demetleri"ne ait olup bu kalemden %20,9 oranında düşüş görülmüştür. Buna karşın, "aramid lifleri" ihracatı %54,6 oranında artış göstermiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %19,2 azalarak 26,4 milyon Avrodan 21,3 milyon Avro'ya düşmüştür. İthalatta en yüksek pay %42,4 ile "poliester devamsız lifler"e aittir.

5.1.7. Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri

Tablo 33 Belçika-Türkiye Arası Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 56)

Belçika-Türkiye Arası Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri İhracatı (Fasıl 56) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
560130	Dokumaya elverişli maddelerin kırpıntı, toz ve tarazları	402,2	487,9	21,3	26,9
560313	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli sentetik ve suni filamentlerden, 70gr < m2 <= 150gr	117,7	427,5	263,3	23,6
560394	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli diğer maddelerden, m2 > 150gr	603,9	218,9	-63,8	12,1
560312	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli sentetik ve suni filamentlerden, 25gr < m2 <= 70gr	208,3	156,9	-24,7	8,6
560749	Polietilen veya polipropilenden sicim, kordon, halat ve diğer ipler	35,9	153,9	328,3	8,5
Toplam		2.974,1	1.814,3	-39	100

Belçika-Türkiye Arası Votka, Keçe ve Dokunmamış Mensucat Ürünleri İthalatı (Fasıl 56) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
560312	Dokunmamış mensucat; dokumaya elverişli sentetik ve suni filamentlerden, 25gr < m2 <= 70gr	674,6	1.771,2	162,6	19,6
560600	Gipe iplikler, monofiller, şeritler, tırtıl iplikler vb	2.156,1	1.552,4	-28	17,2
560290	Diğer keçe; emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş	1.331,8	1.255,0	-5,8	13,9
560121	Pamuktan vatkalar ve bunlardan mamul eşya	5.462,2	1.107,2	-79,7	12,2
560749	Polietilen veya polipropilenden sicim, kordon, halat ve diğer ipler	1.115,4	1.023,1	-8,3	11,3
Toplam		13.439,5	9.049,3	-32,7	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik votka, keçe ve dokunmamış mensucat ürünleri ihracatı %39 oranında azalarak 3,0 milyon Avrodan 1,8 milyon Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %26,9 ile “dokumaya elverişli maddelerin kırpıntı, toz ve tarazları” kalemine aittir. Buna karşın, “dokunmamış sentetik mensucat (70–150 gr/m²)” ürünlerinde %263,3 oranında artış kaydedilmiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %32,7 azalarak 13,4 milyon Avrodan 9,0 milyon Avro'ya düşmüştür. İthalatta en yüksek pay %19,6 ile “hafif gramajlı sentetik dokunmamış mensucat” ürün grubuna aittir.

5.1.8. Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri

Tablo 34 Belçika-Türkiye Arası Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 57)

Belçika-Türkiye Arası Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri İhracatı (Fasıl 57) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
570329	Halılar ve diğer yer kaplamaları; naylon veya diğer poliamidlerden, tuftedilmiş	2.861,5	2.400,3	-16,1	40,6
570339	Halılar ve diğer yer kaplamaları; sentetik veya suni dokumaya elverişli diğer maddelerden, tuftedilmiş	1.436,4	1.112,7	-22,5	18,8
570231	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında, hazır eşya halinde olmayan, tufted veya floke edilmemiş	303,3	680,3	124,3	11,5
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufted/floke edilmemiş	722,2	506,2	-29,9	8,6
570331	Sentetik veya suni diğer dokumaya elverişli maddelerden çim; naylon veya diğer poliamidlerden olanlar HARİÇ, tufted edilmiş	302,7	469,1	54,9	7,9
Toplam		6.762,9	5.918,7	-12,5	100

Belçika-Türkiye Arası Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları Ürünleri İthalatı (Fasıl 57) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
570242	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufted/floke edilmemiş	39.880,1	48.816,3	22,4	87,1
570339	Halılar ve diğer yer kaplamaları; sentetik veya suni dokumaya elverişli diğer maddelerden, tufted edilmiş	3.260,2	3.801,8	16,6	6,8
570292	Dokunmuş halılar ve yer kap.; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olan, tufted/floke edilmemiş	234,4	1.459,6	522,8	2,6
570249	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli diğer maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olan, tufted veya floke edilmemiş	172,1	523,4	204,2	0,9
570390	Halılar ve yer kaplamaları; diğer dokumaya elverişli maddelerden, tufted edilmiş	52,7	399,1	658	0,7
Toplam		44.924,7	56.034,8	24,7	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik halı ve yer kaplamaları ihracatı %12,5 oranında azalarak 6,8 milyon Avrodan 5,9 milyon Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %40,6 ile “naylon veya diğer poliamidlerden tuftedilmiş halılar” kalemine aittir. Buna karşın, “yün veya ince hayvan kıllarından dokunmuş halılar” ihracatında %124,3 oranında artış kaydedilmiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %24,7 artarak 44,9 milyon Avrodan 56,0 milyon Avro'ya yükselmiştir. İthalatta en yüksek pay %87,1 ile “sentetik veya suni dokumaya elverişli maddelerden tuftedilmemiş dokunmuş halılar” grubuna aittir.

5.1.9. Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri

Tablo 35 Belçika-Türkiye Arası Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 58)

Belçika-Türkiye Arası Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri İhracatı (Fasıl 58) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
580620	Kordela; ağırlık itibariyle elastomerik veya kauçuk iplik >= %5	179,9	168,3	-6,5	89,1
580136	Tırtıl mensucat; sentetik ve suni liflerden	421,3	132,1	-68,7	4,2
580137	Çözümlü iplikli kadife ve pelüş; sentetik ve suni liflerden	75,0	125,9	67,9	3,9
580632	Kordelalar; sentetik ve suni liflerden	83,4	97,5	17	0,9
581092	Parça, şerit veya motif halinde diğer işlemler; suni ve sentetik liflerden	299,9	79,2	-73,6	0,6
Toplam		1.203,5	720,4	-40,1	100

Belçika-Türkiye Arası Özel Dokunmuş Mensucat, Dantel, Şerit vb. Ürünleri İthalatı (Fasıl 58) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
580136	Tırtıl mensucat; sentetik ve suni liflerden	3.663,9	3.532,2	-3,6	56,7
580137	Çözümlü iplikli kadife ve pelüş; sentetik ve suni liflerden	1.097,0	1.250,4	14	20,1
580632	Kordelalar; sentetik ve suni liflerden	160,9	295,7	83,7	4,7
580210	Pamuktan havlu cinsi bukleli mensucat (58.06 pozisyonundaki kordelalar hariç)	255,8	270,6	5,8	4,3
580710	Etiketler, armalar ve benzeri eşya; dokunmuş, parça, şerit halinde veya şekline ya da ölçüsüne göre kesilmiş	221,4	185,7	-16,1	3
Toplam		6.153,0	6.230,2	1,3	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik özel dokunmuş mensucat, dantel, şerit ve benzeri ürünler ihracatı %40,1 oranında azalarak 1,2 milyon Avrodan 720,4 bin Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %23,4 ile “elastomerik veya kauçuk iplik içeren kordelalar”a ait olup bu kalemden %6,5 oranında düşüş kaydedilmiştir. Buna karşın, “çözümlü iplikli kadife ve pelüş” ürünlerinde %67,9 oranında artış görülmüştür. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %1,3 artarak 6,2 milyon Avro'ya yükselmiştir. İthalatta en yüksek pay %56,7 ile “sentetik ve suni liflerden tırtıl mensucat” ürün grubuna aittir.

5.1.10. Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri

Tablo 36 Belçika-Türkiye Arası Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 59)

Belçika-Türkiye Arası Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri İhracatı (Fasıl 59) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
590320	Poliüretan emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	6.543,3	4.804,0	-26,6	89,1
591190	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus diğer eşya	423,4	906,0	114	4,2
590699	Kauçuklu diğer mensucat; 59.02 pozisyonundakiler HARIÇ	948,9	738,2	-22,2	3,9
591110	Kard garnitürlerinin imalinde kullanılan kauçuk, deri ve diğer maddelerle kaplanmış, sıvanmış veya lamine edilmiş mensucat, keçe, keçeli mensucat, vb.	156,0	236,6	51,7	0,9
590691	Kauçuklu örme veya kroşe mensucat; 59.02 pozisyonundakiler HARIÇ	260,8	231,1	-11,4	0,6
Toplam		11.251,9	7.390,4	-34,3	100

Belçika-Türkiye Arası Kaplanmış, Emprenye Edilmiş, Lamine Edilmiş Mensucat vb. Ürünleri İthalatı (Fasıl 59) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
591190	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus diğer eşya	1.091,2	1.115,0	2,2	89,1
590310	Polivinil klorür emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	702,7	598,5	-14,8	4,2
590320	Poliüretan emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	795,8	589,4	-25,9	3,9
591000	Dokumaya elverişli maddelerden taşıyıcı kollar ve transmisyon kolonları	48,7	48,9	0,3	0,9
590390	Diğer plastikler emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya bununla lamine edilmiş mensucat	8,1	7,3	-9,7	0,6
Toplam		2.738,3	2.363,8	-13,7	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik kaplanmış, emprenye edilmiş ve lamine edilmiş mensucat ürünleri ihracatı %34,3 oranında azalarak 11,3 milyon Avrodan 7,4 milyon Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %65 ile "poliüretan kaplanmış mensucat" kalemine ait olup bu kalemden %26,6 oranında düşüş görülmüştür. Buna karşın, "teknik işlerde kullanılmaya mahsus dokumaya elverişli maddelerden eşya" ihracatı %114 oranında artış göstermiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %13,7 oranında azalarak 2,7 milyon Avrodan 2,4 milyon Avro'ya düşmüştür. İthalatta en yüksek pay %47,2 ile "teknik işlerde kullanılmaya mahsus dokumaya elverişli maddelerden eşya" grubuna aittir.

5.1.11. Örme Mensucat Ürünleri

Tablo 37 Belçika-Türkiye Arası Örme Mensucat Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 60)

Belçika-Türkiye Arası Örme Mensucat Ürünleri İhracatı (Fasıl 60) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
600632	Diğer örme veya kroşe mensucat; sentetik liflerden, boyanmış	4.089,1	290,0	-92,9	89,1
600192	Örme veya kroşe tüylü diğer mensucat; sentetik veya suni liflerden	105,0	185,6	76,7	4,2
600537	Çözümlü tipi örgülü mensucat; sentetik liflerden, boyanmış	252,4	152,0	-39,8	3,9
600410	Örme veya kroşe mensucat; en > 30cm, elastomerik iplik >= %5, kauçuk iplik içermeyen	134,3	121,7	-9,4	0,9
600644	Diğer örme veya kroşe mensucat; suni liflerden, baskılı	-	20,4	-	0,6
Toplam		5.474,9	820,9	-85	100

Belçika-Türkiye Arası Örme Mensucat Ürünleri İthalatı (Fasıl 60) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
600631	Diğer örme veya kroşe mensucat; sentetik liflerden, ağartılmamış veya ağartılmış	1.239,3	1.307,6	5,5	31,6
600110	Örme veya kroşe uzun tüylü mensucat	449,3	438,1	-2,5	10,6
600410	Örme veya kroşe mensucat; en > 30cm, elastomerik iplik >= %5, kauçuk iplik içermeyen	324,1	419,4	29,4	10,1
600121	Örme veya kroşe tüylü mensucat; pamuktan, bukledi	438,1	390,3	-10,9	9,4
600622	Diğer örme veya kroşe mensucat; pamuktan, boyanmış	318,5	319,7	0,4	7,7
Toplam		4.306,6	4.142,3	-3,8	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik örme mensucat ürünleri ihracatı %85 oranında azalarak 5,5 milyon Avrodan 820,9 bin Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %35,3 ile “boyanmış sentetik örme mensucat” kalemine aittir ve bu kaleminde %92,9 oranında düşüş yaşanmıştır. Buna karşın, “tüylü sentetik veya suni liflerden örme mensucat” grubunda %76,7 oranında artış görülmüştür. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %3,8 oranında azalarak 4,3 milyon Avrodan 4,1 milyon Avro'ya düşmüştür. İthalatta en yüksek pay %31,6 ile “sentetik liflerden ağartılmamış veya ağartılmış örme mensucat” ürün grubuna aittir.

5.1.12. Örme Giyim Eşyaları Ürünleri

Tablo 38 Belçika-Türkiye Arası Örme Giyim Eşyaları Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 61)

Belçika-Türkiye Arası Örme Giyim Eşyaları Ürünleri İhracatı (Fasıl 61) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)	13.789,4	16.251,3	17,9	89,1
610342	Erkek/erkek çocuk için pantolon, askılı tulum, kısa pantolon ve şort; pamuktan (örme veya kroşe)	11.915,9	10.878,0	-8,7	4,2
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	8.871,0	8.118,2	-8,5	3,9
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	6.158,2	7.857,3	27,6	0,9
610120	Erkekler ve erkek çocuklar için palto, kaban, kolsuz ceket, anorak (kayak ceketini dahil), rüzgarlık vb.(örme veya kroşe); pamuktan	5.920,2	5.191,3	-12,3	0,6
Toplam		75.887,8	80.123,4	5,6	100

Belçika-Türkiye Arası Örme Giyim Eşyaları Ürünleri İthalatı (Fasıl 61) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	56.510,3	45.160,3	-20,1	27
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	43.133,7	35.864,5	-16,9	21,4
611595	Diğer çoraplar; pamuktan (örme veya kroşe)	12.074,0	12.580,6	4,2	7,5
611596	Diğer çoraplar; sentetik liflerden (örme veya kroşe)	12.247,5	12.279,2	0,3	7,3
610990	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)	10.359,7	9.421,5	-9,1	5,6
Toplam		207.253,1	167.307,1	-19,3	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik örme giyim eşyaları ihracatı %5,6 oranında artarak 75,9 milyon Avrodan 80,1 milyon Avro'ya yükselmiştir. İhracatta en yüksek pay %20,3 ile “dokumaya elverişli diğer maddelerden tişört, fanila ve benzeri giyim eşyası” kalemine aittir. Ayrıca, “pamuktan tişört ve benzeri ürünlerde” %27,6 oranında artış kaydedilmiştir. Buna karşılık, Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat %19,3 oranında azalarak 207,3 milyon Avrodan 167,3 milyon Avro'ya gerilemiştir. İthalatta en yüksek pay %27 ile “pamuktan tişört, fanila ve atletler” grubuna aittir.

5.1.13. Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri

Tablo 39 Belçika-Türkiye Arası Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 62)

Belçika-Türkiye Arası Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri İhracatı (Fasıl 62) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
620343	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; sentetik liflerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)	3.963,9	5.456,1	37,6	89,1
621010	Keçeden veya dokunmamış mensucattan giyim eşyası (örülmemiş veya kroşe olmayan)	5.982,0	5.209,3	-12,9	4,2
620140	Erkek veya erkek çocuk için palto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anorak, rüzgarlık, vb. eşya (örme veya kroşe olmayan); sentetik veya suni liflerden	5.956,5	4.068,3	-31,7	3,9
621020	Erkek/erkek çocuk için palto, kaban, vb. dış giyim eşyası; kauçuklu, plastikli, vb. mensucattan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	3.099,0	2.187,7	-29,4	0,9
620463	Kadın/kız çocuk için pantolon, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar, şortlar; sentetik liflerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)	1.491,8	1.798,4	20,5	0,6
Toplam		28.192,1	26.212,9	-7	100

Belçika-Türkiye Arası Dokuma Giyim Eşyaları Ürünleri İthalatı (Fasıl 62) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
620342	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	7.914,2	5.310,0	-32,9	89,1
620462	Kadın/kız çocuk için pantolon, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar, şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	6.028,7	5.172,9	-14,2	4,2
620520	Erkek/erkek çocuk için gömlek; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	6.808,9	4.458,9	-34,5	3,9
620640	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar; sentetik veya suni liflerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)	3.904,5	1.874,6	-52	0,9
620630	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve gömlek-bluzlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	1.123,1	1.868,6	66,4	0,6
Toplam		55.811,2	43.576,3	-21,9	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik dokuma giyim eşyaları ihracatı %7 oranında azalarak 28,2 milyon Avrodan 26,2 milyon Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %20,8 ile “sentetik liflerden erkek pantolon ve şortlar” kalemine aittir ve bu kalemde %37,6 oranında artış görülmüştür. Buna karşılık, “sentetik veya suni liflerden erkek dış giyim eşyası” ihracatı %31,7 oranında azalmıştır. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %21,9 oranında düşüşle

55,8 milyon Avrodan 43,6 milyon Avro'ya gerilemiştir. İthalatta en yüksek pay %12,2 ile “pamuktan erkek pantolon ve şortlar” ürün grubuna aittir.

5.1.14. Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri

Tablo 40 Belçika-Türkiye Arası Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri Dış Ticareti (Fasıl 63)

Belçika-Türkiye Arası Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri İhracatı (Fasıl 63) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
630900	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	12.708,5	7.239,0	-43	89,1
630612	Vagon, mavna örtüleri, tenteler, dış storlar; sentetik liflerden	87,7	338,9	286,5	4,2
630790	Diğer hazır eşya (elbise patronları dahil)	402,0	318,6	-20,7	3,9
630710	Yer, bulaşık, toz bezi ve benzeri temizlik bezleri	35,7	74,4	108,3	0,9
630259	Masa örtüleri; dokunabilir diğer maddelerden (örme veya kroşe HARİÇ)	8,3	46,1	458,8	0,6
Toplam		14.190,0	8.127,3	-42,7	100

Belçika-Türkiye Arası Ev Tekstili, Diğer Hazır Eşya Ürünleri İthalatı (Fasıl 63) (Bin Avro)					
GTİP	Ürün	2023	2024	Değişim (%)	Pay 2024 (%)
630260	Tuvalet ve mutfak bezleri [pamuktan (havlu veya benzeri mensucattan)]	8.580,0	5.602,9	-34,7	89,1
630532	Dökme maddeler için sentetik veya suni maddelerden esnek mahfazalar	6.531,2	3.522,3	-46,1	4,2
630221	Yatak çarşafı; pamuktan, baskılı	2.270,1	1.894,6	-16,5	3,9
630533	Ambalaj için polietilen ve polipropilen şeritlerden ve benzerlerinden diğer torba ve çuval	1.148,7	1.366,9	19	0,9
630251	Masa örtüleri; pamuktan (örme veya kroşe HARİÇ)	1.250,1	1.150,8	-7,9	0,6
Toplam		32.021,5	21.955,0	-31,4	100

Kaynak: Belçika Dış Ticaret Ajansı

2024 yılında Belçika'nın Türkiye'ye yönelik ev tekstili ve diğer hazır eşya ihracatı %42,7 oranında azalarak 14,2 milyon Avrodan 8,1 milyon Avro'ya gerilemiştir. İhracatta en yüksek pay %89,1 ile “kullanılmış giyim eşyası ve diğer kullanılmış eşya” kalemine aittir. Buna karşın, “sentetik liflerden tenteler ve örtüler” ürün grubunda %286,5 oranında artış kaydedilmiştir. Belçika'nın Türkiye'den yaptığı ithalat ise %31,4 azalarak 32,0 milyon Avrodan 22,0 milyon Avro'ya düşmüştür. İthalatta en yüksek pay %25,5 ile “pamuktan tuvalet ve mutfak bezleri”ne aittir.

6. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

6.1. Bölgesel ve Kültürel Özellikler

Belçika tekstil sektörü, ülkenin üç bölgesine ayrılmış sosyoekonomik yapısına paralel olarak farklı ticari dinamikler göstermektedir. Flaman bölgesi, tarihsel olarak tekstil üretimi ve ihracatın merkezi olup, Gent, Kortrijk ve Roeselare gibi şehirlerde teknik tekstiller ve

döşemelik kumaşlar yoğunlaşmıştır. Bu bölge daha disiplinli, zaman odaklı ve doğrudan iletişimi tercih eden bir iş kültürüne sahiptir. Valon bölgesi ise özellikle Liege çevresinde gelişen lojistik altyapısı sayesinde tekstil ürünlerinin ithalat ve dağıtımında önemli bir rol oynamaktadır. Fransızca konuşulan bu bölgede iş ilişkileri daha kişisel, güven temelli ve uzun vadeli ortaklıklara dayanmaktadır. Başkent Brüksel, hem kamu kurumlarının hem de perakende markalarının merkezi olması nedeniyle karar vericilerin ve satın almacıların bulunduğu yerdir. Belçikalılar genel olarak kaliteye, sürdürülebilirliğe ve tasarıma yüksek değer vermekte olup, Antwerp Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nin¹ uluslararası itibarı ve "Belçikalı Altılı"² modacı kuşağının etkisi, ülke genelinde özgün tasarıma olan duyarlılığı hâlâ canlı tutmaktadır. Bu nedenle Türk firmaları için sadece fiyat rekabeti değil, kalite, sürdürülebilir üretim ve tasarım vurgusu da pazara girişte belirleyici unsurlardır.

6.2. Perakende ve Toptan Satış Analizi

6.2.1. Perakende Satış Dağılımı ve Genel Yapı

Belçika'da tekstil ürünlerinin perakende yapısı dengeli bir kanal dağılımı göstermektedir. Fiziksel mağazalar hâlâ tüketici alışkanlıklarında önemli yer tutarken, e-ticaretin payı her geçen yıl artmaktadır. 2024 yılında Belçikalılar çevrimiçi alışverişte 17 milyar Avro'nun³ üzerinde harcama yapmış olup, bunun yaklaşık dörtte biri giyim ve ev tekstili kategorilerinde gerçekleşmiştir.⁴ Özellikle pandemi sonrası dönemde dijital kanallara yatırım yapan markalar, tüketici sadakatini koruyabilmiştir. Ortalama hane gelirinin %3,7'si giyime ayrılmakta, tüketiciler kalite-fiyat dengesi yüksek ürünleri tercih etmektedir. Promosyon dönemleri, outlet satışları ve çok markalı mağazalar bu pazarda yüksek talep görmektedir.

6.2.2. Büyük Zincirler ve Pazar Payları

Belçika'da hazır giyim perakendesi hem uluslararası devlerin hem de güçlü yerel markaların rekabetine sahne olmaktadır. Zara, H&M, Primark gibi küresel zincirler şehir merkezlerindeki ana alışveriş caddelerinde yoğun biçimde yer alırken, yerli markalardan JBC, ZEB, LolaLiza ve Bel&Bo ülke çapında güçlü bir mağaza ağına sahiptir. Spor giyim alanında Decathlon ve JD Sports öne çıkmaktadır. Belçikalı tüketiciler marka sadakatini kadar alışveriş deneyimine de önem vermekte olup, çevrimiçi sipariş ile mağazadan teslim alma gibi hibrit modeller hızla yaygınlaşmaktadır. Belçika'da faaliyet gösteren belli başlı hazır giyim zincir mağazaların bir kısmı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

¹ <https://ap-arts.be/en/academy>

² Belçikalı Altılı" (*The Antwerp Six*), 1980'lerde Antwerp Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan ve Belçika'yı uluslararası moda sahnesine taşıyan altı tasarımcıyı (Dries Van Noten, Ann Demeulemeester, Walter Van Beirendonck, Dirk Bikkembergs, Dirk Van Saene ve Marina Yee) tanımlamak için kullanılan bir terimdir.

³ <https://ecommercenews.eu/belgians-spent-17-4-billion-euros-online-in-2024/>

⁴ <https://www.retaildetail.eu/news/general/online-reaches-25-of-belgians-total-spending/>

Tablo 41 Belçika'da Faaliyet Gösteren Belli Başlı Hazır Giyim Zincir Mağazaları

Belçika'da Faaliyet Gösteren Belli Başlı Hazır Giyim Zincir Mağazaları				
Mağaza	Menşei Ülke	Mağaza Sayısı	Segment	Web Sitesi
Zara (Inditex)	İspanya	25+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.zara.com/be
C&A	Belçika / Almanya	80+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.c-and-a.com/be
H&M	İsveç	85+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.hm.com/be
Primark	İrlanda	10	Düşük fiyatlı giyim	https://www.primark.com
Zeeman	Hollanda	280+	İç giyim, çocuk giyimi, ev tekstili	https://www.zeeman.com
JBC	Belçika	120+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.jbc.be
e5	Belçika	50+	Orta segment, klasik giyim	https://www.e5.be
ZEB	Belçika	70+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.zeb.be
Bel&Bo	Belçika	90+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.bel-bo.be
LolaLiza	Belçika	70+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.lolaliza.com
Jack & Jones	Danimarka	45+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.jackjones.com
Celio	Fransa	30+	Erkek giyim	https://www.celio.com
Jules	Fransa	25+	Erkek giyim	https://www.jules.com
WE Fashion	Hollanda	40+	Kadın, erkek, çocuk giyim	https://www.wefashion.be
Essentiel Antwerp	Belçika	20+	Üst segment, tasarım	https://www.essentiel-antwerp.com
Okaïdi	Fransa	45+	Bebek ve çocuk giyim	https://www.okaïdi.be
Sergent Major	Fransa	35+	Bebek ve çocuk giyim	https://www.sergent-major.com
Petit Bateau	Fransa	25+	Bebek ve çocuk giyim	https://www.petit-bateau.be
Prémaman	Belçika	40+	Hamile, Bebek ve çocuk giyim	https://www.dreambaby.be/remaman
Decathlon	Fransa	40+	Spor giyim & ekipman	https://www.decathlon.be
Intersport	İsviçre / Almanya	55+	Spor giyim, ayakkabı, aksesuar	https://www.intersport.be
Foot Locker	ABD	35+	Spor giyim, ayakkabı, aksesuar	https://www.footlocker.be
JD Sports	Birleşik Krallık	30+	Spor giyim, ayakkabı, aksesuar	https://www.jdsports.be
Sports Direct	Birleşik Krallık	25+	Spor giyim, ayakkabı, aksesuar	https://www.sportsdirect.com
Cricket & Co	Belçika	20+	Erkek giyim	https://www.cricketnco.com/en

Öte yandan, Belçika teknik tekstil sektörü ölçek olarak küçük ama yüksek katma değerli ürünlerde uzmanlaşmış bir yapıya sahiptir. Ülke, özellikle teknik tekstiller, otomotiv tekstilleri ve ev dekorasyonuna yönelik döşemelik kumaşlarda Avrupa genelinde güçlü bir konuma sahiptir. Sektör genelinde KOBİ yoğunluğu yüksek olup, firmalar çoğunlukla tasarım odaklı,

niş üretim yapan aile şirketleridir. Belçika’da faaliyet gösteren belli başlı teknik tekstil firmalarının bir kısmı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 42 Belçika'da Faaliyet Gösteren Belli Başlı Teknik Tekstil Firmaları

Belçika'da Faaliyet Gösteren Belli Başlı Teknik Tekstil Firmaları			
Firma	Şehir	Segment	Web Sitesi
Seyntex NV	Tielt	Savunma, koruyucu tekstil	https://www.seyntex.com
BekaertDeslee NV	Waregem	Uyku ve döşemelik tekstiller	https://www.bekaertdeslee.com
Concordia Textiles NV	Waregem	Endüstriyel ve koruyucu tekstil	https://www.concordiatextiles.com
Sioen Industries NV	Ardoie	Kaplamalı teknik tekstiller	https://www.sioen.com
Picanol Group	Ypres	Tekstil makineleri ve akıllı dokuma teknolojileri	https://www.picanolgroup.com
Beaulieu International Group	Waregem	Teknik yer kaplamaları, nonwoven tekstil	https://www.bintg.com
Low & Bonar	Zelee	Nonwoven, endüstriyel tekstil	https://www.freudenberg-pm.com
Monks International NV	Oostroze beke	Teknik kaplama ve laminasyon	https://www.monks.be
Veranneman Technical Textiles	Ardoie	Ağ ve file bazlı teknik tekstil	https://www.veranneman.com
TAI (Technical Airborne Industries)	Eupen	Havacılık ve savunma	https://www.tai.be
Devan Chemicals NV	Ronse	Akıllı ve fonksiyonel kimyasallar	https://www.devan.net
Sympatex / EOC Group Belgium	Oudenaarde	Membran teknolojisi	https://www.eocgroup.com
Clarysse NV	Pittem	Teknik ev tekstili	https://www.clarysse.com
Deltrian International	Fleurus	Filtrasyon tekstilleri	https://www.deltrian.com
Heimbach Specialities	Oudenaarde	Endüstriyel filtre ve nonwoven tekstil	https://www.heimbach-specialities.com/
GTA Textiles Belgium	Zelee	Teknik döşemelik ve yatak kumaşları	https://www.gtatextilesbelgium.com/
Libeco NV	Meulebeke	Keten ve doğal lif bazlı teknik tekstil	https://www.libeco.com/nl/

6.2.3. Toptan Satış ve Dağıtım Kanalları

Belçika tekstil ve hazır giyim sektörleri, Avrupa Birliği iç pazarına doğrudan erişim avantajı sayesinde güçlü bir toptan ticaret ve dağıtım altyapısına sahiptir. Ülke, Almanya, Fransa ve Hollanda ile sınır komşuluğu ve gelişmiş ulaşım bağlantıları sayesinde özellikle tekstil ve hazır giyim ürünlerinin yeniden ihracatı (re-export) açısından stratejik bir lojistik merkez işlevi görmektedir. Bu konum, Belçika’yı AB içi tedarik zincirlerinin “ara dağıtım” noktası hâline getirmiştir.⁵

Toptan satış yapısı iki ana düzeyde örgütlenmiştir:

Birincisi, uluslararası markaların Belçika’daki bölgesel distribütörleri veya lojistik merkezleri üzerinden yürütülen doğrudan toptan ticarettir. Zara, H&M, C&A ve Primark gibi büyük perakende zincirleri, stoklarını genellikle Hollanda’daki (Venlo, Tilburg) veya Belçika’daki

⁵ <https://www.portofantwerpbruges.com/en/faq/where-can-i-find-facts-figures-and-statistics-about-port>

(Antwerp, Ghent, Brussels çevresi) bölgesel depolardan yönetmektedir.^{6 7} İkinci düzey ise yerli toptan distribütörler ve multi-brand showroom ağları üzerinden çalışan KOBİ ölçekli firmalardır. Özellikle Brüksel, Anvers ve Kortrijk üçgeninde, moda ve tekstil toptancılarının yoğunlaştığı bölgesel ticaret merkezleri yer almaktadır.⁸

Belçika’da toptan tekstil ticaretinin önemli bir bölümü “B2B showroom” modeli üzerinden yürümektedir. Bu showroamlar, markalar ile butik, zincir mağaza ve e-ticaret perakendecileri arasında aracı rolü üstlenmektedir. Bu yapının merkezinde, 1.500’den fazla markayı bünyesinde barındıran, Trade Mart Brussels⁹ adlı ticaret merkezi yer almakta olup, söz konusu ticaret merkezinde modadan iç giyime, ev tekstilinden aksesuara kadar geniş bir ürün yelpazesinde alıcı ve satıcıları doğrudan buluşturmaktadır. Antwerp ve Kortrijk bölgelerinde faaliyet gösteren Textirama¹⁰ ve Mode Unie¹¹ üyeleri de bu yapının tamamlayıcı unsurlarıdır. Ayrıca Joor¹², FashionUnited Trade¹³ ve Ankorstore¹⁴ gibi çevrimiçi toptan platformlar, Belçikalı üreticilerin Avrupa genelinde küçük perakendecilere ulaşmasını kolaylaştırmaktadır.¹⁵

Lojistik açıdan Belçika, Avrupa’nın en yoğun ulaştırma ağlarından birine sahiptir olup, ülke, karayolu taşımacılığında AB ortalamasının üzerindedir. Antwerp, Ghent ve Liège gibi şehirleri birbirine bağlayan E17, E40, E19 ve E313 otoyolları, hem kuzey–güney hem doğu–batı akslarında ana arter konumundadır. Özellikle E17 hattı (Kortrijk–Antwerp) tekstil ürünlerinin lojistik dağıtımı açısından kritik öneme sahip olup, bu hat üzerinde Sioen, Concordia, BekaertDeslee ve Beaulieu gibi büyük teknik tekstil üreticilerinin merkezleri yer almaktadır.¹⁶

Karayolu taşımacılığının yanı sıra Antwerp Limanı, hazır giyim ve teknik tekstil ithalatının ana giriş noktasıdır. Buradan gelen konteynerler, demiryolu ve karayolu bağlantılarıyla kısa sürede ülke genelinde üretim veya dağıtım merkezlerine yönlendirilmektedir. Brussels Airport Cargo ve Liege Airport ise özellikle hızlı teslimat gerektiren (örneğin e-ticaret ve numune sevkiyatları) tekstil ürünlerinde havayolu lojistiği açısından önem taşımaktadır. Antwerp–Rotterdam eksenini üzerinden yapılan sevkiyatlar, hem Belçika hem de Benelux pazarının geniş lojistik entegrasyonuna olanak tanımaktadır.

Son yıllarda dijitalleşme ve sürdürülebilirlik politikaları, Belçika’da toptan satış ve dağıtım süreçlerini yeniden şekillendirmiştir. Lojistik merkezlerde karbon ayak izi takibi, otomatik depolama sistemleri (WMS) ve elektrikli dağıtım filoları yaygınlaşmaktadır. Teknik tekstil

⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Freight_transport_statistics

⁷ <https://www.retaildetail.eu/>

⁸ <https://www.creamoda.be/fr/category/archief-fr>

⁹ <https://trademart.be/en>

¹⁰ <https://textirama.be/>

¹¹ <https://modeunie.be/>

¹² <https://www.joor.com/>

¹³ <https://fashionunited.com/>

¹⁴ <https://www.ankorstore.com/>

¹⁵ <https://www.fedustria.be/fr/>

¹⁶ <https://febetra.be/>

firmaları (örneğin Sioen, BekaertDeslee) ürün sevkiyatlarını artık izlenebilir QR kod sistemleri ve ERP tabanlı stok takibi ile yönetmektedir.¹⁷

6.2.4. Geleneksel Pazarlar ve Ürün Dağılımı

Belçika’da geleneksel perakende kültürü hâlen canlılığını korumaktadır. Brüksel’deki Rue Neuve ve Anvers’teki Meir caddeleri ülkenin en yoğun alışveriş alanları olup orta gelirli tüketicilere yönelik moda markalarının merkezidir. Maasmechelen Village¹⁸ gibi outlet merkezleri ise hem yerli halk hem de turistler tarafından yoğun ilgi görmekte olup, özellikle spor giyim, denim ve aksesuar kategorilerinde yüksek satış hacmi yaratmaktadır. Ev tekstilinde Brugge ve Kortrijk çevresindeki mağazalar, yerel üreticilerin ürünlerini sergilemeye devam etmekte olup, dekoratif ve döşemelik kumaşlarda Belçika hâlen Avrupa’nın referans pazarlarından biri olarak kabul edilmektedir.

6.3. İlgili Oda/Birlik/Dernek/STK’lar ve İletişim Bilgileri

Belçika tekstil sektöründe öne çıkan en önemli kurumlardan biri olan Fedustria, tekstil, ahşap ve mobilya sanayilerinin çatı işveren federasyonu olarak hem istatistiksel veri sağlar hem de politika önerileri sunmaktadır.

Belçika Tekstil, Ahşap ve Mobilya Federasyonu – Fedustria (Fédération Belge de l’Industrie Textile, du Bois et de l’Ameublement)

Adres: Allée Hof ter Vleest 5, 1070 Bruxelles

Tel: +32 2 528 58 11

Eposta: info@fedustria.be

Web: <https://www.fedustria.be/fr/>

Creamoda ise, Belçikalı hazır giyim ve moda markalarını temsil eden sektörel bir birlik olup üreticilerle perakendeciler arasında köprü görevi görmektedir.

Belçika Moda Federasyonu – Creamoda (Fédération de la Mode Belge)

Adres: Allée Hof ter Vleest 5, 1070 Bruxelles

Tel: +32 2 238 10 11

Eposta: info@creamoda.be

Web: <https://www.creamoda.be/fr>

Centexbel, Gent ve Kortrijk’te yerleşik laboratuvarlarıyla pazara girişte gerekli olan tekstil testleri ve sertifikasyon (Oeko-tex sertifikası) hizmetleri vermektedir.

Centexbel

Adres: Centexbel Technologiepark 70, 9052 Gent-Zwijnaarde

Tel: +32 9 220 41 51

¹⁷ <https://www.centexbel.be/fr>

¹⁸ <http://holiday.maasmechelenvillage.com/>

Eposta: gent@centexbel.be
Web: <https://www.centexbel.be/en>

Ayrıca Comeos, perakende ve hizmet sektörünün ana federasyonu olarak zincir mağazaların çıkarlarını temsil etmektedir.

Belçika Perakendecilik Federasyonu – Comeos (Fédération Belge du Commerce et des Services)

Adres: Av. Edmond Van Nieuwenhuyse 8, 1160 Bruxelles
Tel: +32 2 788 05 00
Eposta: info@comeos.be
Web: <https://www.comeos.be/>

Bölgesel ihracat ajansları olan Flanders Investment & Trade (FIT), AWEX (Wallonia Export & Investment Agency) ve hub.brussels, Belçika’da faaliyet göstermek isteyen yabancı firmalara yatırım teşvikleri, rehberlik, danışmanlık ve iş eşleştirme desteği sunmaktadır.

Flanders Investment & Trade (Flaman Bölgesi Yatırım ve Teşvik Ajansı)

Adres: Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel
Tel: +32 2 504 87 10
Eposta: info@fitagency.com
Web: <https://corporate.flandersinvestmentandtrade.com/en>

Hub Brussels (Brüksel Bölgesi Yatırım ve Teşvik Ajansı)

Adres: Chaussée de Charleroi 110, 1060 Bruxelles
Tel: +32 2 422 00 20
Eposta: hello@hub.brussels
Web: <https://hub.brussels/en/>

Awex (Valon Bölgesi Yatırım ve Teşvik Ajansı)

Adres: Avenue des Dessus de lives, 6 B-5101 Namur-Loyers
Tel: +32 8 133 28 50
Eposta: info@awex.be
Web: <https://www.awex.be/>

6.4. Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Belçika’ya tekstil ve hazır giyim ürünlerinin ithalatında, Avrupa Birliği mevzuatı uyarınca uygulanan ortak kurallar geçerlidir. Belçika, AB üyesi olarak tek gümrük alanı (EU Customs Union) içinde yer aldığından, ithalat prosedürleri AB genelinde harmonize edilmiştir. Dolayısıyla, ithal edilen ürünler için gerekli belgeler ve sertifikalar AB Gümrük Birliği ve Avrupa Komisyonu’nun sektörel yönetmelikleri çerçevesinde belirlenmiştir.

- Menşe Belgeleri ve Ticari Evraklar

Belçika'ya ihracatta temel belge, menşe şahadetnamesi (Certificate of Origin) olup, Türkiye ile AB arasında yürürlükte olan Gümrük Birliği Kararı (1/95) kapsamında, malların menşeyini doğrulamak için A.TR Dolaşım Belgesi kullanılmaktadır.

Bu belge, Türkiye'de yetkili ticaret odaları tarafından düzenlenmekte ve AB gümrüklerinde ithalat vergisinden muafiyet sağlamaktadır.

- Tekstil Elyafı Kompozisyonu ve Etiketleme

AB pazarına giren tüm tekstil ürünleri, Tüzük (AB) No 1007/2011 uyarınca etiketlenmek zorundadır. Bu düzenleme, ürün üzerindeki lif bileşimi, üretici adı, ticari unvan, ithalatçı bilgisi ve üretim ülkesi bilgilerinin açıkça belirtilmesini zorunlu kılmaktadır. Etiket bilgileri kalıcı, okunabilir ve en az bir yerel dilden (Fransızca, Almanca veya Flamanca) olmalıdır.^{19 20}

- Kimyasal Güvenlik (REACH Yönetmeliği)

Tekstil ve hazır giyim ürünlerinde kullanılan boyar maddeler, kaplamalar ve kimyasal yardımcıları, REACH Yönetmeliği (EC) No 1907/2006 kapsamındadır. İthalatçı firmalar, ürünlerinde kullanılan kimyasalların REACH kayıt numarasına sahip olmasından sorumludur. Bu düzenleme, insan sağlığına zararlı veya çevreye kalıcı etki bırakan maddelerin AB pazarına girişini engellemeyi hedeflemektedir.^{21 22}

- Ekolojik ve Sosyal Uyum Belgeleri

AB piyasasına arz edilen tekstil ürünlerinde zorunlu olmamakla birlikte, çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik belgeleri ticari rekabet açısından önem taşımaktadır. Özellikle Oeko-Tex Standard, GOTS (Global Organic Textile Standard) ve EU Ecolabel sertifikaları, ithalatçılar ve büyük perakendeciler tarafından sıklıkla talep edilmektedir. Bu sertifikalar, ürünün zararlı kimyasallardan arındığını, çevre dostu üretim koşullarında üretildiğini ve sosyal standartlara uygun olduğunu belgelemektedir.

Oeko-Tex Standard, ürünün insan sağlığına zararlı kimyasallar içermediğini garanti eden uluslararası bir sertifikasyon sistemidir. Bu belge, iplikten düğmeye kadar tekstil ürününün tüm bileşenlerinde zararlı madde testlerinin yapıldığını doğrulamaktadır. Belçika'da Centexbel tarafından yürütülen Oeko-Tex test ve sertifikasyon süreci, özellikle ihracata yönelik çalışan firmalar tarafından yoğun biçimde kullanılmaktadır. Bu sertifika, Avrupa'daki çoğu perakendeci için ürün kabul kriterleri arasında yer almaktadır.²³

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/1007/oj/eng?>

²⁰ <https://economie.fgov.be/fr/themes/ventes/reglementation/etiquetage/etiquetage-de-la-composition>

²¹ <https://echa.europa.eu/legislation>

²² <https://www.echa.europa.eu/substances-restricted-under-reach?>

²³ <https://www.oeko-tex.com/en/>

Global Organic Textile Standard (GOTS) ise organik tekstillerde hem çevresel hem de sosyal sürdürülebilirlik ilkelerini bir araya getiren en kapsamlı uluslararası belgelendirme sistemidir. Bu standart, doğal liflerin organik tarımdan elde edilmesini, üretim sürecinde zararlı kimyasalların kullanılmamasını ve tüm tedarik zincirinde sosyal sorumluluk ilkelerine uyulmasını zorunlu kılmaktadır. GOTS sertifikası, çevre dostu ürünlerin yanı sıra etik üretim koşullarının da güvence altına alındığını gösterdiği için, sürdürülebilir markalaşma açısından güçlü bir prestij aracıdır.²⁴

EU Ecolabel (Avrupa Birliği Çevre Etiket), Avrupa Komisyonu tarafından verilen ve ürünlerin çevresel etkilerini azaltmayı hedefleyen bir kalite göstergesidir. Tekstil ürünleri için EU Ecolabel, su ve enerji tüketimini, kimyasal kirliliği ve atık yönetimini esas alan katı kriterler içermektedir. Bu sertifika, ürünün yaşam döngüsünün her aşamasında çevre üzerindeki olumsuz etkilerin en aza indirildiğini garanti etmektedir. EU Ecolabel, AB kamu alımları ve otelcilik sektörlerinde tercih edilme oranını artıran önemli bir belgedir.²⁵

Bu üç belge, Belçika tekstil sektöründe giderek fiilî zorunluluk hâline gelmiştir. Özellikle ihracat yapan veya AB perakende zincirlerine tedarik sağlayan firmalar için bu sertifikalar, yalnızca çevresel uygunluk değil, aynı zamanda pazar erişim anahtarı işlevi görmektedir.

- Ürün Güvenliği ve CE Uygunluğu

AB'nin 2016/425 sayılı Koruyucu Donanım Tüzüğü çerçevesinde, Belçika'ya ithal edilen bazı teknik tekstiller (örneğin kişisel koruyucu donanımlar, yangın dayanımlı kumaşlar) CE işareti taşımak zorundadır. CE işareti, ürünün AB güvenlik gerekliliklerini karşıladığını ve test laboratuvarları tarafından doğrulandığını göstermektedir.^{26 27}

6.5. Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Belçika'da tekstil ve hazır giyim sektörlerinde, Avrupa'nın önde gelen ülkeleriyle karşılaştırıldığında kayda değer büyüklükte uluslararası fuar organizasyonları bulunmamaktadır. Ülke genelinde düzenlenen etkinlikler daha çok bölgesel nitelikteki “trade days”, “showroom event” veya “trend day” formatlarında gerçekleşmektedir. Bununla birlikte, sektörel çatı kuruluşlar olan Fedustria ve Creamoda tarafından yıl boyunca organize edilen veya desteklenen konferanslar, seminerler ve ticari buluşmaların takip edilmesi sektör açısından önem arz etmektedir. Bu kuruluşların internet sayfaları üzerinden, Belçika'da planlanan moda, teknik tekstil, sürdürülebilirlik ve inovasyon temalı etkinliklerin güncel listesine ulaşmak mümkündür.

Belçikalı üretici ve tedarikçiler, özellikle Almanya'da düzenlenen Techtextil Europe ve ITMA Textile & Garment Technology Exhibition gibi uluslararası nitelikli fuarlara yönelmektedir. Bu iki fuar, Avrupa tekstil endüstrisinin en önemli buluşma noktaları olup Belçika firmalarının

²⁴ <https://global-standard.org/the-standard>

²⁵ <https://environment.ec.europa.eu/topics/circular-economy/eu-ecolabel>

²⁶ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/425/oj/eng>

²⁷ https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/goods/ce-marking_en

inovasyon, ihracat ve tedarik ilişkilerini bu platformlar üzerinden yürütmesine olanak sağlamaktadır.

Belçika’da tekstil ve hazır giyim sektörlerinde düzenlenen etkinliklerin takip edilebileceği bağlantılar aşağıda yer almaktadır.

Tablo 43 Belçika’da Tekstil ve Hazır Giyim Sektörlerinde Düzenlenecek olan Etkinlikler

Etkinlik Adı	Tarih	Yer	Alanı	İnternet Sayfası
Trade Mart Trade Days	-	Brüksel	Ev tekstili, iç mekân dekorasyonu, kumaş & aksesuar	https://trademart.be/fr/events
Mode Unie Trend Days	-	Antwerp	Moda perakendesi, trend, dijitalleşme	https://modeunie.be/events/
Textiles Recycling Expo	24-25 Haziran 2026	Brüksel	Tekstil geri dönüşümü, döngüsel ekonomi	events.amiplastics.com/textiles-recycling-expo
Decosit Brussels	-	Brüksel Expo	Döşemelik kumaşlar, dekoratif tekstil	https://www.decosit.brussels/
International Conference on Textiles and Fashion (ICTF)	23-26 Mart 2026	Brüksel	Tekstil ve moda konferansı	https://waset.org/textiles-and-fashion-conference-in-march-2026-in-brussels
Fedustria	-	Brüksel	Ev Tekstili, Teknik Tekstiller, Giyim Tekstilleri	https://www.fedustria.be/fr/nouvelles-agenda
Creamoda	-	Brüksel	Hazır Giyim	https://www.creamoda.be/nl/agenda

6.6. Brüksel Deklarasyonu

2025 yılında yayımlanan “Brüksel Deklarasyonu”²⁸, Belçika tekstil sektörünün yapısal dönüşümüne yönelik sosyal taraflar arasında imzalanmış ortak bir taahhüt belgesidir. Belge, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen “*StitchTogether*” projesi kapsamında hazırlanmış ve 13 Haziran 2025 tarihinde Brüksel’de düzenlenen ulusal seminerde kabul edilmiştir. Deklarasyonun amacı, sektördeki sosyal diyalogu güçlendirmek ve yeşil ile dijital dönüşüm süreçlerinde adil bir geçişi desteklemektir.

Metin, Belçika’daki işveren örgütleri ve sendikaların ortak imzasını taşımakta olup, sektörün uzun vadeli rekabet gücünü ve istihdam yapısını korumaya yönelik bir çerçeve sunmaktadır. Taraflar, rekabet edebilirlik, yenilikçilik, sosyal sorumluluk ve kapsayıcılık ilkeleri doğrultusunda işbirliği içinde hareket etmeyi taahhüt etmiştir. Bu çerçevede, küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ) desteklenmesi, istikrarlı bir yasal ve ekonomik ortamın güçlendirilmesi, sürdürülebilir üretim yöntemlerinin teşvik edilmesi, ekotasarım ve malzeme yeniden kullanımının yaygınlaştırılması öngörülmektedir. Ayrıca, işgücü piyasasında

²⁸ <https://euratex.eu/news/brussels-declaration-a-joint-commitment-to-a-resilient-and-sustainable-textile-industry-in-belgium/>

kapsayıcılık ve genç istihdamının artırılması, beceri dönüşümüne yönelik yeniden eğitim ve sürekli öğrenme faaliyetlerine öncelik verilmesi hedeflenmektedir.

Brussels Declaration, sosyal diyalogun güçlendirilmesi, şeffaf ve sorumlu işletme uygulamalarının yaygınlaştırılması ve tekstil değer zincirinin tüm aşamalarında çeşitliliğe ve bireysel haklara saygı gösterilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Belge, tarafların sektördeki geçiş sürecini sosyal açıdan dengeli şekilde yönetme iradesini ortaya koymakta, bununla birlikte yasal bağlayıcılıktan ziyade politik bir mutabakat niteliği taşımaktadır.

Deklarasyon, EURATEX'in koordinasyonunda ve Belçika'daki sektör temsilcilerinin (işveren birlikleri, sendikalar ve sektörel danışma organları) katılımıyla hazırlanmıştır. İçeriği itibarıyla Belçika tekstil sanayisinin sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu biçimde yeniden yapılanmasını ve Avrupa genelindeki sosyal ortaklık yaklaşımının ulusal düzeyde uygulanmasını destekleyen bir belge olarak değerlendirilmektedir.

6.7. Sektörde Etiketleme

1007/2011 Sayılı Tüzük²⁹ uyarınca, AB pazarında satışa sunulan ve en az %80 oranında tekstil elyafı içeren ürünlerin etiketlenmesi zorunludur. İlgili Tüzüğün 9. Maddesi uyarınca etiket, ürünün içerdiği elyaf bileşimini yüzde (%) oranlarıyla birlikte açıkça göstermek gerekmektedir. Bu oranlar, ürünün toplam ağırlığına göre azalan sırayla belirtilmeli ve doğruluğundan üretici veya, AB dışında yerleşikse, ithalatçı sorumlu olmalıdır (15.md). Etiketle kullanılacak elyaf isimleri yalnızca Tüzüğün Ek I'inde listelenen standartlaştırılmış isimlerden seçilmeli; farklı veya yanıltıcı isimlerin kullanımı yasaklanmaktadır (md.5). Etiket veya işaretleme, ürünün dayanıklı, kolay okunabilir, görünür ve erişilebilir bir şekilde tanıtılmasını sağlamalıdır (md.14).

Tekstil ürünleri, üretim, dağıtım veya satış amacıyla piyasaya sunulduklarında, Tüzük hükümlerine uygun biçimde etiketlenmiş veya işaretlenmiş olması gerekmektedir. Üründe bulunan tekstil elyaflarının isimleri, tanımları ve yüzde oranları, etikette açık ve kalıcı biçimde yer almalıdır. Ticari marka veya üretici adı dışında kalan tüm zorunlu bilgiler etikette ayrı olarak gösterilmesi gerekmektedir (md.16). Üye Devletler, etiketlemenin kendi resmî dillerinde yapılmasını zorunlu kılabilir (md 16.)

6.8. Sektörde Ambalajlama

Belçika'daki tekstil sektöründe ambalajlama uygulamaları, Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat hedefleri doğrultusunda kapsamlı bir dönüşüm sürecine girmiştir. Bu dönüşümün yasal dayanağı, 22 Ocak 2025 tarihli ve 2025/40 sayılı Ambalaj ve Ambalaj Atığı Tüzüğüdür³⁰.

Söz konusu Tüzük, 94/62/EC sayılı Direktifi yürürlükten kaldırmış ve AB genelinde ambalajlama, etiketleme ve atık yönetimi konusunda bağlayıcı bir çerçeve getirmiştir.

²⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011R1007>

³⁰ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202500040

Tüzüğün hükümleri, 12 Ağustos 2026 tarihinden itibaren Belçika'daki tüm üretici, ithalatçı ve e-ticaret aktörleri için yasal olarak zorunlu olacaktır.

Tekstil sektöründe kullanılan plastik poşetler, koruyucu kılıflar, karton kutular, etiketli ambalajlar ve e-ticaret gönderi kutuları, bu Tüzüğün kapsamına girmektedir. Tüzükte tanımlanan sürdürülebilirlik, geri dönüştürülebilirlik ve etiketleme kriterlerini karşılamayan hiçbir ambalaj, AB pazarına arz edilemeyecektir.

Tüzük, tekstil ürünleri için kullanılan tüm ambalaj bileşenlerinde belirli zararlı maddelere ilişkin sınır değerler getirmektedir:

- Ambalaj veya bileşenlerindeki kurşun, kadmiyum, cıva ve hekzavalan krom konsantrasyonlarının toplamının 100 mg/kg'ı geçemeyeceği,
- Gıda ile temas eden ambalajlarda belirli PFAS (per- ve polifloroalkil maddeleri) kullanımının, 12 Ağustos 2026'dan itibaren belirlenen sınırların üzerinde olamayacağı,
- Tüm ambalaj malzemelerinde "endişe verici maddelerin" (substances of concern) kullanımı ve konsantrasyonunun asgari düzeye indirileceği düzenlenmiştir.

Tekstil sektöründe kullanılan her türlü ambalajın, geri dönüştürülebilir olması da zorunlu hale getirilmiştir. Bir ambalajın geri dönüştürülebilir olarak kabul edilebilmesi için şu iki koşulu karşılaması gerekmektedir:

- Geri dönüşüm için tasarlanmış (Design for Recycling – DfR) olması,
- Endüstriyel ölçekte geri dönüştürülebilir (recycled at scale) nitelikte bulunması.

Uygulama takvimi ise 1 Ocak 2030'dan itibaren, ambalajların A, B veya C performans derecesine sahip olması gerekmektedir. 1 Ocak 2038'den itibaren, yalnızca A veya B dereceli ambalajlar pazara sunulabilecektir. 1 Ocak 2035'ten itibaren, ölçekli geri dönüşüm kriteri geçerli olacak; AB genelinde geri dönüştürülen malzeme oranı çoğu malzeme için en az %55, ahşap için %30 olacaktır.

Tekstil sektöründe yaygın olarak kullanılan plastik ambalajların belirli oranlarda tüketici sonrası geri dönüştürülmüş plastik (post-consumer recycled – PCR) içerik barındırması zorunludur.

Asgari oranlar şu şekildedir:

- 1 Ocak 2030'dan itibaren (veya ilgili Komisyon düzenlemesinden 3 yıl sonra);
 - Temasa duyarlı PET ambalajlar (tek kullanımlık şişeler hariç): %30
 - PET dışındaki temasa duyarlı plastik ambalajlar: %10
 - Tek kullanımlık plastik içecek şişeleri: %30
 - Diğer plastik ambalajlar (örneğin tekstil polybag'leri, e-ticaret ambalajları): %35
- 1 Ocak 2040'tan itibaren: diğer plastik ambalajlar için oran %65'e yükselecektir. Tüzük, ambalajların gereksiz ağırlık ve hacimden arındırılmasını zorunlu kılmaktadır.

- 1 Ocak 2030'dan itibaren, ambalajlar yalnızca işlevini yerine getirecek asgari boyut ve ağırlıkta tasarlanmalıdır.
- Ürünün hacmini algısal olarak artıran çift duvar, sahte taban gibi tasarımlar yasaktır (belirli geleneksel tasarımlar hariç).
- Gruplanmış, taşıma ve e-ticaret ambalajlarında boşluk oranı %50'yi geçemez.
- Tekstil ve moda e-ticaret operasyonlarında ambalaj optimizasyonu zorunlu kılınmaktadır.
- Yeniden kullanılabilir ambalajlar ve e-ticaret satış ambalajları bu sınırlamadan muaftır.

Tüzük, yeniden kullanılabilir ambalajların teknik gerekliliklerini belirlemiştir.

Taşıma ambalajlarında (paletler, kasalar vb.);

- 2030 yılına kadar en az %40,
- 2040 yılına kadar en az %70 oranında yeniden kullanılabilir ambalaj hedefi vardır.

Şirket içi veya ülke içi taşımalar için %100 yeniden kullanılabilir taşıma ambalajı zorunludur (karton ve esnek ambalajlar hariç).

Öte yandan ambalajların etiketlemesi, tekstil ambalajlarının geri dönüşüm zincirinde doğru ayrıştırılmasını sağlamak amacıyla standartlaştırılmıştır. 12 Ağustos 2028'den itibaren, ambalajların malzeme bileşimini gösteren uyumlaştırılmış etiketler zorunlu olacaktır. Kompostlanabilir ve yeniden kullanılabilir ambalajlar için ayrı etiketler ve QR kod / dijital veri taşıyıcı sistemleri zorunludur (12 Şubat 2029'dan itibaren). Etiketler, tüketiciye yeniden kullanım sistemleri ve toplama noktaları hakkında bilgi sağlayacaktır. Depozito iade sistemleri (DRS) kapsamındaki ambalajlar için uyumlaştırılmış etiketleme formatı uygulanacaktır.

6.9. Sektörde Lojistik

Belçika tekstil ve hazır giyim sektörü, ülke ekonomisinde uzun geçmişe sahip, ihracat odaklı ve yüksek katma değer yaratan bir endüstri olup, sektörde lojistik süreçlerin etkinliği, üretimden dağıtıma kadar tüm tedarik zincirinin verimliliğini ve uluslararası rekabetçiliği doğrudan etkilemektedir.

Belçika, Antwerp Limanı, Zeebrugge Limanı ve Brüksel Havalimanı gibi önemli lojistik merkezleriyle Avrupa lojistik ekosisteminde stratejik bir konumda bulunmaktadır. Bu limanların gelişmiş ulaşım bağlantıları, karayolu ve demiryolu entegrasyonu ile birleşerek sektörün rekabet gücünü artırmakta, lojistik maliyetleri düşürmekte ve ürün teslim sürelerini önemli ölçüde kısaltmaktadır.³¹

Tekstil ve moda sektöründeki çevrimiçi satışlarında yaşanan artış, Belçika'daki lojistik operasyonlarını (depolama, sipariş hazırlama/paketleme (picking & packing), son mil teslimatı) doğrudan etkilemektedir. Tersine Lojistik (Reverse Logistics) açısından bakıldığında moda sektöründeki, özellikle e-ticaretteki yüksek iade oranları (%20-%40 veya daha fazla), Belçika'daki lojistik firmaları ve tekstil markaları için önemli bir maliyet kalemi ve operasyonel

³¹ <https://www.pwc.be/en/news-publications/2024/agriculture.html>

zorluk olarak öne çıkmaktadır. İade edilen ürünlerin toplanması, kontrol edilmesi, sınıflandırılması (tekrar satılabilir, outlet, hasarlı vb.), temizlenmesi, ütülenmesi, yeniden paketlenmesi ve stoklara geri alınması veya uygun şekilde elden çıkarılması (geri dönüşüm, imha) için verimli ve sürdürülebilir süreçlere ihtiyaç duyulmaktadır.

6.10. Avrupa Birliği Regülasyonları ve Sürdürülebilirlik Hedefleri

6.10.1. Sürdürülebilir Tekstil Stratejisi

Tekstil ve konfeksiyon sektörü iklimle değişiklikle mücadeleye olumsuz etkileri nedeniyle döngüsel ekonomiye geçiş kapsamında öncelikli sektörler arasında yer almaktadır. Bu çerçevede, 30 Mart 2022 tarihinde açıklanan Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Stratejisi³² ile:

- 2030 yılı itibarıyla AB pazarına sunulacak tüm tekstil ürünlerinin uzun ömürlü ve geri dönüştürülebilir olması, çevreye zararlı kimyasal içermemesi, büyük ölçüde geri dönüştürülmüş liflerden, sosyal haklara ve çevreye hanel getirmeden üretilmesi,
- Tüketicinin daha uzun ömürlü ve kaliteli tekstil ürünlerine erişim sağlaması, ‘fast-fashion’ eğiliminin sona ermesi, yeniden kullanım ve tamir imkanlarının yaygınlaşması,
- Petten life yerine yenilikçi liften-life geri dönüşüm kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır.³³

6.10.2. Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil İçin Somut Politikalar

6.10.2.1. Zorunlu Eko-Tasarım Kuralları

Avrupa Birliği Döngüsel Ekonomi Eylem Planı ile, ürünlerin hammadde temininden atık aşamasına gelene kadar yaşam zincirinin her aşamasında döngüsellüğün esas alınması, sürdürülebilir üretim ve tüketim modellerinin benimsenerek atık oluşumunun azaltılması yaklaşımının benimsenmesi hedeflenmiştir.

Bu çerçevede, 30 Mart 2022 tarihinde açıklanan “Sürdürülebilir Ürün İnisiyatifi” ile AB pazarına arz edilen gıda, yem ve medikal ürünler hariç tüm ürün grupları için sürdürülebilirliğin gönüllük esasından çıkarılarak bir kural olarak belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel yaklaşım ile Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Mevzuatı 28 Haziran 2024 tarihli AB Resmi Gazetesi’nde yayımlanmıştır. Anılan mevzuat ile :

- AB pazarına arz edilen ürünler için eko-tasarım kuralları belirlenmesi,
- Ürünlerin hammadde tedarikinden, üretim, tüketim ve atık aşamasına kadar daha dayanıklı, karbon salımı düşük, geri dönüştürülebilir olmasına yönelik AB düzeyinde ortak kurallar oluşturulması;
- Ayrıca, piyasa gözetim otoriteleri, tüketiciler ve tüketim sonrası operatörlerin ürüne ilişkin ihtiyaç duyacakları bilgilere “Dijital Ürün Pasaportu” ile erişim sağlaması amaçlanmıştır.

³²https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12822-EU-strategy-for-sustainable-textiles_en

³³ <https://responsible.ticaret.gov.tr/>

Mevzuat ile genel çerçevesi çizilen kurallara dayanarak ürün-bazlı eko-tasarım mevzuatları çıkarılacak olup, 2024-2027 dönemi için öncelikli ürün listesi: demir-çelik, alüminyum, tekstil ve konfeksiyon, mobilya (yatak döşegi dahil), lastik, deterjan, boya, yağlar, kimyasallar, bilgi teknolojileri ürünleri ve diğer elektronikler olarak belirlenmiştir.

Mevzuat kapsamında genel çerçevesi belirlenen eko-tasarım kuralları ile,

- Ürünlerin dayanıklılığı, yeniden kullanılması ve tamir edilebilirliğinin artırılması,
- Zararlı kimyasalların kullanımının kısıtlanması,
- Enerji verimliliğinin sağlanması,
- Su verimliliğinin sağlanması,
- Kaynak verimliliğinin sağlanması,
- Ürünlerdeki özellikle tüketim sonrası atıktan geri dönüştürülmüş içeriğin artırılması,
- Yeniden imalat ve yüksek kalite geri dönüşümün sağlanması,
- Karbon ve çevresel ayak izinin azaltılması,
- Ambalaj atığı dahil olmak üzere atık oluşumunun azaltılması amaçlanmaktadır.

Mevzuat kapsamında ayrıca satılmayan ürünlerin imhasının önlenmesine ilişkin AB düzeyinde ortak çerçeve oluşturulacaktır. Bu kapsamda, tüketici ürünlerinin satışını yapan ekonomik operatörlere satılmayan ürünlerin sayısı, ürün cinsi, kategorisi ve atık dönüşüm yöntemlerine ilişkin bilgileri sağlama zorunluluğu getirilecektir. Sonraki aşamada ürünün cinsine göre imha edilmesinin yasaklanması gündeme gelebilecektir.

Tüzük, satılmayan ürünlerin imhasına ilişkin olarak tekstil ve ayakkabı için doğrudan yasak getirmekte olup, söz konusu yasak Tüzüğün yürürlüğe girmesinden iki yıl sonra geçerli olacak; küçük ve mikro şirketlerin bu yasaktan muaf olacak, orta ölçekli şirketler ise 6 yıllık muafiyetten yararlanacaktır.

İmha kapsamında geri dönüşüm de girmekte olup, bu çerçevede satılmayan tekstil ürünlerinin geri dönüşüm sektöründe girdi olarak kullanılması yasaklanacaktır. Söz konusu ürünlerin yeniden üretim (remanufacture), tamir vs gibi işlemlerden geçerek yeniden kullanıma sunulması gerekecektir.

6.10.2.2. Satılmayan veya iade eden ürünlerin imhasının engellenmesi

Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım mevzuatı, satılmayan ürünlerin imhasına ilişkin olarak tekstil ve ayakkabı için doğrudan yasak getirmekte olup, söz konusu yasak Tüzüğün yürürlüğe girmesinden (beklenen takvim 2024 II. Yarıısı) iki yıl sonra geçerli olacak; küçük ve mikro şirketlerin bu yasaktan muaf olacak, orta ölçekli şirketler ise 6 yıllık muafiyetten yararlanacaktır.

İmha kapsamında geri dönüşüm de girmekte olup, bu çerçevede satılmayan tekstil ürünlerinin geri dönüşüm sektöründe girdi olarak kullanılması yasaklanacaktır. Söz konusu ürünlerin yeniden üretim (remanufacture), tamir vs gibi işlemlerden geçerek yeniden kullanıma sunulması gerekecektir

6.10.2.3. Mikroplastik salınımı ile mücadele

Polyester başta olmak üzere sentetik içeriklerin mikroplastik salınımının engellemesi amacıyla ürünlerin sentetik içerik dikkate alınarak tasarlanması, üretim aşamasında ön yıkama, etiketleme, yenilikçi içerik kullanımı, çamaşır makineleri filtreleri, deterjan kullanımı gibi hususlara ilişkin kurallar getirilmesi öngörülmektedir. Halihazırda mikroplastik salınımını ölçmek amacıyla geliştirilen test yöntemlerine ilişkin standardizasyon çalışmalarını da dikkate alacaktır.

6.10.2.4. Dijital Ürün Pasaportu (DÜP)

Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Mevzuatı ile AB pazarına arz edilen gıda, yem ve medikal ürünler hariç tüm ürün grupları için sürdürülebilirliğin gönüllük esastan çıkarılarak bir kural olarak olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Anılan mevzuat ile AB pazarına arz edilen ürünler için eko-tasarım kurallarının genel çerçevesi çizilmiş olup, bu çerçeve esas alınarak önümüzdeki dönemde ürün bazlı eko-tasarım mevzuatları çıkarılması öngörülmektedir. Bu itibarla, 2024-2027 döneminde demir-çelik, alüminyum, tekstil ve konfeksiyon, mobilya (yatak döşegi dahil), lastik, deterjan, boya, yağlar, kimyasallar, bilgi teknolojileri ürünleri ve diğer elektronikler öncelikli olarak eko-tasarım kurallarının belirleneceği sektör/ürün grupları olarak belirlenmiş olup, eko-tasarım mevzuatına tabi her ürün için Dijital Ürün Pasaportu (DÜP) düzenlenmesi AB pazarına giriş için kural haline gelecektir.

Bu kapsamda, önümüzdeki dönemde AB tarafından çıkarılacak ürün bazlı eko-tasarım mevzuatları kapsamında belirlenecek bilgilendirme kriterleri DÜP kapsamında sağlanacak verileri oluşturacaktır. Bu çerçevede, ürün çeşidine göre değişmekle birlikte DÜP kapsamında ürüne ilişkin aşağıdaki bilgilere ürün üzerinde veya beraberinde yer alacak QR kodu gibi dijital okuyucular ile erişim mümkün olabilecektir.

- Benzersiz ürün tanımlayıcıları (*Unique Product Identifier-UPI*)
- Ürünü tanımlamak üzere GTIN (*Global Trade Identification Number*) numarası
- TARIC kodu
- Mevzuata uygunluğu gösterir beyan/sertifikalar, teknik belgeler
- Varsa içeriğindeki kaygı verici maddelere ilişkin bilgi
- Kullanıma kılavuzu, uyarı ve güvenlik bilgileri
- Üretici bilgileri
- Sertifikasyondan sorumlu ekonomik operatör bilgileri
- İthalatçı bilgileri
- Gönüllü Eko-etiketler
- Mevzuat kapsamında belirlenen performans kriterleri
- Tüketici ve tüketim sonrası operatörler için montaj, kullanım, tamir, iade ve atık yönetimi bilgileri
- Demontaj, geri dönüşüm ve imha bilgileri,

Böylelikle Pasaport ile:

- Piyasa gözetim ve gümrük otoriteleri, tüketiciler ve tüketim sonrası operatörlerin ürüne ilişkin ihtiyaç duyacakları bilgilere erişim sağlamaları,
- Ürünün değer zincirinde hangi aşamada olduğunun takip edilmesi,
- Tüketicilerin ürüne ilişkin bilgiye erişerek doğru tercihler yapmalarının sağlanması,
- Tamirat ve geri dönüşüm aşamasındaki aktörlerin ürün içeriğine ilişkin gerekli bilgiye ulaşarak doğru yöntemler izlemelerinin sağlanması ve dolayısıyla döngüsellüğün kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Dijital Ürün Pasaportu, AB tarafından uluslararası partnerler, standardizasyon otoriteleri, sanayi birlikleri, tüketici örgütleri ve STK'lar ile açık istişare yöntemi ile fikri mülkiyet haklarına halel getirmeden, ürün bazlı olarak, her ürün için farklı kriterler esas alınarak belirlenecektir. Halihazırda AB tarafından batarya, tekstil ve elektronik ürünler için geliştirilecek Dijital Ürün Pasaportuna ilişkin standart, veri paylaşımı, veri saklama gibi kuralların oluşturulması yönünde çalışmalar CIRPASS projesi kapsamında yürütülmektedir.

Söz konusu standartlar esas alınarak DÜP hizmet sağlayıcıları oluşturulacak olup, firmalar tarafından kendi pasaportlarını oluşturmak üzere DÜP standartlarına uygun yazılım geliştirilebileceği gibi dışarıdan da DÜP oluşturulmasına yönelik hizmet alınabilecektir.

6.10.2.5. Yeşil Beyanların Güvenilirliği

Halihazırda sürdürülebilir olduğu iddiası ile piyasada satışa sunulan ürünlerin %39'unun esasında sürdürülebilir olmadığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda, tüketicilerin sürdürülebilir veya çevre dostu gibi yanlış beyanlardan korunması amacıyla geliştirilen Yeşil Dönüşüm için Tüketicinin Güçlendirilmesi Direktifi³⁴ ile Haksız Rekabet Direktifi ile Tüketici Hakları Direktifinin gözden geçirilmesi öngörülmektedir.

Bu çerçevede, EU Eko-etiket mevzuatı veya ilgili AB mevzuatının gerekliliklerini yerine getirmeden, “yeşil”, “çevre-dostu”, “çevre için iyi” gibi çevresel beyanların kullanımı yasaklanacaktır.

Bu kapsamda Yeşil Beyanlar Direktifi Taslağı³⁵ ile tüm çevresel beyanlar için asgari kriter geliştirilmiştir. Bu kapsamda, Çevresel Ayak izi Methodu'nun benimsenmesi, ürünün somut olarak çevreye etkisinin ortaya konulması açısından ön plana çıkmaktadır. Komisyonun ayrıca, Tekstil ve Ayakkabı için Eko Etiket düzenlemesini gözden geçirmesi öngörülmektedir.

Öte yandan, plastik şişelerin geri dönüşümünden üretilmiş olan tekstil ürünlerinin, mikroplastik salınımı nedeniyle sanıldığı gibi çevre-dostu olmadığına dikkat çekilerek, Eko-Tasarım mevzuatı, Eko-Etiket kriterleri ve Yeşil Beyan inisiyatifinin, bu gibi pratiklerin engellenmesine yönelik olarak kurgulanması beklenmektedir.

³⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5417-2024-INIT/en/pdf>

³⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023PC0166>

6.10.2.6. Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS) (Extended Producer Responsibility-EPR)

Genişletilmiş üretici sorumluluğu-GÜS kuralları ile bizzat üreticinin satış sonrası ürünün toplanması, geri dönüştürülmesi, yeniden kullanılması ve atık yönetimi süreçlerinden sorumlu olması amaçlanmaktadır. 1 Ocak 2025 yılında tekstil atıklarının ayrı toplanması zorunluluğu da dikkate alınarak pek çok AB ülkesi tarafından da GÜS mevzuatları hazırlanmaktadır.

Avrupa Komisyonu, Atık Çerçeve Direktifinin bir parçası olarak, üye ülkelerde geliştirilmiş veya geliştirilmekte olan GÜS uygulamalarını tek çatı altında toplamayı amaçlamaktadır. Uygulama kapsamında, GÜS sorumluluğuna sahip ekonomik operatörden ürünün sürdürülebilirliğine göre azalan oranda eko-modülasyon esasında GÜS ücretleri tahsil edilmesi, sürdürülebilirliğe göre azalan oranda tahsil edilen GÜS ücretinin üreticiyi daha sürdürülebilir ürün üretmeye teşvik ederken, toplanan ücretlerin tekstil atıklarının ayrı toplanması, ayrıştırılması, yeniden kullanılması ve geri dönüştürülmesine yönelik yatırımları finanse etmesi hedeflenmektedir.

Mevzuat kapsamında GÜS’na sahip ‘üretici’ tanımı:

- AB üyesi ülkede faaliyet gösteren, AB pazarına doğrudan ürünü ilk defa arz eden üretici
- AB üyesi ülkede faaliyet gösteren, AB pazarına diğer üreticiler tarafından üretilen ürünleri arz eden distribütör,
- AB üyesi ülkede faaliyet gösteren, AB pazarına üçüncü ülkeler tarafından üretilen ürünleri arz eden ithalatçı,
- AB üyesi ülkede veya üçüncü ülkelerde faaliyet gösteren ürünü e-ticaret yoluyla doğrudan tüketiciye arz eden ekonomik operatör olarak yapılmıştır.
- 10 kişiden az istihdama sahip, yıllık cirosu 2 milyon Euroyu geçmeyen KOBİ’ler GÜS kapsamında yer almamaktadır.

Mevzuat kapsamında üreticinin tekstil atıklarının toplanması; toplanan atıkların ayrıştırma, yeniden kullanım ve geri dönüşüme yönelik tesislere taşınması; karışık toplanan belediye atıklarına ilişkin anket çalışması yapılması; tekstil ürünlerinin sürdürülebilir tüketimi, atık önleme, yeniden kullanım, geri dönüşüm oranlarına ilişkin bilgi temin edilmesi; liften life geri dönüşüm kapasitesinin artırılması, ayrıştırma ve geri dönüşüm teknolojilerine yönelik Ar-Ge çalışmalarına destek verilmesine ilişkin maliyetleri üstlenmesi amaçlanmaktadır.

Üye ülkeler tarafından GÜS kapsamı üreticilerin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini izlemek üzere bir kayıt sistemi oluşturulacak, farklı üye ülkelerdeki kayıt sistemleri arasında veri akışına imkan veren bağlantı tesis edilecektir.

Bu çerçevede, AB pazarına ürün sunan üreticilerin veya ilgili üye ülkede atadıkları Yetkilendirilmiş Temsilcilerin söz konusu sisteme kayıt olması pazara giriş için bir zorunluluk haline gelecektir. Kayıt kapsamında üreticiye ve pazara sunulan ürüne ilişkin bilgiler kaydedilecektir.

Üreticiler kendileri adına GÜS yükümlülüklerini yerine getirmek üzere bir Üretici Sorumluluğu Örgütü (Producer Responsibility Organization-PRO) atayacaktır. Bu çerçevede,

- GÜS ücretleri PRO'lar tarafından üreticilerden tahsil edilecek olup, tahsil edilecek ücretlerin kilo başına, Sürdürülebilir Ürünler için Eko-tasarım kuralları mevzuatında belirlenecek sürdürülebilirlik kriterlerine göre sürdürülebilirlik oranına göre azalan oranda (eko-modulasyon) tahsil edilmesi, Komisyon'un eko-modülasyon kriterlerine ilişkin bir uygulama mevzuatı çıkarması,
- PRO'ların üye ülkelerde mevzuat kapsamı tekstil atıklarının ayrı toplanmasına ilişkin bir sistem tesis etmesi,
- Üye ülkelerde gerek PRO'lar gerekse tekstil toplama faaliyeti gerçekleştiren diğer paydaşlar ile tekstil atıkları toplama noktaları oluşturması, söz konusu toplama faaliyetlerinin tüm ülkeyi kapsamaması,
- Ayrı toplanan atık ağırlığının belediye atıkları ile toplanan tekstil atık ağırlığına oranı ile ayrı toplama oranının belirlenmesi,
- PRO'lar tarafından sosyal girişimler ve yeniden kullanım operatörleri gibi paydaşların da tekstil atıklarının ayrı toplanması faaliyetleri gerçekleştirmesine engel olunmaması,
- PRO'lar tarafından başta tüketiciler olmak üzere son kullanıcılara, sürdürülebilir tüketim, ürünlerin doğru kullanımı gibi iyi uygulama örnekleri ile tüketicilerin atık oluşumunu önlemedeki rolü; tekstil ürünleri için yeniden kullanım ve tamir imkanları; tüketicilerin tekstil atıklarının ayrı toplanmasındaki rolü; başta fast fashion olmak üzere tekstil üretimi ve atık yönetiminin çevre, insan sağlığı ve sosyal ve insan haklarına etkilerine ilişkin bilgilendirmeler yapması, söz konusu bilgilerin internet siteleri, eğitim programları ile çok fazla kişiye erişmesinin sağlanması,
- Üye ülkeler tarafından faaliyet gösteren birden fazla PRO'nun faaliyetlerini düzgün ve koordineli bir şekilde yerine getirdiğine ilişkin denetimler gerçekleştirilmesi,
- PRO'lar tarafından pazara sunulan ürün miktarı, ayrı toplama, yeniden kullanım, geri dönüşüm oranı, atık yönetimi ve ihracatına ilişkin bilgilerin her yıl internet sitelerinde yayımlanması ve yıllık olarak raporlanması öngörülmektedir.

Tekstil atıklarının yönetimi kapsamında,

- Ayrı toplama, taşıma, ayrıştırma, yeniden kullanım, geri dönüşüme hazırlama gibi faaliyetlerin hava koşulları ve kontaminasyon riski dikkate alınarak planlanması, tekstil atığı olmayan veya kontaminasyon riski taşıyan ürünlerin toplama noktasında ayrıştırılması,
- Tekstil atıklarının atık hiyerarşisine uygun bir şekilde ayrıştırılması, bu kapsamda tekstil atıklarının öncelikli olarak yeniden kullanım, bunun mümkün olmadığı durumlara geri dönüşüme yönlendirilmesi,
- Tekstil atıklarının kullanılmış kıyafet olarak yasadışı sevkiyatının önlenmesi amacıyla, ayrı toplanan atıkların ayrıştırılmasının zorunlu hale getirilmesi, ayrıştırılmış olan kullanılmış tekstil malzemelerine ilişkin ayrıştırma tesisi, ürünün içeriği (cinsiyet, yaş grubu, kategori gibi) detaylı bilgilerin sağlanması, kullanılmış tekstil ile tekstil atığının ayrıştırılması için kriter geliştirilmesi,
- Komisyon tarafından kullanılmış tekstil malzemelerinin ayrıştırılmasına ilişkin ortak kurallar geliştirilmesi, bu kapsamda toplanan malzemelerin yeniden kullanımı amacıyla ikinci el pazarının ihtiyacını karşılayacak şekilde ve atık durumunun sona ermesi

kriterleri (End of Waste) dikkate alınarak belirlenmesi, böylelikle döngüsel ekonomiye kazandırılan tekstil atıklarının kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır.³⁶

6.11. Sektörde Karşılaşılan Sorunlar

Belçika tekstil sektörü, Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakatı ve döngüsel ekonomi hedefleri doğrultusunda dönüşüm sürecine girmiş, ancak bu süreçte yapısal, ekonomik ve operasyonel birçok zorlukla karşılaşmaktadır. Sektör, geleneksel üretim modelinden teknik tekstillere ve sürdürülebilir malzeme kullanımına yönelirken maliyet, beceri, altyapı ve rekabet baskılarıyla aynı anda mücadele etmektedir. Üretim maliyetlerinin yüksekliği, özellikle enerji ve işgücü fiyatlarının Avrupa ortalamasının üzerinde seyretmesi, Belçika tekstil sanayisinin rekabet gücünü azaltmaktadır. Sektör gelirinin büyük bir bölümü ihracattan sağlanmakta, ancak küresel fiyat baskısı, sürdürülebilir üretim yatırımlarının finansmanını zorlaştırmaktadır. Bu durum, özellikle küçük ve orta ölçekli üreticiler için hem ambalajlama hem de genel üretim süreçlerinde yeşil dönüşümün maliyetini artırmaktadır.³⁷

Sektörde bir diğer önemli sorun, nitelikli işgücü eksikliğidir. Dijitalleşme, otomasyon ve sürdürülebilir üretim yöntemleri, yeni teknik beceriler gerektirmekte; ancak bu alanlarda eğitilmiş personel sayısı sınırlı kalmaktadır. Teknik tekstil, malzeme mühendisliği ve sürdürülebilir üretim konularında yetişmiş insan kaynağı yetersizliği, sektörde dönüşüm hızını düşürmektedir. Bu nedenle, işgücü piyasasında yeniden beceri kazandırma (reskilling) programlarına ve sektörel eğitim iş birliklerine ihtiyaç duyulmaktadır.³⁸

Sürdürülebilirlik hedefleri sektör üzerinde hem çevresel hem de operasyonel baskı yaratmaktadır. Tekstil üretiminde geri dönüştürülmüş malzeme kullanımı, kimyasal yönetimi ve su tüketiminin azaltılması gibi alanlarda ilerleme kaydedilse de, Belçika'da yapısal kısıtlar dönüşümü yavaşlatmaktadır. Atık tekstil toplama, ayrıştırma ve yeniden işleme tesislerinin kapasitesi sınırlı olup, bölgesel farklılıklar uygulamada eşitsizliklere neden olmaktadır. Özellikle Valon bölgesinde geri dönüşüm ve atık yönetimi altyapısı Flaman bölgesine kıyasla daha yetersizdir.³⁹

Yeni düzenlemeler sektöre ek yükler getirmektedir. Özellikle çevresel standartlar, üretim izlenebilirliği ve kimyasal kullanımına ilişkin düzenlemeler, küçük ve orta ölçekli işletmeler için yüksek uyum maliyetleri doğurmaktadır. Dijital ürün pasaportu, sürdürülebilirlik etiketleri ve üretim raporlama gereklilikleri gibi AB mevzuatları, idari yükü artırmaktadır. Finansman açısından ise KOBİ'ler, yeşil yatırımlar için yeterli destek mekanizmasına erişmekte zorlanmaktadır.⁴⁰

³⁶<https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/ab-dongusel-ve-surdurulebilir-sanayi-politikalari/genisletilmis-uretici-sorumlulugu-gus-tekstil>

³⁷<https://www.associationexecutives.org/resource/fedustria-faces-challenges-and-change-as-belgian-textile-wood-and-furniture-sectors-navigate-2024.html>

³⁸ <https://link2europe.be/en/news/textile-sector-alive-kicking>

³⁹<https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/management-of-used-and-waste-textiles-in-europes-circular-economy>

⁴⁰ <https://www.ft.com/content/4e8e6cde-d0ce-4f0a-a7ea-1c913d4dad50>

Rekabet koşulları da sektörün dönüşümünü etkilemektedir. Düşük maliyetli üretim bölgeleriyle rekabet, Belçika'nın geleneksel tekstil üretimini zorlaştırmakta ve üretimin daha yüksek katma değerli teknik tekstillere yönelmesini zorunlu kılmaktadır. Ancak bu geçiş, hem teknoloji yatırımı hem de bilgi birikimi gerektirmektedir. Üretim zincirinde yüksek kaliteli hammadde, enerji verimli ekipman ve yenilikçi tasarım kapasitesine erişim kısıtlıdır.⁴¹

Lojistik ve tedarik zinciri yapısında da bölgesel farklılıklar etkisini göstermektedir. Flaman bölgesi gelişmiş altyapı ve liman bağlantılarına sahipken, Valon bölgesinde üretim ve dağıtım ağları daha sınırlı kalmaktadır. Bu durum, ulusal ölçekte homojen bir tedarik zinciri yönetimini zorlaştırmaktadır. Aynı zamanda, döngüsel ekonomi kapsamında öngörülen yeniden kullanım ve geri dönüşüm hedefleri, lojistik ağlarının yeniden planlanmasını gerektirmektedir.

Tüm bu unsurlar birlikte değerlendirildiğinde, Belçika tekstil sektörü ekonomik sürdürülebilirliğini korurken çevresel hedeflere uyum sağlama sürecinde dönüşüm baskısı altında olduğu değerlendirilmekte ve sektörün rekabet gücünü sürdürebilmesinin, maliyet yönetimi, dijitalleşme, yeşil teknoloji yatırımı ve insan kaynağının yeniden yapılandırılmasına bağlı görünmektedir.

7. Belçika E-Ticaret Pazarına Genel Bakış

7.1. Pazar Büyüklüğü ve Büyüme Trendleri

Belçika e-ticaret pazarı, istikrarlı ve güçlü bir büyüme evresindedir. Belçika'da e-ticaret hacmi 2024 bir önceki yıla kıyasla %6,7 artışla 17,4 milyar Avro'ya ulaşarak rekor bir seviyeye ulaşmıştır. Toplam tüketici harcamalarının dörtte biri çevrimiçi platformlarda gerçekleşmiş diğer bir ifadeyle her dört Avro'dan biri dijital kanallar üzerinden harcama yapılmıştır. Bu durum, çevrimiçi alışverişin Belçika'da köklü bir alışkanlık haline geldiğini ve pandemi dönemiyle ivme kazanan bu eğilimin, kolaylık ve dijital altyapı gelişmeleriyle kalıcı bir yapıya kavuştuğunu göstermektedir.

Söz konusu artışın nedenleri arasında, çevrimiçi platformların sunduğu erişim kolaylığı ve lojistik ile ödeme sistemlerindeki iyileştirmeler yer almakta olup tüketici davranışlarını da etkilediği değerlendirilmektedir.

Yüksek internet penetrasyon oranları ve yerleşik çevrimiçi alışveriş alışkanlıkları, olgun bir dijital tüketici tabanına işaret etmektedir. Ancak, öngörülen güçlü yıllık bileşik büyüme değerleri, büyümenin devam ettiğini göstermektedir. Bu büyüme, büyük olasılıkla mevcut kullanıcıların daha sık alışveriş yapması, daha yüksek ortalama işlem değerleri ve çevrimiçi alışverişi gibi yeni kategorilere yönelmesiyle desteklenmektedir. Bu durum, pazarda fırsatlar olduğunu ancak aynı zamanda, özellikle yerleşik oyuncularla yoğun bir rekabetin de varlığını göstermektedir.

Bölgesel farklılıklar da dikkat çekici niteliktedir. Flaman bölgesi, çevrimiçi mağazaların büyük çoğunluğuna ev sahipliği yapmaktadır (%72). Gent ve Leuven gibi bölgeler, kilit e-ticaret

⁴¹ <https://www.belgae.be/en/blog/short-history-of-the-textile-industry-in-belgium>

merkezleri olarak öne çıkmakta olup bu durumun nedenin ise altyapı, tüketici adaptasyonu veya pazar odağı açısından potansiyel bölgesel farklılıklardan kaynaklandığı düşünülmektedir.⁴²

Belçika e-ticaretinde tüketici davranışları giderek dijitalleşmekte, özellikle tekstil ve moda ürünleri çevrimiçi harcamaların önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Ülke genelinde çevrimiçi alışverişte en çok satın alınan kategori giyim olmuştur. 2024 yılında Belçikalılar çevrimiçi ortamda yaklaşık 32,3 milyon adet giyim ürünü satın almış, bu rakam ülke e-ticaretinin hacim olarak lider kalemını oluşturmıştır. Giyim harcamaları toplamda 1,7 milyar Avro'ya ulaşmış ve çevrimiçi tüketici harcamaları içinde seyahat (paket tatiller 4 milyar Avro, hava ulaşımı 2,3 milyar Avro) kalemlerinin ardından üçüncü sırada yer almış olup Belçika'da tekstil perakendesinin giderek dijital platformlara kaydığını göstermektedir.

Çevrimiçi giyim alışverişindeki artış, tüketicilerin dijital kanallara olan güveninin yükselmesiyle yakından ilişkili olduğu değerlendirilmekte olup e-ticaret platformlarının çeşitlenmesi, teslimat süreçlerinin hızlanması ve iade politikalarının esnemesi, tekstil alışverişinde çevrimiçi kanalları cazip hale getirmiştir. Belçikalı tüketiciler artık hem yerel moda markalarının hem de uluslararası pazar yerlerinin sunduğu seçenekleri aynı platform üzerinden karşılaştırabilmekte ve dolayısıyla bu durum da pazarda rekabeti artırmaktadır.

Belçika E-Ticaret Derneği BeCom verilerine göre⁴³, artan güven ve kolay erişim, tüketicilerin çevrimiçi harcama tutarlarını yükseltmiştir. 2024'te yıllık %4,3 oranında seyreden enflasyona rağmen, tüketicilerin dijital alışveriş iştahı azalmamış, aksine e-ticaretin toplam perakende içindeki payı artmıştır. Özellikle tekstil, ayakkabı, aksesuar ve spor giyim kategorileri, kadın ve genç tüketici grupları arasında en hızlı büyüyen segmentlerdir.

7.2. İnternet Penetrasyonu ve Çevrimiçi Alışveriş Davranışları

Belçika, son derece yüksek internet penetrasyon oranlarına sahiptir. 2023 yılında %93 (11,5 milyon kullanıcı), 2024 başında %95.3 (11,1 milyon kullanıcı) ve 2025 başında %96.4 (11,3 milyon kullanıcı) oranına ulaşılmıştır.⁴⁴

İnternet kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu aktif e-ticaret müşterisidir. Geçmişte 8,9 milyon olarak tahmin edilen tüketici sayısı, 2022'de internet kullanıcılarının yaklaşık %80'ine tekabül etmektedir. Mobil ticaret de ivme kazanmaktadır; çevrimiçi işlemlerin %58'i mobil cihazlar üzerinden gerçekleşmektedir, ancak daha büyük meblağlı alışverişlerde hala masaüstü/dizüstü bilgisayarlar tercih edilmektedir.

Fiyat, Belçikalı tüketiciler açısından belirleyici unsurlar arasında yer almaktadır. Sınır ötesi alışveriş oldukça yaygındır ve çevrimiçi satışların %40'ını oluşturmaktadır. Bu alışverişler genellikle komşu ülkelerden (Hollanda, Fransa, Almanya) yapılmakla birlikte, ABD ve İngiltere'den de önemli ölçüde alışveriş yapılmaktadır. Belçika aynı zamanda AB içi sınır ötesi satışlara 5,5 milyar Avro ile önemli bir katkıda bulunmaktadır.

⁴² <https://www.verifiedmarketresearch.com/product/belgium-e-commerce-market/>

⁴³ <https://becom.digital/nl/jaarrapport-belgische-e-commerce/>

⁴⁴ <https://www.lloydsbanktrade.com/en/market-potential/belgium/ecommerce>

7.3. Ürün Kategorileri

Moda/giyim, istikrarlı bir şekilde önde gelen kategori olarak yer almakta olup 2024 yılında yaklaşık %31 pazar payına sahip olduğu tahmin edilmektedir. Elektronik (tüketici elektroniği ve ev aletleri) bir diğer baskın kategori olarak yer almaktadır. 2024'te %29 pazar payı ve dijitalleşme ile akıllı ev trendlerinin etkisiyle 2024-2029 arasında yaklaşık %8'lik güçlü büyüme tahminleri bulunmaktadır.⁴⁵

Çevrimiçi market alışverişi, kolaylık ve çeşitlilik sayesinde büyüyen ve baskın bir segment olarak belirtilmekte olup ayrıca yiyecek ve içecek kategorisinin en yüksek sayıda çevrimiçi mağazaya sahip olduğunu (%33,96) göstermektedir. Diğer önemli kategoriler arasında ev ve bahçe, güzellik, sanat ve eğlence ve spor bulunmaktadır.⁴⁶

7.4. Ödeme Yöntemi Tercihleri

Debit kartlar (Bancontact gibi) ve kredi kartları ana ödeme yöntemleri arasında yer almaktadır. Çevrimiçi satışların yaklaşık %73'ünü, kredi kartları ise %20'sini oluşturmaktadır.⁴⁷ Ancak pazar, çevrimiçi yemek kuponları, eko-çekler, Google Pay, Apple Pay ve “Şimdi Al Sonra Öde (BNPL)” hizmetleri gibi yeni yöntemlerin artan bir şekilde benimsenmesiyle gelişmektedir.

Dijital ödeme çözümleri oldukça rağbet görmektedir. 2023'te yapılan bir ankette tüketicilerin %52'si kesintisiz çevrimiçi ödeme çözümlerini tercih ettiğini belirtmiştir. Ödeme güvenliğindeki iyileştirmeler tüketici güvenini artırmaktadır.

7.5. Belçika'da Çevrimiçi Pazaryerleri

7.5.1. Lider Platformlar

Belçika e-ticaret pazarında çevrim içi platformlar, hem tüketici erişimi hem de ekonomik değer açısından merkezi bir rol üstlenmektedir. Belçika Ekonomi Bakanlığı tarafından yayımlanan Rapora göre⁴⁸, en büyük etkiyi yaratan aktörler arasında Bol.com, Amazon, Zalando, Coolblue, Veepee ve Decathlon gibi hem genel hem de dikey uzmanlaşmış platformlar öne çıkmaktadır. Bu platformlar, Belçika'da en yüksek ziyaretçi trafiğini çeken e-ticaret siteleri arasında yer almakta ve pazarın %80'inden fazlasını domine etmektedir. Özellikle moda (Zalando), kitap ve medya (Amazon, Bol.com), elektronik ve ev aletleri (Coolblue) gibi segmentlerde yoğunlaşma gözlenmektedir. Platformların yerel veya bölgesel düzeyde etkinlik göstermesi, pazar erişiminde önemli bir fark yaratmakta; örneğin Bol.com'un Benelüks ülkelerine özgü lokalizasyon stratejisi, işletmeyi Belçika pazarında lider konumuna taşımaktadır. Öte yandan, bu yapı beraberinde yoğunlaşma ve bağımlılık gibi riskler de doğurmaktadır; çok sayıda KOBİ, bu büyük platformlara erişim için önemli ölçüde aracılık bağımlılığı geliştirmiş durumdadır. Bu durum, pazar dinamikleri üzerinde platformların belirleyici etkisini artırmakta regülasyon ve ex-post denetim ihtiyacını güçlendirmektedir.

⁴⁵ <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/belgium-ecommerce-market>

⁴⁶ <https://www.aftership.com/ecommerce/statistics/regions/be#belgium-total-online-stores-by-industry>

⁴⁷ <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/belgium-ecommerce>

⁴⁸ <https://economie.fgov.be/en/publication/belgian-market-online>

Öte yandan pazarda faaliyet gösteren diğer önemli oyuncular arasında Vanden Borre (elektronik), Brico (yapı market), Veepee (flaş satışlar, eski adıyla Vente-Exclusive), MediaMarkt, Apple, Shein ve Colruyt gibi yerel gıda perakendecileri bulunmaktadır.⁴⁹ İkinci el pazarında da 2dehands.be gibi çevrimiçi oyuncular mevcuttur.

7.5.2. Pazaryerleri Pazar Payı Analizi

Pazaryerleri, Belçika özelinde e-ticaret pazarında büyük bir paya sahiptir. 2024 yılı için Coolblue.be (641,3 milyon ABD Doları) ve Bol.com (641,1 milyon ABD Doları) başa baş bir rekabet içindeyken, Amazon.com.be (572,8 milyon ABD Doları) onları yakından takip etmiştir. Bu ilk üç oyuncu, Belçika'daki ilk 100 çevrimiçi mağaza gelirinin %24,8'ini oluşturmuştur.⁵⁰ 2022'de ise ilk 5 çevrimiçi mağaza, ilk 100 mağazanın net satışlarının %36'sını oluşturarak önemli bir pazar yoğunlaşmasına işaret etmiştir. O yılki sıralamada Bol.com ilk sırada yer almıştır. Aşağıdaki bölümde kategoriler itibarıyla pazaryerlerinin hakim durumda oldukları alanlara detaylı olarak yer verilmiştir.

İnternet sitelerinin hem Fransızca hem de Flamanca konuşanlara hitap etme ihtiyacı, pazaryeri satıcıları ve platformlar için karmaşıklık yaratmaktadır. Bu dilsel ayrım, muhtemelen tüketici platform seçimini etkilemekte ve dikkatli yerleştirme stratejileri gerektirmektedir. Dil açısından yaşanan bu dualite nedeniyle sitelerin Fransızca/Flamanca versiyonlarına olan ihtiyacı doğurmaktadır.

7.5.3. Kategorilere Göre E-Ticaret Platformlarının Pazar Payları

Tablo 44 Başlıca E-Ticaret Platformlarında Ürün Kategorilerine Göre Pazar Payları (%), 2021

Ürün Kategorisi	Alt Kategori	Bol.com	Zalando	Amazon
Elektronik ve medya	Kitaplar, filmler, müzik ve oyunlar	%22	%0	%35
	Tüketici elektroniği	%5	%0	%12
Moda	Giyim	%7	%23	%1
	Çantalar ve aksesuarlar	%19	%9	%2
	Ayakkabılar	%8	%37	%1
Gıda ve kişisel bakım	Gıda ve içecek	%4	%0	%3
	Kişisel bakım	%4	%1	%2
Mobilya ve ev aletleri	Mobilya ve ev eşyaları	%3	%0	%4
	Ev aletleri	%10	%1	%3
Oyuncak, hobi ve yapı market	Hobi, kırtasiye	%20	%0	%10
	DIY, bahçecilik ve evcil hayvan ürünleri	%10	%0	%2
	Spor ve açık hava	%9	%0	%2
	Oyuncak ve bebek ürünleri	%15	%3	%6
GENEL TOPLAM		%9,2	%6,6	%5,5

Kaynak: Belçika Federal Ekonomi Bakanlığı⁵¹

Yukarıdaki tablo, Avrupa e-ticaret pazarının önde gelen üç aktörü olan Bol.com, Zalando ve Amazon'un ürün kategorilerine göre pazar paylarını karşılaştırmalı olarak sunmaktadır. Veriler,

⁴⁹ <https://ecdb.com/reports/ecommerce-in-belgium/543>

⁵⁰ <https://ecommercedb.com/ranking/stores/be/all>

⁵¹ <https://economie.fgov.be/en/publication/belgian-market-online>

her bir platformun stratejik pozisyonlanmasını, ürün çeşitliliği yaklaşımını ve tüketici taleplerine verdiği yanıtı kapsamlı biçimde değerlendirme imkânı sunmaktadır.

Bol.com, çok kategorili yapısıyla dikkat çeken bir platformdur. Özellikle “Kitaplar, Filmler, Müzik ve Oyunlar” kategorisinde %22’lik pay ile güçlü bir varlık göstermekte olup, bu durum, şirketin tarihsel olarak medya ürünleri alanındaki uzmanlaşmasına ve bölgesel dağıtım altyapısının etkinliğine işaret etmektedir. Bununla birlikte, “Hobi ve Kırtasiye” (%20), “Çantalar ve Aksesuarlar” (%19) ve “Oyuncak ve Bebek Ürünleri” (%15) gibi spesifik alt kategorilerde de anlamlı pazar paylarına sahiptir. Bu çeşitlilik, Bol.com’un yalnızca elektronik ürünlerde değil, aynı zamanda yaşam tarzı segmentlerinde de rekabetçi bir pozisyon elde ettiğini göstermektedir.

Zalando ise stratejik olarak tek bir dikeyde, yani moda sektöründe uzmanlaşmış bir platformdur. Veriler, Zalando’nun bu alandaki liderliğini açık biçimde ortaya koymaktadır. “Ayakkabılar” kategorisindeki %37’lik pay, platformun ana segmentinde yüksek kullanıcı güveni ve pazar hakimiyetine sahip olduğunu ortaya koyarken, “Giyim” (%23) ve “Çanta ve Aksesuarlar” (%9) alanlarında da belirgin üstünlüğü söz konusudur. Diğer kategorilerdeki sifıra yakın pazar payı, Zalando’nun ürün yelpazesinde genişleme yerine derinleşmeye odaklı bir strateji izlediğini göstermektedir.

Amazon ise daha küresel ölçekli ve yatay bir strateji izleyen bir oyuncudur. “Kitaplar, Filmler, Müzik ve Oyunlar” kategorisinde %35’lik payla lider konumdadır. Bu durum, Amazon’un kurumsal kökeni ile de örtüşmekte ve içerik temelli ürünlerdeki lojistik ve dijitalleşme avantajını yansıtmaktadır. Amazon’un neredeyse tüm alt kategorilerde %1 ile %12 arasında değişen düşük ama yaygın bir varlık göstermesi, platformun “her şeyin mağazası” olma yönündeki uzun kuyruk (long tail) stratejisinin bir tezahürüdür. Ancak, Belçika gibi yerel pazarlarda daha uzmanlaşmış ve yerleşmiş aktörlere karşı sınırlı derinlikte kalması, pazara nüfuz açısından sınırlayıcı bir faktör olarak değerlendirilebilir.

Genel değerlendirmede, Bol.com %9,2 ile incelenen kategoriler toplamında en yüksek pazar payına sahip platform olarak öne çıkmaktadır. Bu, hem çeşitlilik hem de bölgesel uzmanlıkla desteklenen dengeli bir büyüme modeline işaret etmektedir. Zalando %6,6 ile sınırlı bir ürün yelpazesine rağmen, hedef segmentte yüksek yoğunluklu bir pazar mevcudiyetine sahiptir. Amazon %5,5’lik genel pay ile geniş ölçekli bir portföyün avantajına sahip olmakla birlikte, yerel pazarlardaki rekabette belirli açılardan dezavantaj yaşamaktadır.

7.5.4. Pazardaki Yoğunlaşma Durumu

Belçika e-ticaret pazarında dikkate değer bir yoğunlaşma gözlemlenmektedir. En büyük beş çevrim içi platform toplam pazarın %32’sini, en büyük yirmi platform ise %54’ünü kontrol etmektedir. Bu durum, klasik anlamda rekabetin azaldığı ve pazarın birkaç büyük oyuncu etrafında şekillendiği bir yapıya işaret etmektedir. Özellikle Bol.com, Amazon, Zalando ve Coolblue gibi platformlar, kendi uzmanlaştıkları ürün kategorilerinde baskın bir pozisyona sahiptir.

Bu yoğunlaşma, rekabet hukuku açısından çeşitli sorunları beraberinde getirmektedir. İlk olarak, küçük işletmelerin ve KOBİ’lerin büyük platformlara olan bağımlılığı artmakta, bu da

sözleşme şartlarının dayatılması, tek taraflı komisyon belirleme ve görünürlük algoritmalarında ayrımcılık gibi asimetrik ilişkileri doğurmaktadır. İkinci olarak, pazara giriş engelleri ciddi bir sorun haline gelmiştir. Büyük platformlar, sahip oldukları kullanıcı verisi, ağ etkisi ve marka gücü sayesinde yeni aktörlerin pazarda yer edinmesini zorlaştırmaktadır. Üçüncü olarak, platformlar arası geçişin maliyeti yüksek olduğu için hem tüketiciler hem de işletmeler, aynı platforma uzun süre bağlı kalmakta; bu da çoklu platform kullanımının (multi-homing) önünde bir engel teşkil etmektedir.

Son olarak, özellikle dikey entegre yapıya sahip platformlar, hem pazar yeri sağlayıcısı hem de rakip satıcı olarak faaliyet gösterdiği için self-preferencing gibi uygulamalarla rakiplerine karşı haksız avantaj sağlayabilmektedir. Bu bağlamda, platformların rekabeti bozan davranışlarının etkili bir şekilde izlenmesi ve gerekirse Avrupa Dijital Piyasalar Yasası (DMA) çerçevesinde önleyici müdahalelerde bulunulması önem arz etmektedir.

7.6. E-ticareti Etkileyen Önemli Tarihleri

7.6.1. Ulusal Resmi Tatiller

İşletmelerin genellikle kapalı olduğu, teslimatları ve potansiyel olarak tüketici alışveriş alışkanlıklarını (örneğin tatil öncesi alışveriş) etkileyen resmi ulusal tatillerin bir listesi aşağıdadır. Önemli tarihler şunlardır:

- Yeni Yıl (1 Ocak)
- Paque-Paskalya Pazartesi (21 Nisan)
- İşçi Bayramı (1 Mayıs)
- Ascension-Göğe Yükseliş Günü (29 Mayıs)
- Pentecote Pazartesi (9 Haziran)
- Belçika Ulusal Günü (21 Temmuz)
- Assomption (15 Ağustos)
- Toussaint-Azizler Günü (1 Kasım)
- Armistice-Ateşkes Günü (11 Kasım)
- Noel (25 Aralık)

7.6.2. Bölgesel Tatiller ve Özel Günler

Dil topluluklarına (Flaman, Fransız, Almanca konuşan) veya bölgelere (Brüksel, Valonya) özgü tatiller, bölgesel iş operasyonlarını ve tüketici davranışlarını etkileyebilir. Bunlar şunları içerir:

- Flaman Topluluğu Günü (Altın Mahmuzlar Günü) (11 Temmuz)
- Fransız Topluluğu Günü (27 Eylül)
- Alman Topluluğu Günü (15 Kasım)
- Kral Günü (15 Kasım) resmi bir tatil değildir, ancak devlet daireleri genellikle kapalıdır.

7.6.3. Önemli Ticari Satış Etkinlikleri

Belçika'da mevsimsel stok eritme satışları için yasal olarak belirlenmiş dönemler, her yılın Ocak ve Temmuz ayları genel indirim aylarında gerçekleşmektedir. Bu dönemlerde genellikle %30 veya daha fazla başlayan önemli indirimler görülmektedir.

Black Friday, giderek daha belirgin hale gelen ve en yoğun tatil alışveriş sezonunun başlangıcını işaret eden etkinliktir. Black Friday 2024, Belçika'da satışlarda %9.3'lük bir artışla 203 milyon Avro ciroya ulaşmış, çevrimiçi satışlar %12.5 artarak 100 milyon Avro'yu aşmıştır. Etkinlik tek bir gün/hafta ile sınırlı kalmayıp, önceki haftalarda da önemli satış artışları gözlemlenmektedir. Önemli kategoriler arasında elektronik (saç şekillendiriciler, tabletler, elektrikli süpürgeler), Bilişim Teknolojileri (IT), Küçük Ev Aletleri (SDA) ve Telekom bulunmaktadır.

7.7. Sosyal Medya Ortamı ve Etkisi

7.7.1. En Sık Kullanılan Platformlar ve Kullanıcı İstatistikleri

YouTube, potansiyel olarak 8,98 milyon kullanıcıya (2025 başı)⁵² ulaşarak çok geniş bir kitleye erişmekte olup nüfusun %76.4'üne ve internet kullanıcılarının %79.3'üne tekabül etmektedir. Facebook, 2025 yılı Mart ayı itibarıyla %75.03 pazar payı⁵³ ve 2025 yılı başı itibarıyla 6,40 milyon kullanıcı sayısı ile baskın platform olmaya devam etmektedir. Instagram, 4,90 milyon kullanıcı ile faaliyet göstermektedir.

TikTok, yetişkinler arasında önemli bir kullanıcı tabanına sahip olup (3,71 milyon, 18+yaş - 2025 başı; 4,04 milyon 18+ yaş-2024 başı) güçlü bir büyüme göstermiştir (+%14,5 kullanıcı erişimi artışı, 2023-2024). Twitter (X), daha küçük ama mevcut bir pazar payına sahiptir (%4,46; %4,37-Ağustos 2018). LinkedIn, özellikle profesyonel ağ oluşturma için büyüyen bir platform olarak belirtilmektedir. WhatsApp da iletişim için yaygın olarak kullanılmaktadır.

Genel sosyal medya penetrasyonu yüksek olup, 2024 yılı başında toplam nüfusun %78,4'ü (9,17 milyon) sosyal medya kullanmışken 2025 yılı başında hafif bir düşüşle bu oran %76,4 (8,98 milyon kişi) olarak kaydedilmiştir.

7.7.2. Demografi

Genel olarak cinsiyet dağılımı nispeten dengelidir (2025'te platformlar genelinde %50,4 kadın /%49,6 erkek). Belirli platformlar hafif eğilimler göstermekte olup, Facebook (%51,6 K/ %48,4 E), YouTube (%50,4 K/ %49,6 E), Instagram (%54,0 K/ %46,0 E), TikTok (%53,3 K / %46,7 E) olarak kaydedilmiştir. Instagram ve TikTok biraz daha kadın ağırlıklı olarak öne çıkmaktadır. Yaş verilerine göre ise, yetişkin kesiminde geniş bir kullanım olduğu görülmekte olup, Instagram gibi platformlar genç nesiller arasında popülerdir. Facebook ise yetişkinlerin (18+) %67,5'i tarafından kullanılmaktadır.⁵⁴

⁵² <https://datareportal.com/reports/digital-2025-belgium>

⁵³ <https://gs.statcounter.com/social-media-stats/all/belgium>

⁵⁴ <https://datareportal.com/reports/digital-2025-belgium>

7.7.3. E-Ticaret ve Sosyal Ticaret Trendleri Üzerindeki Etki

Sosyal medya platformları, keşif ve potansiyel olarak doğrudan satın alma (sosyal ticaret) için kilit kanallardır. Belçika sosyal ticaret pazarı hızla büyümekte olup, 2024'te 1,07 milyar ABD Dolarına (%16,1 yıllık büyüme) ve 2029'a kadar 2 milyar ABD Dolarına (CAGR %13,4) ulaşması öngörülmektedir. Önceki tahminler de güçlü büyümeyi göstermiştir.⁵⁵

Önemli sosyal ticaret ürün kategorileri arasında giyim ve ayakkabı, güzellik ve kişisel bakım, yiyecek ve market, aletler ve elektronik, ev geliştirme ve seyahat/konaklama bulunmaktadır. Sosyal ticareti yönlendiren platformlar arasında video ticareti, sosyal ağ liderliğindeki ticaret (örneğin Facebook/Instagram mağazaları), sosyal yeniden satış, grup satın alma ve ürün inceleme platformları yer almaktadır.

7.8. Gümrük Vergileri ve KDV Düzenlemeleri

7.8.1. AB Dışı Ülkelerden İthalatlar

- KDV Kuralları (1 Temmuz 2021 Sonrası):
 - Düşük değerli ithalatlar için uygulanan 22 Avro'luk KDV muafiyeti kaldırılmıştır. Artık AB dışı ülkelerden ithal edilen tüm ticari mallar, değerine bakılmaksızın KDV'ye tabidir.⁵⁶
 - KDV, 'vergilendirilebilir tutar' üzerinden hesaplanmakta ve bu tutar gümrük değerini (mal bedeli + nakliye + sigorta) artı varsa gümrük vergileri ve diğer masrafları içermektedir.
 - Standart KDV Oranı: Belçika'da standart KDV oranı %21'dir.
 - İndirimli KDV Oranları: Belçika, %12 (örneğin bazı gıda maddeleri, restoran hizmetleri) ve %6 (örneğin temel gıda maddeleri, su, ilaçlar, kitaplar, yolcu taşımacılığı, otel konaklaması) gibi indirimli oranlar uygulamaktadır.
 - Ödeme: KDV, satıcı İthalat Tek Pencere Sistemi (Import One-Stop Shop - IOSS) kullanıyorsa satın alma anında ödenebilir veya taşıyıcı (örneğin bpost) tarafından teslimatta diğer ücretlerle birlikte tahsil edilebilmektedir.
- İthalat Tek Pencere Sistemi (IOSS):
 - Satıcıların/pazaryerlerinin (elektronik arayüzler) tek bir AB ülkesinde kaydolarak, değeri 150 Avro'ya kadar olan ithal malların mesafeli satışları için KDV'yi beyan etmelerine ve ödemelerine olanak tanıyan AB çapında bir sistemdir.

⁵⁵ <https://www.businesswire.com/news/home/20240403552844/en/Belgium-Social-Commerce-Intelligence-Report-2024-Market-to-Grow-by-16.1-to-Reach-%241.07-Billion-this-year---Forecasts-to-2028---ResearchAndMarkets.com>

⁵⁶ https://finance.belgium.be/en/customs_excises/enterprises/customs/e-commerce/vat-rules-e-commerce

- Satıcının/pazaryerinin gümrük işlemleri için IOSS KDV kimlik numarasını sağlaması gerekmektedir. AB dışı işletmelerin IOSS kullanmak için genellikle AB merkezli bir aracıya ihtiyacı vardır.
- Gümrük Vergisi:
 - Eşik Değer: İçsel değeri (nakliye/sigorta hariç mal bedeli) 150 Avro'yu aşmayan mallar gümrük vergisinden muaftır.
 - Değeri 150 Avro'nun üzerinde olan mallar için KDV'ye ek olarak gümrük vergisi de ödenmektedir.
 - Vergi oranları ürün türüne göre değişmektedir (örneğin akıllı telefonlar/dizüstü bilgisayarlar için %0, oyuncaklar için %0-4,7, ayakkabılar için %3,5-17, giysiler için %0-12).⁵⁷
- Gümrük Formaliteleri / İşlem Ücretleri:
 - bpost gibi taşıyıcılar, KDV IOSS üzerinden ödenmediyse, gümrük beyannamelerini işleme koymak ve vergi/KDV tahsil etmek için idari ücretler alabilmektedir.
 - bpost ücretleri (Ocak 2025 itibarıyla): 45 Avro'ya kadar hediyeler için 0 Avro (koşullar karşılanırsa), 150 Avro'ya kadar ticari mallar için 19,5 Avro (KDV IOSS ile ödenmediyse), 150 Avro üzeri mallar için 40 Avro.⁵⁸
 - Bu ücretler, alıcı tarafından ödenecek KDV ve vergilere eklenmektedir.
 - Hediyeler: Özel şahıslar arasında ücretsiz olarak gönderilen, kişisel kullanıma yönelik ve değeri 45 Avro'nun altında olan gönderiler, belirli koşullar ve istisnalar (alkol/tütün gibi) dahilinde hem KDV'den hem de gümrük vergisinden muaf olabilmektedir.⁵⁹

7.8.2. AB İçi Gönderiler (Mesafeli Satış)

AB üye ülkeleri arasında taşınan mallar için gümrük vergisi uygulanmamakta olup KDV'ye ilişkin uygulamalar ise aşağıda sıralanmaktadır:⁶⁰

- 1 Temmuz 2021'den itibaren, ülke bazlı mesafeli satış eşikleri tek bir AB çapında eşikle değiştirilmiştir.
- Eşik Değer: Bir işletmenin AB içindeki toplam sınır ötesi B2C mal satışları bir takvim yılında 10.000 Avro'yu aşarsa, işletme varış ülkesinin oranında KDV uygulaması gerekmektedir. (örneğin Belçika'ya gönderilen mallar için Belçika KDV'si).⁶¹
- 10.000 Avro eşığının altında, işletme genellikle kendi ülkesinin oranında KDV uygulayabilmektedir.
- Eşığı aşan işletmeler, satış yaptıkları her ülkede KDV için kaydolabilmekte veya Tek Pencere Sistemi (One-Stop Shop - OSS) kullanarak ilgili tüm AB ülkelerinde ödenmesi

⁵⁷ <https://fin.belgium.be/en/private-individuals/international/online-purchases-abroad/problems/additional-costs>

⁵⁸ <https://www.bpost.be/en/receive-parcel/customs>

⁵⁹ <https://www.bpost.be/en/faq/how-are-import-costs-calculated>

⁶⁰ https://taxation-customs.ec.europa.eu/buying-goods-online-coming-within-european-union_en

⁶¹ <https://www.globalvatcompliance.com/distance-selling-thresholds-eu/>

gereken KDV'yi kendi ülkelerindeki tek bir kayıt üzerinden beyan edip ödeyebilmektedir.

7.9. E-Ticaret Regülasyonu

7.9.1. Temel Mevzuat

Belçika e-ticaret mevzuatı, temel olarak başta 2000/31 sayılı E-Ticaret Direktifi olmak üzere⁶² AB direktiflerinin ulusal hukuka aktarılmasıyla düzenlenmiştir. Spesifik bir e-ticaret kanunu bulunmamasıyla ve genel ticaret hukuku kurallarıyla ele alınmakla birlikte Belçika Ekonomik Hukuk Kanununda (özellikle Piyasa Uygulamaları ve Tüketicinin Korunması başlıklı Kitap VI) özel düzenlemeler bulunmaktadır. Veri koruma ise AB Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) tarafından yönetilmekte ve 30 Temmuz 2018 tarihli Kanun ile Belçika Veri Koruma Otoritesini kuran DPA Kanunu (3 Aralık 2017 tarihli Kanun) gibi ulusal mevzuatlarla desteklenmektedir. Platformlarla ticari kullanıcılar arasındaki ilişkileri düzenleyen Platform Regülasyonu⁶³, Omnibus Direktifi⁶⁴, Dijital Hizmetler Yasası ve Dijital Piyasalar Yasası⁶⁵ da dijital ekonomiye ve dolayısıyla e-ticarete yönelik diğer temel mevzuat arasında yer almaktadır. Bununla birlikte 31 Mart 2024 itibarıyla Belçika'da Ekonomi Kanunu Madde VI.45/2'de⁶⁶ değişiklik yapılarak Belçikalı tüketicilere satış yapan tüm çevrimiçi mağazaların, tüketicinin mesafeli bir sözleşmeyle bağlı olmasından önce en az iki farklı teslimat yöntemi sunmasını gerektirmektedir. Belçika'ya mal teslim eden hem yerli hem de yabancı hizmet sağlayıcılar için geçerlidir.

7.9.2. Tüketici Hakları (Ekonomik Hukuk Kanunu)

- **Cayma Hakkı:**

Tüketiciler genellikle bir mesafeli sözleşmeden (örneğin çevrimiçi alışveriş) herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve (iade kargo masrafı ve potansiyel değer kaybı dışında) masrafa girmeksizin 14 takvim günü içinde cayma hakkına sahiptir.

- **Cayma Süresinin Başlangıcı:**

14 günlük süre, tüketicinin malları teslim aldığı günden (ürünler için) veya sözleşmenin akdedildiği günden (hizmetler için) başlamaktadır.

- **Bilgilendirme Yükümlülüğü:**

Satıcılar, sözleşme kurulmadan önce tüketicileri cayma hakları konusunda açıkça bilgilendirmelidir. Bu yapılmazsa cayma süresi 12 ay uzar. Ücretsiz deneme süresinden ücretli aboneliğe dönüşen hizmetlerde, tüketici toplam fiyat ve şartlar hakkında önceden uygun şekilde bilgilendirildiyse, cayma hakkı genellikle yalnızca bir kez geçerlidir.

⁶² <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:178:0001:0016:FR:PDF>

⁶³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1150>

⁶⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L2161>

⁶⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R1925>

⁶⁶ <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/2013/02/28/2013A11134/justel#Art.VI.45/2>

- **Hakkın Kullanımı:**

Tüketiciler, 14 günlük süre içinde satıcıyı yazılı olarak (örneğin e-posta, form) bilgilendirmelidir.

- **Geri Ödemeler:**

Satıcılar, cayma bildirimini aldıktan sonra 14 gün içinde (standart teslimat masrafları dahil) tam tutarı iade etmeli; ancak malların iade edilmesini bekleyebilmektedirler.

- **İadeler:**

Tüketicilerin, satıcıyı bilgilendirdikten sonra 14 gün içinde malları iade etmeleri gerekmektedir.

- **İstisnalar:**

Cayma hakkı, kişiselleştirilmiş ürünler, teslimattan sonra açılan mühürlü mallar (sağlık/hijyen), çabuk bozulan mallar, tüketicinin onayı ve hak kaybını kabul etmesiyle performansı başlayan dijital içerikler, belirli tarihler için seyahat/eglençe hizmetleri gibi belirli mal/hizmetler için geçerli değildir.

7.9.3. Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) Uyumu

2016/679 sayılı Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR), Belçika'da yerleşik olan ve kişisel veri işleyen işletmelere ve AB dışında olup Belçika'daki bireylere mal/hizmet sunan veya davranışlarını izleyen işletmelere uygulanmaktadır. Veri işleme hukuka uygun, adil ve şeffaf olmalı; belirli, açık ve meşru amaçlarla toplanmalı; amaca uygun, ilgili ve gerekli olanla sınırlı olmalı (veri minimizasyonu); doğru ve güncel olmalı; tanımlanabilirliği sağlayacak şekilde gerekli olandan uzun süre saklanmamalı; güvenli (bütünlük ve gizlilik) olmalı ve hesap verebilir olmalıdır. Kişisel verileri işlemek için geçerli bir hukuki sebep (örneğin rıza, sözleşme gerekliliği, yasal yükümlülük, meşru menfaatler) bulunmalıdır. Özgürce verilmeli, belirli, bilgilendirilmiş ve açık bir onay eylemine dayanmalıdır. Önceden işaretlenmiş kutular geçersizdir. Kolayca geri çekilebilmelidir. Çerez rızası granüler (ayrıntılı) seçim gerektirir ve "çerez duvarları" aracılığıyla alınamaz.

Belçika'da bir çocuğun çevrimiçi hizmetlere (bilgi toplumu hizmetleri) rıza gösterebileceği yaş 13'tür.⁶⁷ Bu yaştan altındakiler için ebeveyn onayı gereklidir. Bireylerin bilgilendirilme, erişim, düzeltme, silme ('unutulma'), işlemeyi kısıtlama, veri taşınabilirliği, işlemeye itiraz etme (özellikle doğrudan pazarlama) ve yalnızca otomatik kararlara tabi olmama hakları vardır. İşletmelerin bu talepleri genellikle bir ay içinde ele almak için prosedürleri olmalıdır. Belçika DPA (Autorité protection données / Gegevensbeschermingsautoriteit), GDPR ve ilgili ulusal yasaları uygulamaktadır. Veri işleyenlerle veri işleme sözleşmeleri (DPA), yüksek riskli işleme

⁶⁷ <https://www.linklaters.com/insights/data-protected/data-protected---belgium>

faaliyetleri için Veri Koruma Etki Değerlendirmeleri (DPIA), kayıt tutma, veri ihlali bildirimleri gibi önlemleri içermektedir. Uyumsuzluk durumunda önemli para cezaları (20 milyon Avro'ya veya küresel cironun %4'üne kadar) uygulanabilmektedir.

7.10. E-Ticaret Lojistik Hizmetleri

7.10.1. Başlıca Sağlayıcılar ve Hizmetler

- **bpost**

Belçika'nın ulusal posta operatörü; sipariş karşılama (fulfillment), son mil teslimatı (geniş PUDO ağı), sınır ötesi hizmetler ve özel B2B lojistiği dahil olmak üzere kapsamlı e-ticaret çözümleri sunmaktadır. Active Ants gibi iştirakleri vardır. İthalatlar için gümrük işlemlerini yürütmektedir.⁶⁸

- **PostNL**

Belçika/Benelüks'te önemli operasyonları olan büyük Hollandalı posta ve lojistik şirketi; işletmeler için koli/posta teslimatı, iadeler ve özel lojistik çözümleri sunmaktadır.⁶⁹

- **Active Ants (bpost iştiraki)**

Belçika'da (Willebroek) otomatikleştirilmiş depolara (AutoStore robotları) sahip e-fulfillment uzmanı; depolama, toplama, paketlenme, nakliye (ertesi gün teslimat için bpost ile ortaklık), iadeler ve sürdürülebilir paketlenme seçenekleri sunmaktadır. Avrupa geneline gönderim yapan web mağazalarına hizmet vermektedir. Geç sipariş kesim saatleri sunmaktadır (örneğin, Belçika ertesi gün teslimat için 23:00).⁷⁰

- **Webship**

Belçikalı fulfillment merkezi olup, depolama (gıda/organik sertifikalı dahil), toplama ve paketlenme, nakliye (ertesi gün için 20:30 kesim saati), iadeler, markalama, ürün fotoğrafçılığı, ilk hat desteği ve Webship Çevrimiçi platformu üzerinden entegrasyonlar sunmaktadır. Startup'lara ve KOBİ'lere hizmet vermektedir.⁷¹

- **FIEGE**

Belçika'da (Puurs, Boom) lokasyonları bulunan uluslararası lojistik sağlayıcısı olup, depolama, e-ticaret fulfillment, sağlık lojistiği (GDP, ADR), katma değerli hizmetler (paketlenme, montaj, iadeler) ve taşıma çözümleri sunmaktadır.⁷²

- **Diğer Sağlayıcılar**

⁶⁸ <https://bpostgroup.com/what-we-do/facilitating-e-commerce/facilitating-e-commerce-overview>

⁶⁹ <https://www.postnl.be/en/business-solutions/>

⁷⁰ <https://www.activeants.com/multi-warehousing/our-footprint/>

⁷¹ <https://webship.be/en/>

⁷² <https://www.fiege.com/en/fiege-benelux>

ShopWeDo (e-ticaret lojistik platformu), Geru e-fulfillment, Distrimedia (Benelüks odaklı), Postalux Solutions, Bleckmann (moda/yaşam tarzı odaklı), Sprintpack (web mağazası/fulfillment/dağıtım dahil tek durak çözüm) de Belçika'daki fulfillment sağlayıcıları olarak listelenmektedir.

Bununla birlikte, DHL, UPS, FedEx/TNT, DPD gibi global paket taşıyıcılarının Belçika'da yaygın operasyonları vardır. Özellikle şehirlerarası hızlı teslimat ve yurtdışından gelen paketlerin dağıtımında bu firmalar kullanılabilmektedir.

7.10.2. Sunulan Temel Hizmetler

- **Depolama**

Özel seçenekler dahil (örneğin sıcaklık kontrollü, gıda/ilaç için sertifikalı) depolama çözümleri.

- **Sipariş Karşılama (Toplama, Paketleme, Gönderme)**

Siparişleri alma (genellikle platform entegrasyonu yoluyla), ürünleri toplama, güvenli bir şekilde paketleme (bazen otomatik/sürdürülebilir seçeneklerle) ve gönderimi düzenleme temel hizmetidir.

- **Son Mil Teslimatı**

Son tüketiciye taşıma, ev teslimatı ve Teslim Alma/Bırakma Noktaları (PUDO) dahil (Belçika'da kritik öneme sahiptir). Sağlayıcılar genellikle bpost veya PostNL gibi ağları kullanmaktadırlar.

- **İade Yönetimi (Tersine Lojistik)**

İade edilen ürünlerin elleçlenmesi, denetim, yeniden stoklama veya imha dahil.

- **Sınır Ötesi Nakliye**

Gümrük işlemleri dahil uluslararası gönderilerin kolaylaştırılması.

- **Teknoloji Entegrasyonu**

Platformlar genellikle kesintisiz sipariş akışı ve envanter yönetimi için e-ticaret yazılımları (Shopify, WooCommerce vb.) ve pazaryerleri (Bol.com, Amazon) ile entegre olmaktadır.

8. Sektörde Vergiler

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde, ülkemizden Belçika'ya yapılan birçok sanayi ürünü ihracatında olduğu gibi tekstil ve hazır giyim ürünleri için de gümrük vergisi uygulanmamaktadır. Konuyla ilgili olarak, uzun bazlı uygulamalar hakkında detaylı bilgi edinmek üzere Belçika'ya ülkemizden ihracatı konu olan ürünün GTİP kodu ile birlikte aşağıda bağlantıları bulunan Belçika Maliye Bakanlığı'nın gümrük tarife arama uygulaması olan TARBEL veya AB'nin uygulaması TARIC üzerinden arama yapılması gerekmektedir.

TARBEL: <https://eservices.minfin.fgov.be/extTariffBrowser/>

TARIC: https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp

İthal edilen Türk menşeli ürünlerin Belçika gümrüklerinden geçişi sırasında, ürünlerin gümrük vergisinden muaf olabilmesi için A.TR Dolaşım Belgesinin ibraz edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Belçika’da ithal edilen ürünler için Katma Değer Vergisinin (KDV) de karşılanması gerekmektedir. KDV oranı genelde %21’dir. KDV, CIF (mal bedeli + sigorta + navlun) değeri ve varsa uygulanan gümrük vergileri dahil edilerek hesaplanır ve ithalat sırasında tahsil edilmektedir.

9. Genel Değerlendirme

Belçika tekstil sektörü, hem üretim hem de tüketim açısından dönüşüm süreci içindedir. Ülke, uzun tekstil geleneğini sürdürmekle birlikte artık temel tekstil ve konfeksiyon üretiminden ziyade teknik tekstiller, sürdürülebilir kumaşlar ve döngüsel üretim modellerine yönelmiştir. Bu dönüşüm, hem Avrupa Yeşil Mutabakatı hem de AB’nin 2030 Döngüsel Ekonomi Eylem Planı çerçevesinde şekillenmektedir. Bu bağlamda, ihracatçılarımız için Belçika pazarı, yüksek alım gücü, gelişmiş lojistik altyapı ve yeşil üretime geçişteki iş birliği potansiyeli sayesinde önemli fırsatlar sunarken, aynı zamanda regülasyonel uyum, maliyet artışı ve rekabet yoğunluğu gibi yapısal tehditler de barındırmaktadır.

Belçika, Avrupa iç pazarının lojistik merkezlerinden biridir. Anvers ve Zeebrugge limanları Avrupa’nın en yüksek hacimli konteyner ve kargo taşımacılığı noktaları arasında yer almaktadır. Bu durum, Türkiye’den gelen tekstil ürünlerinin kısa sürede ve düşük transit maliyetiyle Avrupa’nın merkezine ulaşmasını mümkün kılmaktadır. Türkiye’nin Gümrük Birliği’ne dahil olması, tekstil ve hazır giyim ihracatında gümrük vergisiz ticaret olanağı sunarak rekabet avantajını güçlendirmektedir. Belçika’nın aynı zamanda Almanya, Fransa, Hollanda ve Lüksemburg gibi ülkelerin kesişim noktasında bulunması, ülkeyi yeniden dağıtım merkezi (re-export hub) haline getirmiştir. Bu özellik, ihracatçılarımızın Belçika’yı sadece bir nihai pazar değil, aynı zamanda Avrupa içi e-ticaret ve toptan dağıtımın stratejik üssü olarak değerlendirmesini mümkün kılmaktadır. Küresel tedarik zincirlerindeki kırılganlıkların ortaya çıkması ve jeopolitik risklerin artmasıyla birlikte, Avrupalı (ve Belçikalı) markalar tedarik zincirlerini çeşitlendirme ve Uzak Doğu’ya olan bağımlılıklarını azaltma eğilimindedir ("Nearshoring" / "Friendshoring"). Türkiye'nin AB'ye coğrafi yakınlığı, Gümrük Birliği statüsü ve üretim yetenekleri, bu stratejik yeniden konumlandırma sürecinde ülkeyi güvenilir ve rekabetçi bir alternatif üretim merkezi olarak öne çıkarmaktadır.

Belçika pazarında yüksek kaliteli, sertifikalı ve çevre dostu ürünlere yönelik talep artmaktadır. Sürdürülebilirlik artık yalnızca tercih değil, düzenleyici bir gereklilik haline gelmiştir. AB’nin yeni Tekstil Stratejisi ve ilgili düzenlemeler, üreticilere çevresel etkiyi azaltma, ambalaj atığını sınırlama, geri dönüştürülebilir malzeme kullanımı ve ürün izlenebilirliği gibi yükümlülükler getirmektedir. Bu kapsamda, ihracatçılarımız için OEKO-TEX® gibi uluslararası sertifikasyonlara sahip üretim yapıları önemli bir rekabet avantajı yaratmaktadır.

Belçika tekstil endüstrisinin üretim yönü ise teknik tekstiller, medikal kumaşlar ve endüstriyel lifler üzerine odaklanmıştır. Bu alanlarda yerel üreticiler yüksek teknolojiye sahip olmasına rağmen ölçek açısından sınırlı bir profil çizmektedir. Bu durum, firmalarımız için ortak üretim, fason işleme veya yarı mamul tedariki alanlarında fırsat yaratma potansiyeli taşımaktadır.

Bununla birlikte, ihracatçılarımız için Belçika pazarına girişte çeşitli riskleri de bulunmaktadır. İlk olarak, AB mevzuatı altında yürürlüğe giren sürdürülebilirlik ve izlenebilirlik zorunlulukları, işletmelerin uyum maliyetlerini artırmaktadır. 2026 itibarıyla yürürlüğe girecek olan ve yukarıda değinilen Dijital Ürün Pasaportu uygulaması, her tekstil ürününün bileşimini, üretim yerini, karbon ayak izini ve geri dönüştürülme oranını takip edilebilir hale getirecektir. Uygulama temel olarak küçük ve orta ölçekli üreticilerimiz için ciddi dijital dönüşüm maliyeti getirmektedir.

İkinci olarak, pazarda rekabet yoğunluğu artmaktadır. Belçika pazarında İtalya, Portekiz, Polonya ve Vietnam gibi ülkeler güçlü konumda olup, üreticilerimizin markalaşma, tasarım kapasitesi ve yerel temsil konularında henüz aynı düzeye ulaşamamıştır. Firmaların özellikle Belçika'daki perakendecilerle uzun vadeli sözleşmelerde konum avantajı elde etmekte zorlanmakta olup özellikle sürdürülebilir lüks segmentte marka bilinirliği eksikliği bir sınırlayıcı faktör öne çıkmaktadır.

Üçüncü olarak, Belçika içindeki bölgesel farklılıklar dikkate alınması tavsiye edilmektedir. Flaman bölgesi gelişmiş sanayi ve lojistik altyapıya sahipken Valon bölgesinde üretim ve dağıtım ağları daha zayıf kalmaktadır. Ulusal ölçekte tek tip tedarik zinciri planlamasını zorlaştırmakta dolayısıyla işletmelerin bölge bazında farklı maliyet yapılarıyla karşılaşmasına yol açmaktadır. Aynı zamanda tüketicilerin tercihleri de bölgesel düzeyde de ayrışabilmektedir.

Dördüncü olarak, tüketici eğilimlerinde yaşanan değişim ihracatçılarımızın iş modellerini yeniden değerlendirmesini gerektirmektedir. Hızlı moda kavramı yerini uzun ömürlü, etik ve şeffaf üretim anlayışına bırakmakta dolayısıyla Belçikalı tüketiciler artık yalnızca ürün kalitesine değil, üretim sürecinin çevresel etkisine, karbon ayak izine ve sosyal sorumluluk ilkelerine de dikkat etmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Belçika tekstil sektörü ihracatçılarımız açısından potansiyele sahip ancak yüksek uyum gerektiren bir pazar olarak öne çıkmaktadır. Coğrafi yakınlık, GB avantajı, güçlü üretim kapasitesi ve lojistik kolaylık Türkiye'nin konumunu güçlendirmektedir. Bununla birlikte, uzun vadeli başarı yalnızca maliyet avantajına değil, aynı zamanda sürdürülebilir üretim, inovasyon, dijital izlenebilirlik ve markalaşma yetkinliğine bağlı olacaktır.